ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg
DUMA newspaper
DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 27 ОКТОМВРИ | 2017 ГОДИНА/27 | БРОЙ 211 (7808)

- Пламен Милев: Пазар и общество не е едно и също 10
- Страхил Делийски: Нинова да предложи визия за България 12
- Властта пропуска ползите от Европредседателството 30
- Какво се случи в партията за последните 17 месеца 31

Изкараха БАН виновна за потопа

Неправилна прогноза за времето причинила проблемите в Бургаско

Синоптиците от БАН и времето се оказаха виновни за потопа в Бургаско. В парламента трима министри, привикани от БСП, се опитаха да оправдаят последиците от наводнението и жертвите с неправилна прогноза на НИМХ към БАН.

Екоминистърът Нено Димов изчете прогноза за времето, според която предупрежденията били за валежи до 60 л/кв.м, а реално паднали 200 л/кв.м. "Съвсем накратко, може би най-вероятната причина са тези дъждове, непознати от години в района", обобщи и вътрешният министър Валентин Радев. Цветан Цветанов също хвърли вината за потопа на прогнозата, която предвиждала жълт, вместо червен код. Никой от тях обаче не се сети да обясни как е сработила системата за предупреждение от наводнения на стойност над 1 млн. лв., която тази пролет заработи в Бургас. 5

ЧЕТИВО

ПЕГАС

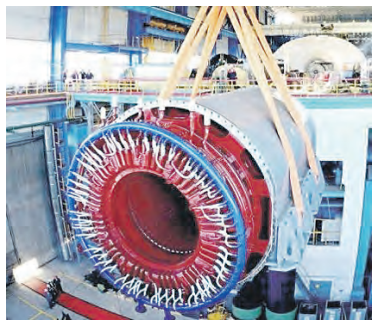
Професията писател 21

Неделник

Елочка Човекоядката шества триумфално из България 14

6 млн. лв. в София се харчат на тъмно 4

АЯР проверява как се съхранява оборудването за „Белене" 6

Снимка БГНЕС

В Полски извор все още се борят със сериозните последици от проливните дъждове, които предизвикаха сериозни наводнения в Бургаско

ТАЗИ НЕДЕЛЯ В 4,00 Ч. СУТРИНТА - ЧАСОВНИЦИТЕ С ЧАС НАЗАД

НЯКОЛКО ДУМИ

Ростислава ИВАНОВА

ПАК УЧЕНИТЕ ИМ КРИВИ

Случи се пак! Порой заля България и предизвика потоп. Страшно бедствие в Бургаско, загинаха безпомощни хора. Приливна вълна заля няколко села, ама не дойде от морето, както си му е редът, а от язовир - безобиден според властите. Голяма вода от нищото помете десетки къщи, стотици са необитаеми, потънали в тиня и тънещи в разруха. Буквално на прага на зимата хора останаха без дом, без нищо, някои загубиха и близки. Вярно, пред стихията човек е безпомощен, но защо властта остана изненадана и тотално неподготвена? Не си ли научи премиерът урока от времето на "Борисов 1", когато скъсана дига на язовир заля село Бисер и издави хората? Оттогава се изтърколиха близо 6 години, все под егидата "Борисов" - 1, че 2, че 3. Нали уж направиха мониторинг на опасните зони, нали чистят речните корита, нали внедриха на места модерни електронни системи за ранно предупреждение срещу такива бедствия? И както стана ясно, с такава разполага и злополучната Бургаска област - по европрограма за над 1 млн. лв.

Сега постфактум половината министри от "Борисов 3" мигат на парцали, вдигат рамене, ръкомахат и се оправдават колко са невинни, как, видиш ли, си били свършили работата, ама природата, брате...

Стр. 11

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

Парламентът прие закона на БСП за лечебните заведения

С промените всеки пациент ще има достъп до високотехнологични форми на лечение, категоричен е проф. Георги Михайлов

Единодушно със 139 гласа "за" депутатите приеха на първо четене промени в Закона за лечебните заведения, които внесе "БСП за България". Законопроектът допълва разпоредбата на чл. 106а от Закона, която урежда субсидирането на лечебни заведения за извършваните от тях медицински дейности, за които е предвидено да се финансират от държавния бюджет по ред и методика, определени от министъра на здравеопазването. Законодателната инициатива е провокирана от липсващата до момента хармонизация между нормативните актове.

Лечебните заведения по чл.5, ал.1 от Закона (болниците към ведомства - б.р.) са лишени от възможността да получават субсидиране от държавния бюджет за психиатрична помощ, дейности за осигуряване на медицински изделия за интервенционално лечение на мозъчни аневризми и артериовенозни малформации, дейност във връзка с бъбречно заместителна терапия и др. Допълнението предвижда включване на тези лечебни заведения, с което се цели да се осигури равен достъп до лечение на пациентите във връзка с медицинските дейности, финансирани по реда на методиката. В мотивите на законопроекта се посочва, че невъзможността на лечебните заведения да получават тези субсидии обективно изправя техните пациенти пред ситуацията да заплащат това скъпоструващо, непосилно за тях, лечение и ги поставя в неравностойно положение, както и ограничава достъпа им до лечение.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

С промените в Закона за лечебните заведения всеки пациент ще има достъп до високотехнологични форми на лечение, заяви проф. Михайлов

С промените се дава възможност за достъп на всеки пациент до съвременни, високотехнологични форми на лечение и то до лечебни заведения, които са абсолютно подготвени да извършват този метод на лечение, коментира народният представител от БСП проф. Георги Михайлов. Той подчерта, че това е празнота в закона, която трябва да бъде хармонизирана, за да има равен достъп на всеки гражданин до животоспасяващи форми на лечение. Смятам, че всички ние с голямо задоволство ще подкрепим този законопроект, прогнозира преди гласуването народният представител.

При дебатите проф. Анелия Клисарова от БСП обясни, че с промените БСП цели равнопоставеност между лечебните заведения и пациентите. По думите ѝ в момента не съществува синхронизация между нормативните актове или болниците не могат да получават субсидии от МЗ. Искаме да бъде добавено, че тези болници също трябва да получават субсидия от министерството, поясни Клисарова. Според нея пациентът ще може да бъде лекуван в болницата, която си е избрал, а съответното лечебно заведение ще има субсидиране.

Касата спира да плаща за нови скъпи лекарства, отново делят пакети

Аида ПАНИКЯН

Надзорният съвет на НЗОК решил за година касата да спре да плаща за нови скъпи лекарства. Това съобщи управителят на НЗОК Камен Плочев, който по искане на депутати от БСП бе изслушан вчера от парламентарната комисия по здравеопазване. Още в началото на месеца се заговори, че лечението на малко пациенти с иновативни терапии поглъща все по-голям ресурс. НЗОК получава бюджета от МФ, вие - депутатите, сте в правото си да отмените това решение, каза Плочев. Той отказа категорично да коментира пред журналисти въпросните идеи.

Идеята влиза в разрез с идеята на МЗ да поема състрадателното лечение, като се плаща лечението на тежко болни със скъпи лекарства, които още не са пазара, коментира проф. Георги Михайлов, депутат от БСП. Той припомни, че подобни действия са правени преди време в Румъния, но ефектът бил дори отрицателен. Пред ДУМА проф. Михайлов бе категоричен, че депутатите от БСП категорично ще се противопоставят на подобна идея.

Като друг проблем Плочев изтъкна това, че включените в основния медицински пакет услуги са много и парите за тях не стигат. Затова идеята е касата да плаща за основни дейности, а останалите, например високотехнологичните, да не плаща. Предложението наподобява неотдавнашната идея на Петър Москов за разделяне на медицинския пакет услуги на основен и допълнителен, която претърпя крах в съда.

По думите на Плочев на практика лимитите в болниците не са надхвърлени, дори не са изпълнени, но не са предвидени достатъчно пари за медицинските дейности. Как касата договаря обеми дейност, като няма пари, коментира проф. Михайлов пред ДУМА.

НОВИТЕ ЛИНЕЙКИ И РЕМОНТИРАНИТЕ СПЕШНИ ТРЪГВАТ НАЕСЕН ДОГОДИНА

Подготовката по проекта за ремонтиране и изграждане на нови центрове за спешна помощ, както и закупуването на 400 нови линейки е на финалната права. Това каза министърът на здравеопазването Николай Петров. Искането да бъде изслушан отново бе от депутати от БСП. Според прогнозите му обновеният сграден фонд, оборудването и новите линейки ще са готови за работа идната есен. До началото на идната година е предвидено да бъдат обявени обществените поръчки за изпълнението на ремонтите и строежите на общо близо 240 обекта. Междувременно ще се работи по набавянето на новата апаратура и на новите 400 линейки. Проектът се осъществява с европари - 163 млн. лв., които се очакваха още от кабинета "Борисов 1", дойдоха в началото на 2015 г., но работата по него се забави.

По другия проект в плана за развитие на спешната помощ - създаването на Национален център за обучение и квалификация за работещите в спешната помощ, министърът обясни, че може да се започне работа май догодина. За структурата са предвидени 7 млн. лв. Центърът вече има правилник и избран ръководител - д-р Ивелина Георгиева.

Валери Симеонов и Красимир Каракачанов се разминаха за „Граф Игнатиево"

Вицепремиерите Валери Симеонов и Красимир Каракачанов се разминаха в коментарите си за отказа на военните полоти от "Граф Игнатиево" да летят. "Поведението на летците граничи с национална измяна. Гледайте на мен като на представител на старото поколение на армията", заяви вчера в Пловдив Симеонов. Според него трябвало да има уволнени. "Военните се подчиняват на специални закони, наречени устави, и точно в тях са предвидени много сериозни санкции за такива случаи. За мен това поведение на хората, които получават заплати, за да си вършат работата и да защитават небето на България, си е престъпление. Не мисля, че това трябва да остава без последствия", заплаши Симеонов. Той уточни, че мнението му се разминава с официалната версия на прокуратурата, но няма да се меси повече, защото това не му е ресор. Симеонов призна, че не е запознат в детайли със случая.

Военният министър Красимир Каракачанов обаче отрича за бунт на пилотите в авиобазата и никой не е отказал да изпълнява задълженията си. Той добави, че леталният състав по устав има право да каже, че не е подготвен да извършва полети.

Зам.-председателят на ГЕРБ Цветан Цветанов също заяви, че отказът на пилотите да летят не е направен с умисъл. Те са взели решение според преценка за подготовката си, на което имат право според подзаконови актове. "Не трябва да отиваме в тази крайност да има напрежение. Не можем да вменяваме вина, ако нямаме достатъчно доказателства за тези действия на пилотите", посочи той и припомни, че според прокуратурата няма нередности.

Бунт и пълзящ преврат на летците - пълни глупости!, коментира думите на бившия военен министър Николай Ненчев ексначалникът на отбраната ген. Симеон Симеонов. "Не познава естеството на летателната работа. Проблемите са много сериозни. Вследствие недофинансиране се стигна до тези действия на пилотите. Нямам информация някой да подръчква пилотите", подчерта генералът.

Коментар стр. 11

РУМЕН РАДЕВ:

Само политици с морал на самураи могат да искат поведение на камикадзе от летците

"Напрежението в сектор "Сигурност" е тревожно. Кадровата криза в Българската армия се изостря. Полицаите и пожарникарите стачкуват, военните пилоти прекратиха плановите полети. Недоволството на хората с пагони е обяснимо - за него има социални, технически и психологически причини. Политическите реакции на проблема са неадекватни. Достойни българи са обвинявани в алчност, бунт и престъпно поведение. Много от тях рискуват живота си в изпълнение на служебния си дълг". Това написа вчера президентът Румен Радев във фейсбук.

"Да искат от тези доблестни мъже поведение на камикадзе, могат да си позволят само политици с безукорен морал на самураи. Недопустимо е да се уязвява честта на хората с пагони. Призовавам за отговорно отношение към проблемите на националната сигурност. Политическият патос не може да замести управленските решения", подчертава държавният глава.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

„София пламна от протести тази есен, а ГЕРБ черпи за благодарствени писма. Скоро ще бием рекорда на НС по краткост на заседанията“

КАЛОЯН ПАРГОВ ЗА СЕСИЯТА НА СОС

БСП предвижда 510 млн. лв. повече за сектор сигурност

В алтернативния бюджет на левицата всички заплати в отбраната, МВР и правосъдието скачат с 10-12%, докато ГЕРБ обещава 5-10% само на униформените

Ростислава ИВАНОВА

Алтернативният бюджет на БСП за 2018 г. за сектор “Сигурност” предвижда 510 млн. лв. повече пари за заплати и допълнителна материална издръжка в сравнение с тазгодишните държавни средства за правното, правосъдното и отбранителното министерство. Социалистите планират 351 млн. лв. повече за МО, 160 млн. лв. - за МВР, и допълнителни 70 млн. лв. за МП и служби като ДАНС, ДАР и НСО. За сравнение проектобюджетът на управляващите предвижда само 100 млн. лв. повече за отбраната и 55-60 млн. лв. за МВР.

Проектобюджетът в сектор “Сигурност” бе представен на тематична дискусия вчера от Атанас Зафиров, член на ИБ и съпредседател на Съвета по отбрана към НС на БСП. На дебатите присъстваха депутати, генерали, бивши и настоящи военни и представители на полицията и службите. Повечето участници одобриха предложенията на левицата, определяйки ги като реалистични и поставящи добра основа.

Депутатът от “БСП за България” ген. Славчо Велков разясни части от алтернативния бюджет на левицата за сектор “Сигурност”

Социалистите предлагат 10% увеличение на базовото заплащане в сектора - от 380 на 420 лв. Този коефициент гарантира нарастване на заплатите в сектора с 10-12%, обясни Зафиров. Той направи сравнение с предложеното и необосновано от ГЕРБ увеличение само на заплатите на униформените - военни, полицаи и пожарникари.

Алтернативният бюджет на БСП предвижда още средствата за отбрана да се вдигнат до 1,4% от БВП, или общо 1,431 млрд. лв. От тях за персонал да са 961 млн. лв., или 67,2%, за текуща издръжка на армията - 19,4%, или 278 млн. лв., и 13,5% капиталови разходи в размер на 192 млн. лв. За сравнение ГЕРБ отделя малко над 4% за капиталови разходи, или само 106 млн. лв. Бюджетът на левицата предвижда и 11 млн. лв. за назначаване на още 500 войници и общо разходите за войската в размер на 103 млн. лв.

БСП предлага бюджетът на МВР за 2018 г. да е 1,4 млрд. лв. - със 160 млн. лв. повече. От тях 793 млн. лв., или с 90 млн. повече са за противодействие на престъпността. За защита на границата средствата са 220 млн. лв. - с 40 млн. повече. Издръжката на пожарната безопасност да е с 20 млн. лв. повече, или общо 232 млн. лв., а за управление и развитие на системите на МВР - 149 млн. лв., или увеличение от 10 млн. лв.

Социалистите предвиждат 120,7 млн. лв. за Министерството на правосъдието, или с 13 млн. повече. Издръжката на НСО да се увеличи с 8 млн. лв. - до 45,2 млн. лв., а Държавна агенция “Разузнаване” да получи 10 млн. лв. повече, или общо 35,7 млн. лв, гласят предложенията на експертния екип на “Позитано”20.

Социалистите залагат 25% ръст на учителските заплати

БСП залага 25% ръст на заплатите на учителите и 3,9% от БВП за образование. Основната цел на социалистите е изравняване на нивото на образованието в цялата страна. Това са основните цели в алтернативния бюджет на БСП в сферата на образованието, представени в сряда от народния представител от ПГ “БСП за България” Ирена Анастасова на дискусия с учители и директори на училища. Тя обясни, че са били проведени над 40 срещи в цялата страна при изготвяне на параметрите в сферата.

Анастасова добави, че има училища, които са с много добра материална база, но има и такива в трагични условия, вследствие на изкривената философия на делегираните бюджети. В някои учебни заведения все още се пише на черна дъска с тебешир, топлят се на печка с въглища, а деца от първи до четвърти клас са в смесена паралелка. “Трябва да има стандарт, който да задава критериите, на които да отговарят всички училища в страната”, коментира депутатът. Според нея, ако едно училище покрива определен процент от стандартите, то в близките години би следвало да получава средства само за поддръжка на базата, а тези, които са далеч от стандартите - да получават повече. Тя подчерта, че БСП е категорично против модела “парите следват детето” и ще се бори за отпадането му. Само в това Анастасова вижда начин за изравняване на образованието.

В дискусията се включи и зам.-председателят на ПГ “БСП за България” Антон Кутев, според когото вече 27 години всички говорим, че образованието е важно, но никой не е постигнал нужното. Той бе категоричен, че сега никой не мисли за повече от 2 години напред, защото не знае дали ще е на власт и взема само мерки, от които ще се види веднага резултатът. Образованието има друга логика и затова не е приоритет на управляващите, заключи Антон Кутев.

Жители на Овощник се оплакаха от качеството на водата

Жители от казанлъшкото село Овощник се оплакаха на общинските съветници от БСП Пламен Караджов, Теодора Иванова, Моника Динева и Петър Митев от качеството на водата. Вече няколко години от ранна пролет до късна есен налягането е ниско и домакинствата са сериозно затруднени, споделиха хората в приемната на социалистите.

Преди близо два месеца 800 жители на селото се подписали под жалба, която изпратили във ВиК в Стара Загора. От отговора станало ясно, че още през юни дружеството е уведомило община Казанлък за проблема в населеното място. Не разбираме защо 4 месеца местната власт нито решава проблема, нито ни съобщават причините за влошеното качество на водата, къщите ни са на метри от минералните извори, коментират овощнинчари. Те настояват за подмяна на старата ВиК мрежа, за нормализиране на налягането и за подобряване на качеството на водата в селото.

Пред съветниците бяха представени и проблеми на уличната мрежа и безопасното движение, канализацията и др. инфраструктурни затруднения. Местните недоволстват от липсата на общинска политика за възрастните хора в населеното място. “Пенсионерският ни клуб все още не е довършен. Няма къде да поседнем на чаша чай и добра приказка, както е в други села, където жителите са много по-малко от нас”, възмущават се жителите на Овощник.

Общинските съветници от левицата поеха ангажимент да поставят проблемите пред общинския съвет

ПО СЛУЧАЙ

1 НОЕМВРИ - ДЕН НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ

Вечерите с филмите на Анжел Вагенщайн, с които в Националния клуб на БСП отбелязваме 95-годишнината на големия български киносценарист, писател, антифашист, общественик и интелектуалец, завършват с прожекциите на българския игрален филм

„БОРИС I”

част 1 “ПОКРЪСТВАНЕТО” - *на 30 октомври, понеделник, от 18.00 ч.*

част 2 “СЛОВО ЗА БУКВИТЕ”- *на 1 ноември 2017 г., сряда, от 18.00 ч.*

Сценарист *Анжел Вагенщайн*. Режисьор *Борислав Шаралиев*. Музика *Веселин Николов*. Оператор *Венец Димитров*. В главните роли: *Стефан Данаилов, Борис Луканов, Антони Генов, Анета Петровска, Коста Цонев, Пламен Дончев и др.*

Очакваме ви в киносалата на НС на БСП, ул. “Позитано” №20. Вход свободен.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

БСП обвини Столичната община за разпределяне на 6 млн. лева на тъмно

Деси ВЕЛЕВА

Социалистите в София настояха спешно бюджетът да влезе в комисиите

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Недоволни шофьори на таксита посрещнаха общинските съветници на ул. "Московска" 33 вчера

Бурна дискусия около приемането на следващия бюджет на Столичната община и промяната на тазгодишния възникна между общинските съветници от БСП и ГЕРБ на сесията на СОС вчера. Социалистите настояха още другата седмица управляващите да представят и обсъдят политиките в основния документ в общинските комисии. От левицата възроптаха срещу практиката, налагана за поредна година от гербаджиите, бюджетът да не се обсъжда, да се представя в последния момент и да бъде приеман формално. Това ни прави придатък на администрацията и ние само подпечатваме един документ, обобщиха социалистите в СОС.

Лидерът на БСП Калоян Паргов изрази недоволството си, че въпреки обещанията и направените стъпки за предварителни разговори за бюджета, нещата остават по старому и съветът се превръща във функция на кметството и на нейните хрумвания по основния финансов документ. Той настоя още сега да се видят кои са най-големите проблеми на столичани, които изискват финансиране и припомни последните им протести, свързани в благоустройството и транспорта в града. Паргов се възмути, и че на фона на протестите в много комисии през последните дни управляващите четяли благодарствени писма от различни общности, вместо да решават конкретни проблеми на хората. Явно живеем в различни светове, заяви той.

Социалистите изразиха и недоволството си от предложените промени в бюджета за тази година от зам.-кмета Дончо Барбалов. От доклада му стана ясно, че има събрани над 6 млн. лева допълнително от данъка за автомобилите и от данъка за възмездно придобиване на имущество. Те ще бъдат преразпределени за външни изпълнители за изграждане на уличното осветление и за текущи ремонти. От БСП възразиха срещу практиката на занижаване на приходите при приемането на бюджета в началото на годината и тайното разпределяне впоследствие на допълнителните постъпления. Така липсва всякаква прозрачност и тези 6 млн. лева се разпределят на тъмно, категорична бе Милка Христова от БСП.

ТАКСИМЕТРОВИ ШОФЬОРИ ПРОТЕСТИРАХА ПРЕД ФАНДЪКОВА

Таксиметрови шофьори в София протестираха пред сградата на Столичната община на ул. "Московска" 33 вчера. Със свирки и барабани те настояха за промяна на начина на определяне на патентния данък и намаляване на размера му. В момента той е 850 лева на година и според таксиджиите е непосилен за много от тях. Те заплашиха, че високата сума ще принуди много от колегите им да минат в сивия сектор. Ивайло Дженати от синдикалния съюз "Сила" заяви, че са депозирани становища в транспортната комисия към Народното събрание, в Министерството на транспорта, както и в транспортната комисия към Столичния общински съвет. Председателят на комисията Екатерина Йорданова обаче отрече да е постъпвало писмено мнение и да е търсен диалог с общинарите. Тя изрази недоумение от вчерашния протест. Според Калоян Паргов от БСП не е късно исканията на таксиметровите шофьори да бъдат разгледани. Той е разговарял с тях и ги е помолил да му направят разбивка на разходите си, тя ще бъде представена пред депутатите от лявата партия и заедно ще обсъдят дали е справедливо искането.

Искат по-сериозен контрол над генетичните лаборатории

Липсата на контрол от НЗОК спрямо ежегодно възникващите стотици генетични лаборатории отчете като недостатък проф. Драга Тончева, национален консултант по медицинска генетика. По думите ѝ има само няколко акредитирани лаборатории в университетските болници. Някои от генетичните лаборатории събират кръвни проби и само ги транспортират в чужбина, което крие много въпросителни, свързани с лични данни, качество на изследване и най-вече интерпретиране на резултатите, коментира лекарката. "Здравеопазването се променя радикално, дава се път на все по-персонални здравни въздействия и се предлагат все повече персонализирани терапии на пациентите. Персонализираната медицина използва геномна информация при взимане на решение за това кой вид лечение би бил най-ефективен заедно с останалите диагностични методи", обясни Д-р Жасмина Коева - Балабанова, председател на Българската асоциация по персонализирана медицина.

Проф. Тончева заяви, че България е петата страна в Европа, която е закупила геномен секвенатор. "Успяхме преди 5 години да започнем геномния анализ. В момента раковите заболявания са фокус на медицината", посочи проф. Тончева. По думите ѝ всяко раково заболяване протича с различна агресивност на туморите, която зависи от геномната предразположеност на различните пациенти. Тя отбеляза, че злокачествени заболявания в 10% от случаите са наследствени. Генетичният дефект, който предразполага болния към раково заболяване, се носи и предава в потомството.

Кметицата на „Младост" е против промените за застрояване на София

Кметицата на столичния район "Младост" Десислава Иванчева се оплака, че промените в Закона за устройството и застрояването на Столичната община са подготвени от ГЕРБ тайно и на тъмно. Тя нарича проекта скандален и отрича той да е съгласуван с кметовете на райони, както твърдят от ГЕРБ. Затова от кметството изразяват недоумение, че са били неглижирани от вносителите и от ръководството на Столичната община.

Според Иванчева, ако се приеме законът, той съществено ще засегне територията на района, тъй като предвижда зона за много високо строителство между бул. "Александър Малинов", бул. "Христофор Колумб", бул. "Проф. Цветан Лазаров", ул. "Обиколна", граница на район "Младост", р. Искър, бул. "Цариградско шосе", ул. "Обреща", бул. "Самоковско шосе", бул. "Андрей Сахаров", ул. "Ресен", ул. "Анна Ахматова". Почти 80% от тази зона е разположена на територията на район "Младост". Според предложението в тази зона няма да има ограничения във височината, плътността и интензивността на застрояване и няма да има изискване за минимална озеленена площ, коментират от администрацията. Оттам питат и защо е избрана територия, която включва част от комплекс на БАН, за строеж на небостъргачи. От район "Младост" са категорични, че внесеният проект има сгрешена насока и ред други недостатъци.

МОН ПРЕДЛАГА ОЩЕ 96 ДЕТСКИ ГРАДИНИ И 151 УЧИЛИЩА ДА СТАНАТ ЗАЩИТЕНИ

Министерството на образованието и науката предлага още 96 детски градини и 151 училища да станат защитени през учебната 2017-2018 г. След обществено обсъждане списъкът ще бъде внесен за одобрение в Министерския съвет. За първи път има възможност детски градини да бъдат защитени и средищни, досега такъв статут получаваха само училища. Още 252 градини и 22 училища ще бъдат обявени за средищни. Други 25 пък ще бъдат изведени от списъка.

В средищните детски градини се обучават общо 18 674 деца, като 2230 деца в задължителна предучилищна възраст пътуват всекидневно от съседни населени места. В новите средищни училища учат 4143 ученици и те стават общо над 186 000. Една детска градина се обявява за защитена, когато нейното закриване би довело до това най-малко осем деца в задължителна предучилищна възраст да пътуват над 14 км извън населеното място, в което живеят. Те получават допълнително финансиране от между 19 и 21 хил. лв. според критериите за различните степени на образование.

Арестуваха за кражба дъщерята на Огнян Минчев

Дъщерята на политолога Огнян Минчев е била арестувана в сряда за кражба на дрехи от МОЛ, потвърдиха от СДВР вчера. 13-годишната Маргарита и нейна приятелка били заловени при рутинна операция за крадци в търговския център на бул. "Ал. Стамболийски". Покъсно двете задържани са прибрани от родителите си от 3 РПУ. Санкциите срещу тийнейджърките ще бъдат административни, тъй като са непълнолетни и стойността на откраднатите вещи е малка, заявиха от полицията.

Криминалисти от СДВР забелязали как Маргарита и приятелката ѝ влизат в магазин и задигат мъжки бял пуловер, дамска жилетка и калъф за мобилен телефон. Никой не ги усетил, но девойките били проследени от униформените, които ги изловили извън мола. В чантата на дъщерята на Минчев бил намерен белият пуловер, чиято цена била 40 лв. Момичетата обяснили пред инспектори от Детска педагогическа стая, където вече ще се водят на отчет, че са откраднали вещите от мола от страх.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

ГЕРБ обвини БАН и времето за потопа

Социалистите поискаха законодателни промени за класификацията на потенциално опасните язовири

Снимка БГНЕС

В Бургаско още борят с последствията от наводнението

ГЕРБ обвини метеорозите от БАН и времето за потопа в Бургаско. Трима министри заедно със зам.-председателя на ГЕРБ Цветан Цветанов насочиха вината към неправилната прогноза на Националния институт по метеорология и хидрология към БАН и проливните дъждове за бедствието в Бургаско.

Министрите излязоха на парламентарната трибуна по настояване на депутати от БСП, които поискаха отговори на въпроси относно бедствието. Изненадващо трима от министрите реагираха веднага - вътрешният министър Валентин Радев, икономическият Емил Караниколов и министърът на околната среда Нено Димов.

Първи на въпросите на социалистите отговаряше Караниколов, който от трибуната на НС редеше данни за извършените проверки в цялата страна на язовирите. Той призна, че от февруари 2017 г. са идентифицирани 2005 язовира с много неизправности по язовирните стени и съоръженията към тях. Караниколов хвърли вината за приливната вълна на частния собственик на яз. "Чората", но премълча кой е отговорен за неосъществения контрол за стопанисването на водоема. Според министъра най-вероятната причина за преливане на водоемите са падналите валежи през последното денонощие, които са били около 200 литра на кв. м.

Нено Димов пое щафетата от колегата си и изчете прогнозата на НИМХ към БАН за последните дни, като от нея ставало ясно, че предупрежденията на синоптиците били за валежи до 60 л/кв.м, а реално паднали 200 л/кв. м. "Съвсем накратко, може би, най-вероятната причина са тези дъждове, непознати от години в района", обобщи вътрешният министър Валентин Радев. Цветан Цветанов също хвърли вината за потопа на метеорологичната прогноза. В момента говорим за жълт код, а виждате това, което сполетя Бургаско - трябваше да има червен код, оправда се той.

По-рано през деня социалистите призоваха Министерството на икономиката за законодателни промени, свързани с класификацията на потенциално опасните язовири. Според депутата от БСП Манол Генов са необходими промени в Закона за водите и в наредбите, които използва Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Зам.-председателят на лявата парламентарна група Драгомир Стойнев попита какво е свършило правителството за скандалната безстопанственост. Според него за малките язовири, част от които са дадени на концесия, липсва контрол и държавата трябва да направи поне план и да следи за изпълнението.

Според директора на надзора на язовирните стени и съоръженията към тях Кирил Войнов всички язовири, които са скъсали стените си при наводнението, не са в списъка на потенциално опасните. Ще започне и проверка на тези съоръжения. Подобна теза бе подкрепена и от вътрешния министър Валентин Радев, който заяви, че дъждовете били толкова големи, че е нямало как да не се случи такова нещо.

По информация на Драгомир Стойнев само в област Бургас за последните 3 г. са дадени допълнително 2,3 млн. лв. за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последици от бедствия. С постановления на МС за тези 3 години са отпуснати 617 хил. лв. за целево финансиране на проект за изграждане на отводнителни колектори за отвеждане на дъждовна вода на две улици в Бургас, както и 650 хил. лв. за отводнителни канали за предотвратяване на наводненията в кв. "Долно езерово". Още 1 млн. лв. са отпуснати за корекция на речното корито на река Отманлийска.

Община Бургас имала система за превенция на наводненията

В края на април тази година община Бургас обяви, че е внедрила електронна система за управление на риска от наводнения. Тя е изградена с европейски средства на стойност 1,07 млн. лева. Системата включва 22 хидрометрични станции с радарни сензори, 3 станции за измерване на количеството валежи, сензори за скоростта и посоката на вятъра и други измервателни уреди. "Нашата задача като местна власт е да сме все по-подготвени за реакция при кризисна ситуация, както и да даваме потенциално жизненоважна информация на гражданите в реално време", заяви тогава зам.-кметът Руска Бояджиева. Остава открит въпросът дали системата е сработила във фаталната нощ на наводнението.

Леви депутати поискаха държавата да си влезе във функциите

Неуместно е общините да се грижат за язовирите и да им се вменява собственост, по-правилно е държавата да си влезе във функциите, тъй като все пак тя е строила тези язовири, а не общините. Около това мнение се обединиха депутатите от БСП Николай Тишев, Тодор Байчев и Димитър Стоянов, които се срещнаха с областния управител на Бургас Вълчо Чолаков по повод бедственото положение в региона. Те обсъдиха множество въпроси, свързани с поемането на конкретни действия и мерки, чрез които биха могли да се избегнат бъдещи нежелани инциденти.

Участниците в срещата припомниха, че в момента практиката е общината да отдава на концесия язовир на концесионер, който ангажира оператор да се грижи за него и да проверява стените. "Всичко става на хартия и ако сега се е разминало и скъсаните язовири не са залели едно село, след известно време ще се получи точно обратното", заяви Тодор Байчев и допълни, че това са бомби със закъснител.

Димитър Стоянов бе категоричен, че държавата няма готовност за справяне с подобни ситуации. Николай Тишев пък настоя да се изяснят какви са причините, довели Бургаска област до това бедствено положение, както и дали има виновни.

Дават още 7 млн. лв. за първична помощ

Чрез преразпределение на проектобюджета на НЗОК за 2018 г. се дават 7 млн. лв. повече към определените 2,2 млн. лв. за първична извънболнична помощ и 1 млн. лв. повече за дентална помощ. Това реши на свое заседание Надзорният съвет. Повечето средства за извънболнична, болнична и дентална помощ са за сметка на намаляването на парите за лекарства за догодина, които остават 1 млрд. лв.

С 1 млн. лв. повече за денталната помощ догодина ще се заплаща трудът за поставянето на зъбните протези за възрастните хора. Самите протези отново ще са за сметка на пациентите.

Надзорниците решиха за лекарства и консумативи да бъдат отпуснати и 38 млн. лева от резерва на институцията за т.г.

Ненков не вярва, че може да се ограничат фалшивите болнични

Никой не може на 100% да премахне тези случаи, но можем да ги ограничим, заяви зам.-министърът на здравеопазването д-р Мирослав Ненков относно фалшивите болнични листове. Според него имало варианти с проверки, но от компетенцията на МЗ е само медицинската част на проблема. Дайте ни време, ще се постараем да има резултат, заяви зам.-министърът. По думите му е трудно да се оцени колко от болничните са фалшиви. Той изтъкна, че тези проблеми не се случват само в България. Ненков се позова на управителя на НОИ Ивайло Иванов, според когото в западни държави изобщо не се заплащат първите дни от болничните.

Ненков е категоричен, че не е възможно да се постави контролен орган до всеки лекар, за да проверява. Той добави, че се плануват и данъчни облекчения, но не успя да конкретизира.

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - СИМИТЛИ

ПОКАНА

Във връзка с избор на съдебни заседатели към Окръжния съд в Благоевград Общинският съвет в Симитли открива процедура по набиране на документи на кандидати за съдебни заседатели към Окръжния съд - Благоевград.

Критериите и необходимите документи за кандидатстване, съгласно изискванията на Закона за съдебната власт, са изброени по-долу в обявлението.

Кандидатите за съдебни заседатели да представят в Общинския съвет в Симитли следните документи:

1. Подробна автобиография, подписана от кандидата.
2. Нотариално заверено копие от диплома за завършено образование.
3. Свидетелство за съдимост, издадено за кандидатстване за съдебен заседател.
4. Медицинско удостоверение, че лицето не страда от психическо заболяване.
5. Данни за контакт на две лица, към които общинския съвет да се обърне за препоръки.
6. Мотивационно писмо.
7. Писмено съгласие.
8. Декларация за липса на обстоятелства по чл. 67, ал. 3 от ЗСВ.
9. Документ за извършена проверка по реда на Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, ако са родени преди 16 юли 1973 година. Документите се подават лично в сградата на община Симитли, Общинския съвет в Симитли, в срок до 10.11.2017 г. включително.

Владимир Димитров Христов
председател на ОбС – Симитли

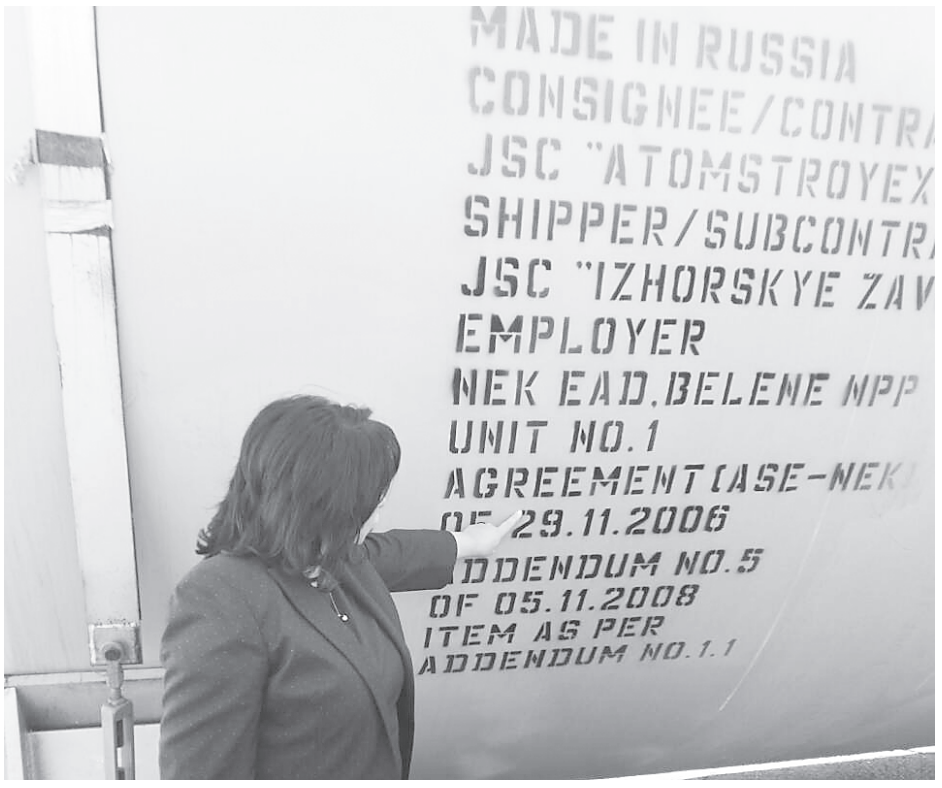
АЯР проверява как се съхранява оборудването за „Белене”

Теменужка Петкова тепърва готвела обществена поръчка за навеси, които да пазят тази част от него, която е на открито

Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) ще провери как се съхранява оборудването за АЕЦ “Белене”, съобщи вчера пред депутатите от парламентарната комисия по енергетика ресорният министър Теменужка Петкова. Тя беше изслушана, след като бившият министър на икономиката и енергетиката Румен Овчаров и депутатът от БСП за България и заместник-председател на енергийната комисия Таско Ерменков изразиха опасения, че пристигналото в България оборудване за втората централа не се съхранява правилно. Проверката е инициирана по искане на НЕК, а АЯР има готовност да я започне още този месец, обясни вчера Петкова.

Министърът пак каза, че съхранението до момента се извършва според предписанията на производителя - част в складове на закрито, част - при максимално близки до външната среда условия. Това било установено и от инспекция на “Атомстройекспорт” през септември. По думите й част от оборудването при транспортирането е пристигнало с нарушена опаковка и вече е преопаковано според предписанията на заводите производители. Тя съобщи, че цялото оборудване ще бъде съхранявано поне 5 години.

В момента се подготвяла обществена поръчка за изграждане на навеси за оборудването, което ще се съхранява на открито. Индикативната стойност на поръчката е 241 хил. лв., съобщи Петкова. Дотогава щели бъдат изградени временни конструкции за съхранение на оборудването по време на настъпващата зима. Петкова съобщи още, че за обществената поръчка за навесите ще се иска да се проведе при условията на предварително изпълнение, за да не се бави изграждането им, ако някой от участниците в търга обжалва избора на изпълнител.

След като бившият министър Румен Овчаров изрази съмнения за надеждността на съхранение на доставеното оборудване, Петкова заведе журналисти в Белене и направи инспекция на площадката

Преконсервация ще бъде извършена от експерти на НЕК и АЕЦ “Козлодуй” под надзора на производителя - Ижорските заводи, които ще доставят и консервиращите материали, съобщи директорът на НЕК Петър Илиев.

През март е доставена първата половина от оборудването, а до края на годината ще бъде доставена останалата част от него. Петкова каза, че след инспекция от заводите производител, те са одобрили схемата, свързана с доставката и позиционирането на оборудването и са съобразно изискванията на инструкциите и стандартите.

Според депутата от “БСП за България” Иван Генов, който е и бивш директор на “Козлодуй” и член на комисията по енергетика, оборудването не се съхранява така, както трябва и както е предписано в съпровождащите го документи. Важно е в момента да направим каквото трябва, за да скрием оборудването под навеси, със защити като завеси отстрани и след това да започнат дейности по преконсервацията, коментира той. По думите на Генов не е необходимо да чакаме да дойде цялото оборудване и тогава да започне изграждането на навесите.

По отношение на двете шахти, за които е установено, че е нарушена целостта на опаковката, Иван Генов каза, че не може да се позволи те да стоят в такова състояние толкова дълго време. Той поясни, че проблемът е, че на дъното на шахтите има 161 отвора, които нямат никакви тапи и не се знае какво е влизало през тях. Според Генов НЕК трябва да се консултира с Ижорските заводи, за да й се позволи да се отворят капаците на шахтите, да се подсушат, да се изчистят и пак да ги затворят. След това, като са в найлоновата опаковка, можем да сме сигурни, че няма откъде да се получи замърсяване, каза Иван Генов. Допуснато е нещо нередно и трябва да се отстрани по най-бързия начин, заяви Генов. Във връзка с това Петкова каза, че се очакват указания от “Атомстройекспорт” по въпроса и може би ще се направи точно това, което препоръчва Генов.

Петкова за пореден път каза, че министерството изчаква доклада на БАН за проекта и той трябва да бъде предаден до дни. Заместник-председателят на енергийната комисия Таско Ерменков обаче заяви, че мнението на учените е експертно, а решението за централата е политическо.

БСП поиска дискусия и повече време до второто четене на Закона за храните

Мнозинството от депутатите в парламента прие вчера на първо четене промените в Закона за храните. С тях се забранява рекламата на нездравословни храни и напитки и участието на деца в промотирането на генномодифицирани храни. Мнозинството от 102-ма народни представители подкрепиха закопроекта, 29 се въздържаха, а един беше против. Законопроектът е внесен от Министерския съвет.

Текстовете въвеждат процедури за регистрация или одобрение на обекти за производство, преработка и дистрибуция на храни. Предвижда се създаване на публичен национален регистър на бизнес операторите и обектите за производство, преработка и дистрибуция на храни. Той ще се поддържа от Българската агенция за безопасност на храните на интернет страницата й. Ще бъде създаден и публичен национален регистър на компаниите, бутилиращи минерална вода, и на пуснатите на пазара храни. Отделно постоянен консултативен съвет към министъра на здравеопазването ще следи признаването и пускането на пазара на натурални минерални и изворни води.

Етикетите трябва да са на български език, без допълнително облепване с информация, различна от първоначалната, с което да се скрива дори част от първоначалното етикетиране. Въвежда се забрана за рекламирането на храни и напитки, съдържащи съставки и вещества с хранителен или физиологичен ефект като мазнини, трансмастни киселини, сол и захар, които не отговарят на изискванията за здравословно хранене. Няма да е разрешено деца да се включват в рекламите на генетично модифицирани храни и на храни, за които има нормативно въведени ограничения за употреба от подрастващи.

За първи път се регламентират изисквания за търговия с храни от разстояние. Въвежда се регистрация на превозните средства за транспортиране на храни от животински произход и на храни от неживотински произход като брашно, хляб, хлебни и сладкарски изделия. Регистрацията ще се удостоверява със стикер.

Със Закона за храните или компетентният орган ще си затвори очите, или цели райони ще останат без доставки на храни, заяви вчера заместник-председателят на НС и депутат от “БСП за България” Валери Жаблянов по време на дебатите в парламента.

Със Закона за храните или компетентният орган ще си затвори очите, или цели райони ще останат без доставки на храни, заяви вчера заместник-председателят на НС и депутат от “БСП за България” Валери Жаблянов

“Ако обърнем внимание върху обема на отношенията, които регулира Законът за храните, ние ще установим, че става въпрос за един огромен сектор не само търговията, обществения живот, здравето на гражданите. Т.е. законът е с един изключителен обхват. Не смятам, че темите и отношенията, които се регламентират в този законопроект, би следвало да преминават при отсъствие на дискусия. Ако е необходимо, и аз съм убеден в това, иска ми се задължително да се увеличи времето между двете гласувания”, каза Жаблянов.

За регистрацията на транспортните средства той заяви: “Може би е добре в тази посока да има и становище на Комисията по транспорт”. Според него само с едно изискване областните директори на дирекциите по контрол на храните могат да удостоверяват превозните средства. “В отдалечените места на страната с едно транспортно средство се извършва транспорт на храни, на нехранителни стоки. Създават се условия за следното - или компетентният орган трябва да си затвори очите и да раздаде стикери подред, или ако приложи критериите, които най-вероятно ще бъдат разписани, цели райони - гранични да останат без доставки”, заяви Жаблянов.

С промените е предвидено и създаването на Национален съвет по храните като постоянен консултативен орган, координиращ държавната политика в сектор “Храни”, с участието на представители на всички заинтересовани страни.

В закона е заложено и повишаване на размера на санкциите, налагани за нарушение на разпоредбите на закона. Депутатът от БСП и заместник-председател на комисията по земеделие Светла Бъчварова заяви, че БСП подкрепя голяма част от промените в Закона за храните, но в някои текстове има предпоставки за двусмислие. “Защо санкциите за ГМО продукти ще се намаляват, а други ще се увеличават”, попита Бъчварова.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

Повишиха на 12 евро дневната винетка за камиони

Новата цена ще важи и за бусове за превоз на пътници с повече от 8 места, без това на водача

Депутатите повишиха от 11 на 12 евро максималния размер на таксата, заплащана от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури. Това стана с приемане на първо и второ четене на промени в Закона за пътищата, внесени от Александър Ненков от ГЕРБ и група народни представители. Основната цел на законопроекта била адаптирането на системата от пътни такси с европейска директива, се посочва в доклада на комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление. Автобусите също са засегнати от промяната.

Таксата обхваща всички превозни средства, които пренасят товари, както и превозните средства с две и повече оси, които имат техническа допустима максимална маса 12 или повече тона. Новата цена ще бъде плащана и от превозни средства, предназначени за превоз на пътници с повече от осем места за сядане, без мястото на водача.

С повишаване на размера на таксата с 1 евро на годишна база увеличението на приходите от дневни винетни такси от тежкотоварните автомобили, събирани от Агенция "Пътна инфраструктура", се очаква да бъде над 2,8 млн. лева.

Смяната на времето в неделя ще удължи пътуването на 13 влака

Предстоящата смяна на часовото време в нощта срещу неделя ще наложи промени във времето за пътуването на 13 пътнически влака, съобщиха от пресцентъра на БДЖ. При преминаването от лятно към зимно часово време е необходимо някои пътнически влакове да престоят в различни железопътни гари в нощта между 28 октомври и 29 октомври. Това се налага, за да не бъде нарушен графикът за движение на влаковете. Влаковете ще спрат в първата железопътна гара по маршрута си при наближаване на 04 часа ще изчакат 60 минути. По този начин няма да се наруши графикът за движение на влакове и не се получават закъснения. Това ще засегне един международен бърз влак, девет бързи, два пътнически и един крайградски пътнически влак. От БДЖ напомнят, че подробна информация за разписанията на влаковете пътниците могат да получат на телефон 0700 10 200.

В КРАЯ НА ГОДИНАТА ЩЯЛА ДА ЗАРАБОТИ ВРЪЗКАТА МЕЖДУ КАТ И НОТАРИУСИТЕ

Около 26 декември трябва да заработи системата за връзка между "Пътна полиция" и нотариусите. Това заявил началникът на "Пътна полиция" комисар Бойко Рановски. По неговите думи чрез нея гражданите ще бъдат облекчени при изваждането на документи за регистрация на моторни превозни средства (МПС), защото администрацията на пътната полиция ще може да изважда от системата информацията от договора за покупко-продажбата на превозното средство.

Рановски казва също, че е започнала процедурата за изграждане на единен център за обработка на нарушенията на пътя. Изграждането му ще струва около 5 млн. лв. Центърът ще се намира в София, в Главна дирекция "Национална полиция". В центъра ще постъпва информацията от всички автоматизирани технически средства и системи за контрол на скоростта и нарушенията, които те установяват.

Рановски казва, че МВР всяка година предоставя на Агенцията "Пътна инфраструктура" данни за участъците с концентрация на пътни произшествия, но мерките, които се предприемат, са недостатъчни. По неговите думи има участъци, за които са необходими допълнително финансиране за обезопасяване, защото само обновяване на маркировка не е достатъчно, а били необходими защитни съоръжения.

На 28 октомври 2017 г. тютюневият доайен и най-успешният ръководител в над стогодишната история на българския тютюнев отрасъл

ДИМИТЪР ПЕТРОВ ЯДКОВ

празнува 90-ГОДИШНИЯ СИ ЮБИЛЕЙ

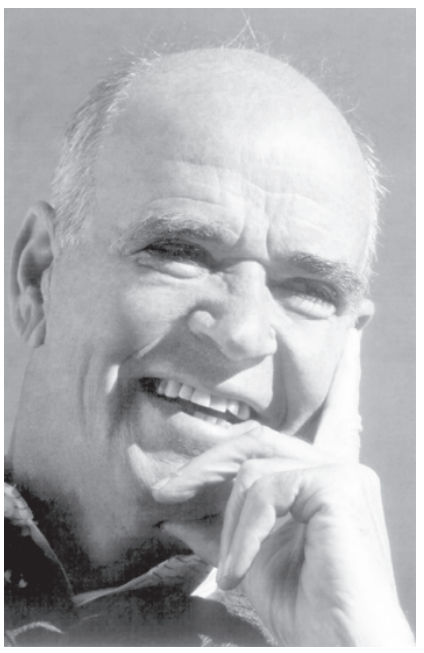
ДА СИ НИ ЖИВ И ЗДРАВ, ВОЙВОДО!

ТЮТЮНЕВОТО БРАТСТВО ТИ ПОЖЕЛАВА ДА ЧЕСТВАМЕ ЗАДРУЖНО И ТВОИТЕ СТО ЛЕТА!

От всички колеги, работили две десетилетия заедно с Димитър Ядков в държавната компания "Булгартабак", и превръщайки я в международно призната сила, разнасяща славата на България по света.

Нашият баща, дядо и прадядо

ДИМИТЪР ЯДКОВ

Старейшината на задружния Ядков род, отбелязва 90-ИЯ СИ РОЖДЕН ДЕН!

На 28.10.2017 г. - Деветдесет пълноценни, съзидателни и достойно изживени години! Пожелаваме ти още дълго да се радваш на обичта, уважението и признателността на близките, приятелите и колегите ти! Твоят професионализъм, всеотдайност, енергия, почтеност и човешка топлота винаги са били за нас светъл пример за подражание.

ГОРДИ СМЕ, ЧЕ СМЕ ТВОИ НАСЛЕДНИЦИ.

СВЕТЪТ Е ПО-ДОБРО МЯСТО БЛАГОДАРЕНИЕ НА ХОРА КАТО ТЕБ, СКЪПИ ТАТКО!

С безкрайна обич,
от семейството

www.duma.bg

Стачката на служителите в метрото предизвика транспортен хаос в Атина. Стачката бе свързана с протестите срещу очакваната приватизация на метрото. Приватизацията на метрото в Атина е част от споразумението на правителството с кредиторите. Все още въпросът не е влязъл за обсъждане в парламента. Опозиционните партии също не подкрепят приватизацията на метрото, а работещите съобщават, че ще продължат със стачките

Съдбоносен уикенд за Испания

Ключови гласувания в Барселона и Мадрид

Политическата криза в Испания достига своята кулминация, след като късно снощи в Каталуния трябваше да гласуват дали да обявят независимост, а днес испанският парламент трябва да потвърди задействането на член 155 от испанската конституция от страна на централното правителство. По силата на тази разпоредба Мадрид суспендира автономията на Каталуния и поема в свои ръце управлението на областта.

По-рано източник, близък до премиера на Каталуния Карлес Пучдемон съобщи, че няколко членове на сепаратисткото каталунско правителство са заявили на лидера на региона, че подкрепят свикването на избори, за да се избегне отнемането на автономията на областта.

Мнозина вярват, че предсрочните избори са алтернатива на обявяването на независимост и изход от най-тежката политическа криза в Испания от десетилетия. Тя беше предизвикана от референдума за независимост, проведен на 1 октомври, въпреки съдебна забрана.

На среща във вторник членове на регионалното правителство (женералитет) се обявили за избори, за което настоява и Мадрид. Централните власти предупредиха, че ще отнемат правомощията на регионалните власти, ако не прекратят стъпките си към независимост. Въпреки това в четвъртък Пучдемон изпрати писмо до властите в Мадрид, с което отново предупреждава правителството да не ескалира ситуацията и че ако тя е сериозна сега, евентуални ходове в посока отнемане на автономията на Каталуния ще я направят още по-сериозна.

В управляващата коалиция на Пучдемон царят дълбоки различия, но крайно лявата партия CUP и лявата ERC подкрепят неговата консервативна група PDeCAT в стремежа за обявяване на независимост.

Според каталунския в. „Вангуардия", срещата е прераснала в бурен дебат и продължила до късно през нощта, без да се стигне до решение.

В сряда пък испанският премиер Мариано Рахой подчерта, че конституционните мерки за отнемане на властта от каталунското ръководство са „единственият възможен отговор" на действията на Пучдемон. Рахой заяви, че ще изпълни задълженията си, като приложи член 155 от конституцията, предвиждащ преминаване на Каталуния към пряко управление от Мадрид, защото регионалните власти не зачитат законите, конституцията, статута на Каталуния и не се съобразяват с милиони каталунци, които стават свидетели как тяхното правителство погазва закона. Но прилагането на член 155 може да предизвика брожение в североизточния регион, който макар и разделен по въпроса за независимостта, е категорично за защита на своя език и автономия.

Турция праща нов посланик в София

Хасан Улусой е името на новия посланик на Турция в София, който ще наследи поста от Сюлейман Гьокче, предаде БГНЕС.

Според публикацията в държавния вестник на Турция Гьокче ще оглави дипломатическата мисия в Гватемала. Хасан Улусой е завършил политически науки в университета в Истанбул, както и обучение по европейски изследвания в Лондонското училище по икономика, има докторска степен от Близкоизточния технически университет. Заемал е различни длъжности в Министерството на външните работи на Турция, бил е посланик в Нигерия и високопоставен служител в дипломатическата мисия в Мексико. Владее английски, френски, немски, норвежки.

3 труса в Босна само за нощ

Най-малко три земетресения бяха регистрирани през нощта срещу четвъртък в района на Прозор, като бяха почувствани в по-големите градове на Босна и Херцеговина и на хърватското крайбрежие, съобщи босненският информационен сайт Крикс.

По данни на Европейския средиземноморски сеизмологичен център първото земетресение от 4,5 по Рихтер е регистрирано в 0,46 часа с епицентър в централната част на страната, недалеч от Прозор, на дълбочина 5 км. Трусът е бил достатъчно силен, за да бъде усетен от будните жители на Сараево, Мостар, Зеница и Сплит.

Второто земетресение е било регистрирано четири минути по-късно и силата му е била 4,7 по Рихтер. Епицентърът е между Прозор и Ябланичкото езеро на дълбочина около 2 км. Почти същият район, само на няколко километра на запад, осем минути по-късно е бил разтърсен от трето земетресение със сила 4,3 степени и дълбочина около 10 км.

КРАТКИ

Анкара издирва 121 бивши дипломати

Силите за сигурност в Турция провеждат операция по задържането на 121 бивши служители на министерството на външните работи, съобщи в. "Милиет". Бившите служители на външното ведомство са заподозрени във връзки с "терористичната организация на фетулахистите" (ФЕТО), които властите обвиняват за миналогодишния опит за държавен преврат.

Африка търси лекари и учители

В Африка ще има нужда от още 11 милиона лекари, медицински сестри и учители, за да бъде предотвратен "социално-икономически катаклизъм", който ще принуди милиони хора да емигрират. Това заяви УНИЦЕФ. Тези 11 милиона специалисти ще са нужни на континента да се справи с нарастването на населението си, тъй като за следващите 13 г. броят на децата там се очаква да се увеличи от 170 милиона на 750 милиона.

Бомба избухна в Лимасол

Бомба избухна в Кипър. Тя е била поставена на предното стъкло в кола, паркирана в град Лимасол. Никой не е пострадал. Колата е била наета от чужденец, който кацнал в Кипър часове по-рано.

Венецуелската опозиция получи наградата „Сахаров"

Европейският парламент присъди тазгодишната си награда "Сахаров" за защита на човешките права на демократичната опозиция във Венецуела, за да подкрепи движението, противопоставящо се на президента социалист Николас Мадуро. Наградата се присъжда на венецуелското национално събрание (парламента), доминирано от опозиционни партии, и на политически затворници.

Влак и БТР се удариха във Финландия

Най-малко трима души загинаха и няколко бяха ранени при катастрофа между бронетранспортьор и пътнически влак във Финландия. Злополуката е станала по време на военни учения.

Грандиозно погребение на краля на Тайланд, отбелязва края на едногодишен траур, който бе обявен след смъртта на краля, който има статут на полубог. Кралят на Тайланд Пумипон Адулядет, който е най-дълго управлявалият монарх в света, почина на 88-годишна възраст на 13 октомври 2016 г. Тялото му бе балсамирано и оставено в двореца, обградено постоянно от бдящи над него будистки монаси

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

Атака в Киев рани тежко депутат

Покушение бе извършено срещу Игор Мосийчук - един от командирите на наказателния батальон „Азов”

Украинският депутат Игор Мосийчук бе сериозно ранен в резултат на взрив близо до студиото на телевизионния канал “Еспресо”. Извършена му е тежка операция. Това съобщиха от пресслужбата на народния представител в профила му във фейсбук, съобщи агенция УНИАН. Операцията е преминала успешно и в момента Мосийчук е в състояние със средна тежест и вече е дошъл в съзнание.

“Що се отнася до моето състояние: поразена е дясната ми страна, от която дойде взривът. Операцията протече успешно. По периметъра на болницата е поставена охрана”, отбелязва Мосийчук.

Според депутата поръчителите на неговото убийство се намират в Русия. Атентатът е изпълнен от наемници от Киев. По думите му това “може да е агентура от политическите среди”.

Вечерта на 25 октомври в 22,15 часа до редакцията на канал “Еспресо” на улица “Адам Мицкевич” избухна взрив, в резултат на който пострадаха четирима души, включително и депутатът Мосийчук. Охранител на депутата загина. По-късно стана ясно, че в болница е починал и случаен минувач, ранен от взрива.

Взривът е квалифициран като терористичен акт. Той ще бъде разследван от Службата за сигурност на Украйна. По предварителни данни на органите на реда, е взривен мотор, паркиран до автомобила на депутата. Всичките ранени са приети в болница с различна степен на травмите. Взривът е избухнал, когато депутатът заедно със свой телохранител и политолога Виталий Бала са излизали от студиото. Телохранителят е прикрил Мосийчук с тялото си. Шрапнели са се забили в бедрата и корема на депутата.

По думите на служители на “Еспресо”, които са се намирали до офиса, 20 минути преди края на ефира моторът не е бил паркиран пред студиото. “Веднага извикахме Бърза помощ, полиция. Бала седеше на стъпалата до магазин, имаше рани по гърба. Оказаха му на място спешна медицинска помощ. След това го закараха в болницата”, съобщиха очевидци.

Игор Мосийчук, който е един от командирите на наказателния батальон “Азов”, прочул се с жестокостите си в Донбас, си навлече гнева не само на опълченците, но и на чеченския лидер Рамзан Кадиров. Мосийчук публично подкрепи терористите, които в края на 2014 г. нахлуха в столицата на Чечня Грозни и убиха 14 полицаи. Във Върховната Рада тогава радикалният депутат заяви: “Чеченците откриват втори фронт. Смятам, че Украйна, която е в състояние на война, трябва да стимулира откриването на втори и трети фронт в Кавказ и Средна Азия. Киев трябва да подкрепя този процес и щик до щик с украинците във войната с Русия трябва да застанат и други народи”.

Снимка БГНЕС

Двама души загинаха в резултат на взрива, сложен в мотор, паркиран до колата на украинския депутат

Рамзан Кадиров тогава се закани да накаже жестоко Мосийчук. “Тези т. нар. депутати говореха, че трябва да се оказва съдействие на подобни бандитски изстъпления. Ние и порано предполагахме, че украинските фашисти и националисти оказват финансова и друга помощ на терористите в Кавказ. Сега не останаха никакви съмнения. Във връзка с новите обстоятелства заповядах да бъдат взети изчерпателни мерки за задържането и доставянето в Чечня на тези лица”, написа в инстаграм чеченският лидер.

Тепърва разследването ще доказва има ли чеченска връзка в нападението срещу радикалния депутат Игор Мосийчук. “Както винаги, абсолютно необосновани, голословни, истерични обвинения от Киев, които се чуват по адрес не само на Рамзан Кадиров, но и всички, което заемат някакви длъжности в Москва” - така прессекретарят на Путин Дмитрий Песков реагира на украинските обвинения.

НАТО променя командната си структура

НАТО планира да приеме окончателни решения относно промени в командната си структура през февруари 2018 г. Това заяви пред журналисти председателят на Военния комитет на НАТО генерал Петер Павел, информира ТАСС.

Павел беше запитан да коментира публикация във в. “Уолстрийт джърнъл”, в която пише за намеренията на Северноатлантическия алианс да създаде две нови командвания под предлог руската заплаха.

Чешкият генерал отговори, че числеността на персонала в командните структури на НАТО е съкратена за последните десетилетия от 23 хиляди души до 7 хил. Според него това е “достатъчно за мирно време”.

По думите му сега НАТО е достигнало до заключение, че в настоящата командна структура има недостиг, който се проявява в период на кризи и особено при конфликти. Той поясни, че решението за промени в командната структура ще бъде взето на срещата на министрите на отбраната на 18 февруари 2018 г.

Според американското издание НАТО ще създаде две нови командни структури за подсилване на логистиката на страните членки и за защита на снабдителните маршрути с цел да се запълнят пропуските в случай на потенциален

конфликт с Русия. Първата структура ще се занимава с логистични въпроси, включително съкращаване на времето при доставяне на техника и прехвърлянето на военнослужещи, а второто командване ще е с фокус подсигуряване на морските комуникации между силите в Атлантическия океан и в Северния ледовит океан. Плановете ще бъдат обсъдени на срещата на военните министри на 8 и 9 ноември.

В същото време Павел заяви, че Русия и НАТО са предприели първи стъпки за възстановяване на отношенията.

БУРИ ВИЛНЯХА НА БАЛКАНИТЕ

Проливен дъжд блокира Истанбул, заля улици и предизвика транспортен хаос. Много самолети не успяха да излетят, а други са кръжали с часове, преди да кацнат. Лошото време взе жертва в Румъния. Други двама души пострадаха при буря в Букурещ, която събори дървета и причини материални щети. Има срутени покриви, огради и стълбове.

Нанесени са щети на повече от 100 автомобила. Обилните валежи засегнаха над 11 окръга в цялата страна. Пристанищата останаха затворени.

НАСИЛИЕ ПОМРАЧИ ИЗБОРИТЕ В КЕНИЯ

Кенийската полиция използва сълзотворен газ по протестиращи, които хвърляха камъни по време на демонстрации в райони на опозицията след началото на президентските избори, съобщи АП. За втори път от август Кения провежда избори за държавен глава. Според осведомителната агенция сблъсъците показват разделението в страната, където лидерът на опозицията призова поддръжниците си да бойкотират вота.

Възникнало е насилие в квартал “Кибера” в столицата Найроби и в град Кисуму, където протестиращи предизвикаха пожари и блокираха пътища. Много изборни секции не са отворени заради проблеми с мерките за сигурност.

Но в районите, където живеят поддръжниците на настоящия президент Ухуру Кениата, хората участват на изборите, макар че се очаква далеч по-малка изборна активност от вота през август.

На 8 август тази година в страната бяха проведени избори за президент, парламент и местна власт. Президентският вот беше спечелен от настоящия държавен глава Ухуру Кениата с 54 процента. Но опозиционният лидер Райла Одинга оспори резултата във Върховния съд. Впоследствие изборите бяха касирани заради нередности при преброяването от избирателната комисия. Президентският вот бе насрочен за 26 октомври. Одинга бойкотира вчерашния вот, тъй като първо настоява за реформиране на изборната комисия.

В АЗЕРБАЙДЖАН Е ОСУЕТЕН ПЛАНИРАН ЗА 28-И АТЕНТАТ

Спецслужбите на Азербайджан са обезвредили група лица, които са се готвели да извършат атентат по време на митинг на опозицията в Баку на 28 октомври, съобщи пресслужбата на службата за сигурност на страната.

Службата за сигурност е установила, че група лица, подчинени на религиозна екстремистка терористична организация, действаща извън пределите на Азербайджан, са направили взривни устройства с цел извършване на атентат. Те са ги изпробвали на територията на село Локбатан, близо до Баку, се казва в съобщението. Отбелязва се, че атентатът е трябвало да бъде извършен по време на митинг на опозицията на 28 октомври в Баку.

“В хода на проведена на 25 октомври операция на специалните части членовете на престъпната групировка Бахтияр Алекберов, Анар Масимли и Джавид Гусейнли са оказали съпротива и са открили огън срещу полицията. Оперативната група е отвърнала на огъня и е унищожила членовете на групировката”, се казва в съобщението. Разследването на готвения терористичен акт продължава.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

ПЛАМЕН МИЛЕВ:

Пазар и общество не са едно и също

Огромна част от българските граждани са с доходи на границата на физическото оцеляване, казва докторът по икономика от БСП

Интервю на
Мая ЙОВАНОВСКА

Господин Милев, от 2012 г. БСП изготвя алтернативен бюджет. Това е много сериозен труд. Каква е причината да го правите всяка година?

- Държавният бюджет е функция на програмата за управление на държавата и залегналото в нея приоритезиране на политики и цели. Политическата му същност е отражение на програмата и визията на политическата коалиция, която упражнява властта. Ако една опозиционна партия иска да покаже, че е алтернатива и че може да управлява, то трябва да може да представи и своите алтернативни политики, пречупени през призмата на бюджета. Тази година, за разлика от предишните, ние изкарахме нашия бюджет преди управляващите, защото не искаме да надграждаме техните политики, жонглирайки с приходите и разходите, а да покажем, че имаме собствена визия както за отделните сектори, така и за държавното управление като цяло.

Какви щети нанесе на България либералната икономическа мисъл и как може този модел да бъде променен?

- Всеки от кабинетите на Борисов повтаря, че негов основен приоритет е "поддържането на макроикономическата и финансовата стабилност на страната". Несъмнено този приоритет отговаря на изискванията, фиксирани в Пакта за стабилност и растеж на ЕС. Но общата картина на икономиката и обществото показват, че има изключително тежки проблеми, изискващи много подруг фокус на основните управленски приоритети. Например огромна част от българските граждани са с доходи на границата на физическото оцеляване. Делът на хората, живеещи в тежки материални лишения през 2016 г. е 34,2% от населението, или 2 млн. и 460 хил. души при 33% през 2014 г. Това означава, че само за 2 години хората, живеещи в тежки материални лишения, са се увеличили с близо 100 000 души. Сред тях 35% не могат да си позволят месо или риба три пъти седмично. Нараства финансовото неравенство между българските граждани. Отношението между доходите на 20-те на сто най-бедни и най-богатите нараства от 6,1% през 2012 г. на 6,8% през 2014 г. и на 7,9% през 2016 г. България е сред страните с най-голямо финансово разслоение на населението и то продължава да се увеличава. Наличието на такава категория български граждани, като работещи бедни и техният относително висок дял, показва сериозно изоставане на доходите от труд, гарантиращи минимален стандарт на живот. Това е така, защото пазар и общество не са едно и също. Ние може и да сме сред най-бързо растящите икономики в ЕС, но все още сме много назад зад развитите западноевропейски страни както по отношение на доходите, така и по отношение на регионалното развитие.

В разрез с неолибералната етика трябва да кажем, че по индекса за човешкото развитие на ООН на първо място са страните с дълго социалдемократическо управление - с данъци между 40 и 50% от БВП, а не тези с най-либерален пазар. Затова трябва ясно да си дадем сметка, че не либерализацията е лекарството. Югът на Европа няма да настигне Севера, ако следва пазарния модел. Либерализацията на пазара не е решение, защото днес определящо е не кой пазар е по-либерален, а къде науката е най-производителна. Няма работни места без технологична динамика. Ето защо трябва да следваме промишлена програма за реиндустриализация. Имаме нужда от нова в по-голямата си част високотехнологична и иновативна икономика.

В нашата алтернатива залагаме преди всичко на публичните инвестиции, защото практиката показва, че ако например инвестираме 2,5 млрд. лв., това води до увеличаване на БВП с 5 млрд. лв. за 5 години. Според нас публичните инвестиции трябва да имат преди всичко социален ефект. Ние можем да изградим бъдещето си чрез инвестиции, но публичните, а не частните инвестиции са решаващи. За това вместо "поддържането на макроикономическата и финансова стабилност", нашата бюджетна философия стъпва на "устойчиво социално-икономическо развитие с финансова стабилност". Ние не гледаме само цифрите, а хората, които стоят зад тях.

Смятате ли, че настоящата власт се държи като счетоводител и виждате ли някаква смислена стратегия, заложена в бюджета на Министерството на финансите?

- За всичките тези години, през които ГЕРБ са на власт, в нито един техен бюджет няма да откриете смислена стратегия. Това са бюджети на оцеляването. Основните системи като социалната политика, образованието, здравеопазването, сигурността страдат от хронични дефицити, а управляващите им хвърлят по малко пари, колкото да съществуват на ръба на оцеляването. Разходите им се базират на много компромиси от типа - "трябват ти 500, ето ти 50, а другите, след като се реформираш". Така непрекъснато нещо се реформира, за да не се реформира нищо. Но това не трябва да ни учудва, защото в управленските им приоритети основна цел е максималното усвояване на европейските средства. Затова всички системи са сведени до мизерно съществуване с цел усвояване на тези средства. Това изкривяване се пренесе и надолу по вертикала, вследствие на което и бизнесът промени целите си. И вместо да се стреми към увеличаване на капитала си вследствие на разширяване на производството и търсене на нови пазари, за него приоритет стана усвояването на европейските средства. Затова няма как да има голям растеж. Затова и доходите са толкова ниски - в границите, признати по европейските програми. Средният осигурителен доход за юни 2017 г. за над 90% от осигурените е 672 лв. Това доведе до промяна в структурата на БВП с превес на услугите над индустрията и земеделието. Отделно изчезнаха или се стопиха под критичния минимум редица подсектори както от индустрията, така и от земеделието, вследствие на което веригата на снабдяването се наруши. И от нетни износители на редица продукти с висока добавена стойност се превърнахме в нетни вносители. Сега статистиката отчита повишаване на износа, но изнасяме основно суровини и стоки с ниска добавена стойност.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

ПЛАМЕН МИЛЕВ е роден в София. Завършил е Университета за национално и световно стопанство в столицата и Стопанската академия "Д. А. Ценов" в Свищов. Доктор е по икономика. От 2009 г. е член на БСП. Експерт е в отдела за публични политики и анализи на партията. Бил е експерт в политическия кабинет на премиера Пламен Орешарски. Пламен Милев е част от екипа, изготвил алтернативния бюджет на БСП за 2018 г.

Значи ли това, че еврофондовете са виновни?

- Не. Моделът на управление е сбъркан. Усвояването на еврофондовете не може да бъде крайна цел. Европейските средства трябва да служат за постигането на поставени цели. А тези цели трябва да ги поставят управляващите. ГЕРБ още от началото объркаха модела и резултата го виждаме сега. Не стига, че "прахосаха" европейските средства, отпуснати на България през всичките тези години, но и допълнително натрупаха дълг, който всички ние трябва да плащаме.

С настоящия алтернативен бюджет БСП предлага отпадане на плоския данък, въвеждане на необлагаем минимум, което означава намаляване на данъчното бреме за хората с най-ниски доходи, но и прогресивна скала за по-високите. Какъв ще бъде ефектът от това?

- Въвеждането на прогресивно подоходно облагане с предложената от нас скала ще намали данъчното бреме за 2 850 000 работещи, или на всички с месечни доходи по-малки или равни на 2600 лв. Предлагаме и увеличаване на максималния осигурителен доход от 2600 на 3300 лв., което не само ще увеличи приходите от осигурителни вноски, но и ще се вдигне таванът на пенсиите, като максималната пенсия ще стане 1155 лв. Бюджетният дефицит вследствие въвеждането на необлагаем минимум в размер на минималната работна заплата ще бъде 1,1 млрд. лв., ако се гледа мярката сама за себе си. Ако разглеждаме обаче комплексно цялата политика по приходите, то вследствие въвеждането на прогресивна скала и при облагането на доходите от дивидент, както и малко по-високата събираемост при косвените налози (поне на нивата преди кризата), то приходите, които биха могли да се съберат, въпреки негативния ефект от необлагаемия минимум, са с 2,7 млрд.лв. повече от заложените от Министерството на финансите.

През 2007 г. именно БСП въведе плоския данък, а сега се отрича от него. Защо?

- През 2007 г. БСП въведе плоския данък с цел да се намали данъчната тежест, да се стимулира потреблението и да се подобри инвестиционният климат. В продължение на няколко години мярката имаше ефект, който продължи, докато държавата беше финансово стабилна. Една от оценките за финансова и икономическа стабилност е ръстът на чуждестранните инвестиции. В последните 5 години такъв обаче няма. Страната е привидно финансово стабилна, но в долна критична точка. В замяна на това липсата на адекватни политики от страна на управляващите от ГЕРБ за по-малко от 10 години доведе до драстично нарастване на икономическите диспропорции, регионалните дисбаланси и вследствие на това до дълбоко финансово неравенство. Днес БСП предлага да намали данъчната тежест за работещите, връщайки прогресивното облагане с необлагаем минимум в размер на минималната работна заплата. Целта на тази мярка е не да накажем богатите, а да намалим данъците на работещите, като оставим близо 1,1 млрд. лв. в населението, стимулирайки по този начин потреблението. На практика преди 10 години намалихме данъците и сега предлагаме отново да ги намалим.

Предложението ви за увеличаване на данъка върху дивидентите е непопулярна мярка, защо обаче смятате, че това трябва да се случи?

- В момента има несправедливост по отношение облагането на труда и капитала. Доходите от труд се облагат с 10% плосък данък, а доходите от дивиденти и ликвидационни дялове с 5%. Въпреки това голяма част от търговските дружества избягват плащането на дивиденти, като показват в балансите си огромни касови наличности.

На стр. 29

„Нашата бюджетна философия стъпва на устойчиво социално-икономическо развитие с финансова стабилност

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Анатолий СТАНКУЛОВ

Вържете Симеонов!

Вицето Валери Симеонов явно се нуждае от усмирителна риза. Да твърдиш, че отказът на пилотите от "Граф Игнатиево" да летят е национална измяна, при положение, че разследването на военната прокуратура не откри доказателства за неподчинение, е равносилно на клевета. Пък била тя изказана и в лично качество, не от името на властта. Затова бойците са в пълното си право да пуснат жалба и да го съдят по съответния ред. Ама той не бил съгласен с изводите на прокуратурата. А кой, ако не тя е компетентният орган да се произнесе?

На него ли, великия патрЕотар, да му обясняваме какво е истинската държавна измяна. Нещо да каже за нарязването на скрап под натиск отвън на нашите ракети, танкове, кораби, самолети преди приемането ни в НАТО? Не беше ли това условието ни за членство? Държавна измяна е, че българска земя е дадена безплатно за американски бази. За тях никой нищо не плаща. Такава е и "Граф Игнатиево".

А ако пилотите, Симеонов, вкупом подадат рапорти за напускане на армията след твоите словоблудства, какво правим? Как пък никой не обръща внимание на простия факт, че отказват да извършват ТРЕНИРОВЪЧНИ полети. Причината - няма достатъчно годни машини. За да тренират, трябва да ползват самолетите на колегите им, които носят дежурство... Дотам я докарахте! Официално пилотите ги делят на "летящи" и "нелетящи"... Срам и резил! Това е измяната, а не измисленият от такива като Симеонов и Ненчев "бунт" на летците и "опит за преврат".

Прав е президентът Радев да обвинява политиците в неадекватност, след като скрити зад патриотарска реторика, искат от пилотите ни поведение на камикадзета. Пилотът е ДЛЪЖЕН да откаже полета, ако не е на 100% сигурен в неговото безопасно изпълнение! Когато има проблем със самолета, той просто не излита. Елементарно е, но не е за елементарни хора. А политическите полюции на такива като Симеонов, дори не си струва да се коментират.

И 99% вода...

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Нали помните вица за краставицата на Мирча Кришан - вара кара, все до 99% вода стига. И европредседателството стана като водата - управниците през всяка втора дума го повтарят, та вече никой не ги слуша. Министри докладват пред парламентарни комисии какви щели да са им приоритетите и какви славни "мероприятия" ще "проведат", като оглавим ЕС. Леят се едни купешки приказки, преписани от разни евродокументи, ама се произнасят с толкоз сериозен вид, като че ще правим първата експедиция до Марс. Но понеже не казва ни с какво гориво ще лети корабът, ни кой ще лети, ни какво ще яде, депутатите чоплят апатично в айфоните си и чакат с досада да свърши тирадата. Губи време. И хората на Борисов отчитат политическа дейност за европредседателството, дето реално хич я нямат. Ама, нали той им вдигна драстично заплатите, трябва поне имитация да скалъпят за пред хората. Само тук-таме се промъкват странни неща, дето народните избраници не ги и забелязват - като например, че ЕК искала повече пари от европрограмите да се пренасочат за "децата в риск". От кои пера да се пренасочат? Май някой пак точи зъби за още "ромски пари" (едва ли точилото е в ЕС), от които много милиони потънаха вече в джобовете на когото трябва.

На парламента му се плаща да твори закони. Ако преброим "продукцията" за година досега, се сещаме за друг виц, в който костенурката рекла: аз докато се мръдна, охлювът се шмугна в храстите. Властта се пази да не гази в дълбоки води, идеите на опозицията лежат с месеци по разни чекмеджета. Обаче с бюджета за 2018-та пак зрее миналогодишният скандал - днес ще го внесем, утре комисиите да са го приели! Къде се е чуло и видело най-важният закон, който определя битието на страната за година напред, да се "шмугва" за ден-два към пленарната зала. Е, да, отива в храстите - кой се усетил, че властта му готви калъчката, усетил се. Другите после ще пият студена вода - 99%.

Пак учените...

От стр. 1

На екоминистъра му виновни учените синоптици от БАН (разбирай синодалните старци), които сбъркали прогнозата за времето и вместо предупредителен червен код за потоп, спуснали жълт за средно обилен валеж. И този метеорологичен пропуск заблудил властите - държавни и местни, не се организирали, не евакуирали селата. Дрън-дрън! Ама що не каже Димов нещо за опасността от екокатастрофа в региона след нанесените огромни поражения по изградената за милиони система за отпадъци и пречиствателна станция? Какво ще правят бургазлии с боклука, каква вода ще пият, какъв въздух ще дишат? Министърът обеща, че всичко ще е ОК, ама това са празни думи...

От "Борисов 1" насам все оправят опасните язовири, намалиха ги на 2600. Сума министри отговаряха за тях, че и Лили Павлова, наказана сега с европредседателството, ама това е друга тема. Сегашният икономически министър отбеляза мъдро как трябва да се има предвид, че дори при изрядните язовири не са изключени аварии. Бинго! На Карниколов му виновна съдбата. Шестицата за най-добро оправдание обаче отива при вътрешния министър Валентин Радев, който направо заклейми всевишния. Човешка грешка няма - виновникът е горе! Всъщност според бургаския кмет има. Карниколов е страшно бесен на частния собственик на злополучния бургаски язовир, залял селата. А кой всъщност контролира частните водоеми, г-н Караниколов? Не бяха ли общините? Кой трябваше да прати спасители на хората в бедстващите села? Не отговаря ли за това местната власт, а? Защо часове наред никой не откликна на зова за помощ на бабата, чието тяло сега търсите?

Трагедията ще отмине и пак ще забравим. Виновни пак няма да има и пак няма да се поучим от грешките. Но Господ със сигурност обича България. На фона на страшните природни катаклизми по света ние сме в обетована земя. Слава Богу!

Датата 27

СВЕТОВЕН ДЕН НА АУДИОВИЗУАЛНОТО НАСЛЕДСТВО. Отбелязва се от 2005 г. по решение на ЮНЕСКО с цел да се повиши информираността за съхраняването на аудиовизуалните архиви - филми, радио- и телевизионни програми, аудио- и видео записи, които са уникално свидетелство за развитието на обществото. В България денят се чества от 2006 г.

1845 - УМИРА ЖАН ПЕЛТИЕ, ФРЕНСКИ ФИЗИК (Р. 1785 Г.). Първоначално бил часовникар, но на 30 години се отказва и се заема с експерименти и наблюдения в областта на физиката. Най-известен става с откритието си, направено през 1834 г.: при протичане на електрически ток през споени два различни метала се наблюдава охлаждане на единия и нагряване на другия в областта на спойката.

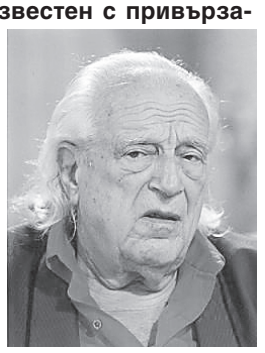
1878 - РАЖДА СЕ СТАМЕН ГРИГОРОВ, ЛЕКАР И МИКРОБИОЛОГ (УМИРА 1945 Г.). Първият учен, описал бактерията Lactobacillus delbureckii subsp. bulgaricus - един от микроорганизмите, предизвикващи образуването на кисело мляко. По-късно микроорганизмът е наречен "Лактобацилус булгарикус" в чест на родината на неговия първооткривател. Официалното име на този микроорганизъм е Lactobacillus delbureckii subsp. bulgaricus Grigoroff 1905. Въпреки предложените му редица престижни постове във водещи световни институти, д-р Стамен Григоров се прибира в родината и работи като околийски лекар.

1979 - СЕЙНТ ВИНСЕНТ И ГРЕНАДИНИ ПОЛУЧАВА НЕЗАВИСИМОСТ ОТ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ. Държавата е разположена в Централна Америка - в групата на Наветрените острови, които са част от архипелага Малки Антили. Заема площ от 389 кв.км. Столица е гр. Кингстаун. Населението е около 120 хил. души. Сейнт Винсент е водещ световен производител на нишестено брашно от арорут.

1999 - УМИРА РАФАЕЛ АЛБЕРТИ, ИСПАНСКИ ПОЕТ (Р. 1902 Г.). Известен с привързаността си към Русия. Творчеството му е близко до народната поезия, а след 1931 г. - социално ориентирано. От 1934 г. е член на Комунистическата партия в Испания. По време на Гражданската война 1936-1939 г. участва дейно на страната на антифашистите. Лауреат на Международна Ленинска награда за укрепване на мира между народите (1965), както и на Ботевска награда (1981).

2005 - В ПАРИЖ ИЗБУХВАТ БУНТОВЕ НА ЕМИГРАНТИ след загиване на двама младежи от арабски произход. Африканците, живеещи и работещи в предградията, са изтикани в гета, откъдето държавата е изтеглила образованието, здравеопазването и всякакви други услуги за сметка на увеличеното полицейско присъствие, пропускателните пунктове, проверките и други форми на потискане. Бунтовете продължават над седмица.

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

СТРАХИЛ ДЕЛИЙСКИ:

Участието във властта с ГЕРБ ще е окончателен край за БСП

Социалистическата партия има отговорност към огромна част от българското общество да формулира лява политическа алтернатива, а не да занимава гражданите с проблемите в своя двор, казва политологът

Разговаря Ина МИХАЙЛОВА

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

СТРАХИЛ ДЕЛИЙСКИ е на 36 години. Роден е в с. Дерманци, Ловешка област. Завършил е езикова гимназия в Плевен, а след това политология в СУ. Асистент в катедра "Политология" на СУ "Св. Климент Охридски". Преподава политически комуникации и политическа антропология. Занимава се с развитието на новите леви движения, антиглобализъм, ляв популизъм и пр.

□ *Как изглежда днес властта в България?*

- Властта в България е функция на специфичен политически процес, резултат от определен тип социално-икономически взаимоотношения. Политическият процес у нас е изключително деформиран от гледна точка на демократичната теория. Той не е функция на онова, което гражданите желаят на входа на системата, за да помогне тези желания и потребности да се реализират под формата на политики и решения, а е функция на специфични отношения между властта и бизнеса, които особено в по-малките населени места имат феодален характер. Това не са отношения между граждани и политически представители, а между господари и роби. В същото време има крайна социална поляризация, все по-големи неравенства, разкъсана социална тъкан, политическа поляризация. Всичко това няма как да произведе нещо поразлично от това, което наблюдаваме.

Властта се мисли не като управление, а като властване, овладяване на позиции, които да позволят достъп по публичен ресурс. Подобен тип интерпретация на властта може да бъде направено и от десни, и от леви идеологически позиции. Каквато и перспектива да изберат хората, виждат едно и също. Това прави властването на Бойко Борисов необяснимо в традиционните категории.

□ *Тук ли да търсим причините представените от БСП, която се очертава като единствена реална опозиция, алтернативен бюджет и проект за антикорупционен закон да бъдат посрещани с яростен отпор? Не е ли нормално опозицията да има своя гледна точка по такива важни теми?*

- Това, което прави БСП, е работа на опозицията без съмнение. В същото време е обяснимо поведението на управляващите да неглижират предложенията на опозицията. Тук трябва да намесим политическата култура на българския политически елит, която не им позволява да се вгледат в онова, което опонентът говори и предлага. Това е култура, която разбира отношенията власт-опозиция като отношения между врагове.

От друга страна, за да бъде такава реакцията, трябва да потърсим причините и в поведението на социалистическата партия, на парламентарната опозиция. Начинът на изговаряне, тонът, рамкирането на проблемите са в някаква степен агресивни и предизвикват такава реакция. Подтекстът на това, което БСП прави в последно време - и по отношение на разкритията за корупция и шуробаджанащина, и по отношение на формулирането на алтернативен бюджет, отстрани изглежда така: вижте колко сте лоши, вижте колко сте некадърни, колко не можете, колко лъжете и пр. Липсва онова задължително уважение, спазване на някакъв бон тон. Далеч съм от мисълта, че БСП е инициатор на подобен тип взаимоотношения. БСП просто влезе в културата на говорене на ГЕРБ и не реализира, не конструира собствен начин и поле на поставяне на проблемите. Да, проблемите са легитимно и точно адресирани, но начинът, по който се адресират, е доста по-близък до стила, характерен за Борисов и хората около него, отколкото за традициите на социалистическата партия. А това е важно.

□ *А по какъв начин опозицията да представя своята гледна точка? Как да бъде уважителна и добра, да показва какво може, след като срещу себе си има този стил, за който говорите?*

- Един от знаците на алтернативност е не просто да кажеш "Аз ще правя нещата по друг начин", а да намериш алтернативен език, за да ги представиш. Да намериш алтернативен начин на общуване с обществото, различни метафори за обяснение на политическите процеси, а не тези на властта. Различен стил е необходим. Защото всички тези неща много повече влияят на начина, по който се възприема определен тип поведение и действие. Можеш да поискаш чаша вода по десет различни начина, нали? И всеки ще покаже начин на мислене, отношение, оценка за хората срещу теб и пр. Това е част от проблема на БСП в момента. Възпроизвежда се стилът на властта, ако щете, дори и идеологическата рамка.

> **Правителството не си е дало дълъг хоризонт, защо ние да му го даваме**

БСП не говори прогресивно, а консервативно. Един пример - една от силните позиции на социалистическата партия беше отношението към ТТИП. БСП беше длъжна да се противопостави на това споразумение. Само че какви бяха аргументите? Консервативно-националистически - нашите родни прасета няма да бъдат конкурентни с канадските. Лявата прогресивна критика на това споразумение беше, че то не е демократично, че то дава властта и решенията в ръцете на големите корпорации и доминираните от тях арбитражни съдилища, а ние губим демократичните инструменти, с които да влияем върху процесите, което нарушава равенството, справедливостта и пр.

Отделен е въпросът в състояние ли е БСП да говори по друг начин? Водачът на опозицията във Великобритания Джереми Корбин, който е на 68 г. и според повечето изследвания има огромен шанс да е следващият премиер, бе посрещнат като герой на рок концерт, а зад неговата програма застанаха огромен брой млади хора. Защо? Защото той звучи като тях, говори прогресивно, говори за създаване на ляво популистко движение, за бъдеще, за мечти... Въпреки, че не се очаква от човек на неговите години да го прави. Може ли лидерът на българската опозиция да го направи?

□ *Да погледнем какво става вътре в социалистическата партия. БСП тръгна с висок "тренд" - успешен кандидат за президент, ръст на електоралната подкрепа. Къде е днес БСП? Как се отразява на партията това, което се случва вътре в нея? Обществото как го възприема?*

- Спомням си класическото изречение - да се разграничим, преди да се обединим. За никого не е тайна, че в БСП съществуват различни групи с техните ценности по отношение на ролята на БСП и отношението й към властта. Защо точно сега се случват тези процеси? Кандидатът на левицата за президент спечели изборите донякъде неочаквано. Спечели, защото, освен всичко друго, успя да мобилизира огромен протестен вот срещу ГЕРБ и Борисов. Не ставаше въпрос за различни политики, а за чисто символно олицетворение на желанието нещата да се случват по друг начин, други хора да олицетворяват властта. БСП успя да се позиционира, а и на президентски избори не се изисква визия за промяна на обществото, конкретни политики и пр.

На парламентарните избори, освен емоционалния протестен вот, има и друг тип рационалност, и БСП не успя да удържи тази възходяща линия. Да, гласовете за социалистическата партия не бяха много по-малко отколкото на първия тур на президентските избори, но БСП не успя да възползва от инерцията.

След това тръгна парламентарният процес и БСП започна да се държи не активно чрез налагане на своя дневен ред, а реактивно - ГЕРБ кажат нещо, БСП отговаряше, че не е така. Левицата влезе в дневния ред на управляващите, критикувайки го, но така или иначе се оказа на удобния терен на властимащите. В един момент благодарение на БСП, разбира се, властта се почувства разклатена - имаше скандали, които повлияха и на образа на ГЕРБ, и на вътрешноорганизационния им тонус. Това накара голяма част от гражданите да провидят идеята, че това правителство може да падне и че нещо не работи добре. И хоп - скандали в БСП! Изглежда наистина странно.

Извън всякакви конспиративни теории отстрани всичко изглежда като борба за това кой ще представлява БСП във властта. Защото много е вероятно при предсрочни парламентарни избори, които не са изключени, по един или друг начин БСП да бъде във властта. Очевидно част от ръководството и от представителите на партията виждат политическото бъдеще на БСП с ГЕРБ. Докато позицията на Корнелия Нинова не е такава. Но самият факт, че този въпрос се дискутира, означава, че БСП няма единен отговор за отношението си към властта. Което е проблем на лидера. Очевидно, въпреки че Корнелия Нинова безспорно успя да стабилизира партията електорално, тя трябва да произведе политически смисъл вътре в самата партия, да конструира обща идея вътре в партията каква партия е БСП и за какво се бори. Тази партия трябва да има стратегическа визия и мислене, дългосрочен проект за бъдещето на страната и за ролята на БСП.

Отстрани нещата изглеждат като боричкане за ресурс, наместване на бизнес отношения и интереси. Видно е, че самият конфликт не е поставен на някаква политическа и ценностна основа. Всъщност колцина извън партийната централа се интересуват от отношенията Нинова-Гергов? Друга е важната тема, която стои пред БСП. И социалистическата партия много добре трябва да се огледа каква е съдбата на сродните й формации в Европа, за да си направи съответните изводи.

Не изключвам някаква намеса отвън, говоря извън България, в процесите вътре в партията, която трябва да помогне на правителството, и в частност на Бойко Борисов, да се чувстват малко по-комфортно. Много често това се оказва основна причина за голяма част от политическите събития у нас.

На стр. 29

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ДУМА
ПЕТЪК
27 ОКТОМВРИ 2017

ВАЗОВ - ПЛЕНЕН ОТ КРАСОТИТЕ НА „РАЯ БАЛКАНСКИ”

100 ГОДИНИ ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА „ЮЛСКА КИТКА”, ПЕСНИ, ИЗТЪКАНИ ОТ ТРЕПЕТИТЕ НА СЪРЦЕТО

Михо ЧЕРВЕНКОВ

В начало на юли 1917 г. Борис Вазов, най-малкият брат на Иван Вазов, предприема летуване със семейството си във “Вили Костенец” и кани големия си брат да им гостува. Иван Вазов, макар и изненадан, приема. От писмото му до проф. Иван Шишманов, негов приятел и биограф, научаваме защо се отзовава на любезната покана:

“Драгий Шишманов, аз внезапно реших и тръгнах днес за Костенец да търся прохлада и тишина. Ще се побавя вероятно 10-15 дни там, а може би и повече, ако ми хареса. Ако пишеш нещо, адресувай: Костенец, вила Ганев. Па ако ти скимне, ела ми на гости”.

А има ли и други причини?

От Костенец Вазов изпраща няколко стихотворения на Шишманов в отворени писма. Те разкриват нов повей в творчеството на поета. И наистина, всичките тридесет и шест стихотворения от лятото на 1917 г., а и други още, наречени от автора “Дисонанси”, изразяват тогавашните му настроения. По това време великият поет е смутен от развитието на събитията. Той предчувства надвисналата катастрофа (от завършека на Първата световна война) и престава да пише войнствени стихове. Отново започват да го вълнуват нежните мотиви.

Прославеният поет пак се увлича в хубостите на българската природа и се отдава страстно на любовта си към тази майка-хранителка. Авторът на “Под игото” отрано е пленен от красотата на родната земя. Когато в Сопот семейството прави неделни излети в подножието на планината, майка му, баба Съба, не пропуска да се изправи, да положи напред едната си ръка, и да изрече: “Вижте колко е красива нашата земя, от България по-хубава няма!”

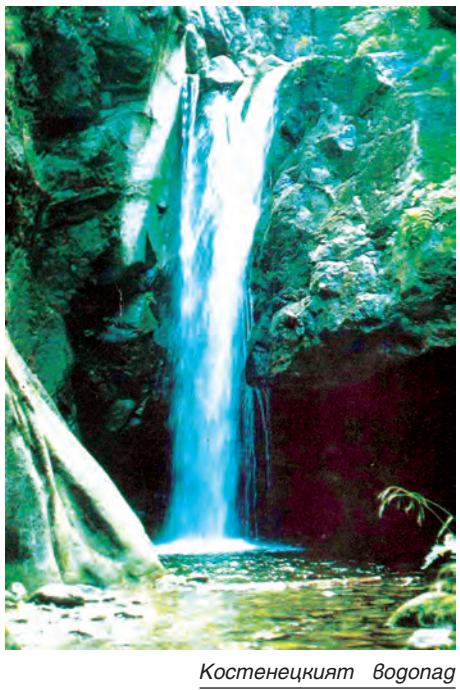
Години по-късно поетът ще сподели: “Майка ми не е ходила в чужбина, но беше убедена, че нашата земя е най-хубава, най-красива и това непрекъснато ни втълпяваше”.

В Костенец той отново намира вътрешния си мир сред чудесата на природата, използва всяко свободно време, за да отиде до някой хубав кът на летовището.

От градский шум и прах избягах,
далеч избягах от светът,
колата с грижите разпрегнах,
отшелник съм в този горски кът.
(„Бог”)

Колко много поетът е обичал зелената и величава природа край Костенецкия водопад и какво участие е заемала тя в живота и творчеството му, личи и от писмото, което изпраща на Евгения Марс, млада писателка: “Животът тук, не ще и питане, е приятен сред тая разкошна природа. Вечен шум на реката, гора, ливади, зелени космати върхове, родопски цветя, благоухания и мирис. А аз толкова нужда имах от него след усилените занятия в София”.

Любимо място му е да застане край водопада и в унес дълго да се наслаждава на величествената гледка:

Костенецкият водопад

Сребрист грамаден стълп
с рев бесен
в заврелий пеняст вир се втуря
и заглушителна песен
разтриса въздуха кат буря.
(„Над водопада”)

Вазов е взел и книги за прочит и често се усамотява на островчето в реката току под вилата, скала в малка полянка, отвсякъде обливана от речните вълни, което той нарича моята “Света Елена”. На 12 юли пише до проф. Ал. Балабанов: “Чета сега с наслада Есхила и Еврипида във Ваш превод. Той е отличен. Ясност, чистота, стегната реч, добросъвестна работа. Това е рядкост у нас. Сърадвам Ви и Ви стискам от тук ръката”.

Сутрин рано-рано се изкачва на Черковището, където личат основите на стара базилика, и очаква изгрева на слънцето. Доколко Вазов е проучил историята на Костенец, личи от стиха:

Преди две хиляди години
тук римски гений е владял,
с вековни зидове-руини
и тоз родопски хълм посял.
(„Центурият”)

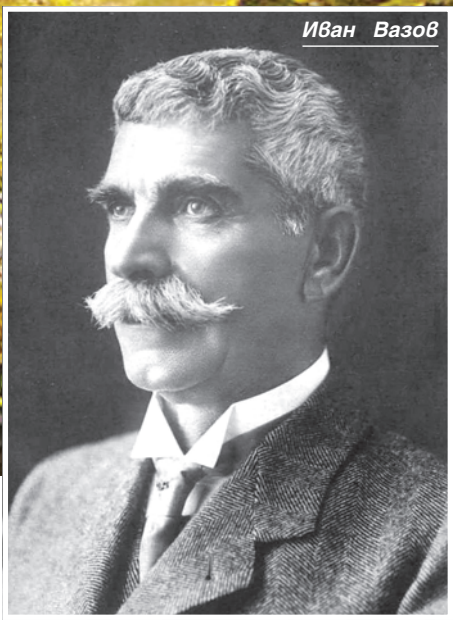
От този, надвиснал се над селото хълм -Черковището, поетът отправя взор на юг, към господаря на тукашния планински дял на Рила, връх Белмекен (2628 м) и реди стихове:

О, Белмекен! Видях те пак,
Видях ти снежните морени
И голите плещи зелени,
Де бе се лъзгал моя крак.

Години вече от тогаз.
Привет, привет, о Белмекен...
(„О, Белмекен”)

От стиховете в “Юлска китка” се чувства най-добре как Вазов е възприемал величието на природата тук, как е откликвала душата му на нейните красоти, на грохота на водопада, на слънцето, на омайния гръмел на реката. За него тя е огромен извор на вдъхновение и той, истинско дете на природата, пише песни на преклонение пред нея:”Зелено”, “Славеите”, “Видение”, “Сълзи”, “Музика”, “Мечта”, “Орфей”...

Елисавета Консулова-Вазова е запазила спомените си от онези дни за работата и творчеството на Иван Вазов:

Иван Вазов

“Всяка сутрин четях нещо ново - не едно, а няколко стихотворения. И ми правеше впечатление, че почти нямаше поправки по тях, а и не виждах черновки наоколо. Сякаш на един дъх бяха написани”.

В стихотворението “Проломът” говори за реката, която пей и бучи, за самотата и прохладата, изразява своята възхита от неземната красота, а накрая възкликва:

Но ето с кошници малини
Моми в цветя вървят насам.
“Ах, туй са горските богини!
Туй вили са!” - извиках там.
(„Проломът”)

След триседмичната си почивка народният поет отнася в София тетрадки с 36 стихотворения, които издава в самостоятелна стихосбирка “Юлска китка”.

Завърнал се вече в София, през октомври 1917 г., потиснат от наближаващата национална катастрофа, той отново споделя пред проф. Шишманов: “Не бих могъл сега да напиша ни едно войнствено стихотворение!”

Любовта на великия поет към природата е неделима от националното му чувство, за него любовта към природата е преди всичко любов към родината. Като заявява, че е обиколил цяла Европа, Вазов споделя, че колкото и да е бил пленяван от красотата на чуждата природа, само една обич е таяла в душата му - тази “към рая балкански”. Не случайно през 1920 г. Вазов ще възкликне “Аз пях за България, защото я обичах”.

Поражението след войната се стоварва като тежко бреме в душата на поета. Но той пръв след погрома заговаря, за да изрази своята мъка и трагедията на народа и да му вдъхне надежда.

През 1921 г. Вазов издава сбирката “Любов и природа”. В нея помества и стихотворенията от “Юлска китка” и им слага ново заглавие: “Какво пее планината”. В предговора към тази сбирка пише:

“Песни на преживени светли, деликатни вълнения; песни, изтъкани от трепетите на сърцето и от виденията на душата. И най-хубавите може би цветя в цялата моя лирика”.

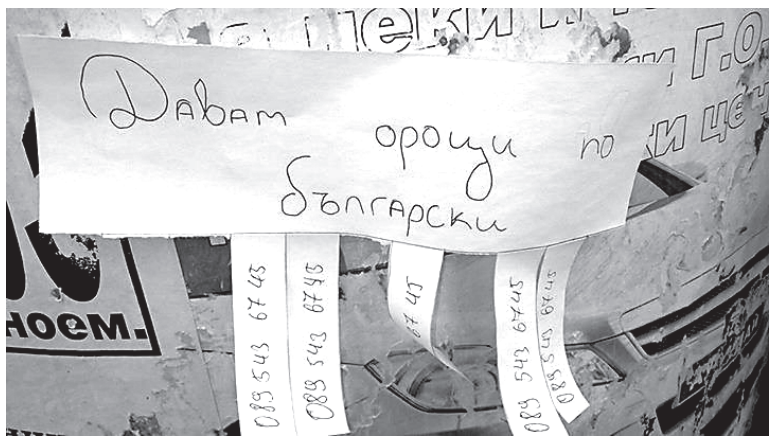
Днес Ганевата вила (вила на гимназиалния учител Стефан Ганев) е наричана от населението “Вазовата вила”. Тя е добре поддържана от наследниците и напомня за времето на Вазов. А от 1974 г. водопадът е обявен за природна забележителност.

Елочка Човекоядката шества триумфално из България

ВСЕ ПОВЕЧЕ ВОЖДОВЕ И ВСЕ ПОВЕЧЕ ПРОСТ НАРОД, ПО ГРИПОЗНО И ВСЯКОЕ ДРУГО ВРЕМЕ, НАТРЪШКАНИ В КРЕВАТА ОТ ПО-СТРАШНА БОЛЕСТ - ЕЗИКОВАТА НЕГРАМОТНОСТ

Богдан ИВАНОВ

В романа “Дванайсетте стола” на знаменитите Иля Илф и Евгений Петров върлува цяла банда от безподобни герои: майсторът на ковчези Безенчук, Иполит Матвеевич Воробянинов - предводител на дворянството, отец Фьодор Востриков, знойната вдовица, мечта на поета, Грицацуева, голият инженер Шчукин, Авесалом Изнуренков, Агафия Тихоновна, Кислярски и, разбира се, Великият комбинатор Остап Бендер. Сред всички тях истинска примадона е Елочка Човекоядката.

Защо примадона?

Защото тя има невероятната “привилегия” да шества триумфално през живота... с трийсет думи в речника си!

Мисля си, че след като по време на Голямата демокрация у нас създадохме хиляди клубове, сдружения, комитети, съюзи, обединения и стотици политически партии, досега никой не се е сетил да основе в милата ни татковина Клуб “Поклонници на Елочка Човекоядката”. В него би трябвало най-напред да се запишат държавници, политици, общественици, всякакви баш началници и поне половината от милионното чиновничество - все хора, които далеч-далеч са изпреварили Елочка, като управляват цяла държава с трийсет думи в своята езикова “съкровищница”!

Трийсет, трийсет, но какви!

ПРИ ЕЛОЧКА	ПРИ ТЯХ
Много сте нахален	*Ще ви мониторингирам*
Хо-хо	*Стрийт парад и хепънинг*
Разкошно	*Куизшоу*
Кошмарен	*Визия на антипат*
Стррахотно	*Сюпер*

И т.н., и т.н.

Още в наши дни: **минимализирам, инкорпорирам, реновирам, инициирам, ситуирам, одитирам, ротирам, ресоциализирам, глобализирам, индулгирам, негативирам, входирам, сертифицирам, креативирам, постулирам, финализирам, иновирам, трансферирам, дебатирам, таванизирам...**

Обратно във времето: останалите думи (до 30) служат за контакт между Елочка и... управителите на универсалните магазини, както обясняват Илф и Петров. В съвремието ни - съответно между депутатките, депутатите и управителите на молове.

Вземе ли се **в напредвид,** както често казват български властници, разстоянието (близо век) от единия до другия случай, задължително следва да бъде ударен поклон пред титаничното “израстване” на нашите хора - безпардонни, специалисти по всичко, те прикриват своята управленска безпомощност, неграмотност и некадърност с високопарно словоблудство и демагогия, изливат върху главите ни цял водопад от чуждици, за да се изкарат много интелигентни, а всъщност да забулят така чалгаджийската си култура. И публиката се пули потресена от невероятни езикови изобретения: **“Електоратът ще бъде арбитър - едни ще ротира, други ще стопира, а някои ще меценира и допингира”!?!**

Специалисти твърдят, че за времето на прехода в езика ни са влезли 4300 чуждици, но само това да беше!

Сред новоизлюпените през последните 20-30 години родоотстъпници и поевропейчени парвенюта все по-популярна става приказката: **“Чудя се дали да си направя татуировка на кирилица, че след пет години ще ме питат какво пише тука!”**

Те отричат всичко българско, мразят всичко българско и бързат да заличат всяка връзка с него. Затова кичат децата си с чуждоземни имена: **Джинджър, Цезарина, Радж, Паолита, Армандо, Колина, Мола, Молчо, Ноа, Гетсби, Джанго, Иванджелин, Халсиън, Каликс, Илейн, Десимъс, Тиана, Крис, Авигея, Амислав, Скарлет-Елизабет, Теоман, Юджийн-Кристо, Мария, Силвия-Мелиса...**

Но ако все още се намират управници на държавата с повече от 30 думи в речника си и в случай, че решат да спрат гаврата с българското, много лесно е да го направят - редно е просто да възстановят каталога с няколко хиляди най-красиви български имена, за да могат родителите да изберат от тях за своето отроче. Но само от тях!

И друго: поради мнителност, поради маниерност, а най-вече заради страх да не бъдат обявени за провинциалисти и за хора близо до диалекта и до наше село, много водещи в централни телевизии избягват звателния падеж в имената. Казват при обръщения **Пенка вместо Пенке, Радка вместо Радке, Тодорка вместо Тодорке, Иван вместо Иване, Стоян вместо Стояне, Петър вместо Петре, Павел вместо Павле.**

А звателната форма в езика ни е не само много жизнена, но и необходима, поради това премахването на “е”-то при обръщения е неправилно.

Ето и няколко примера за погрешна употреба на понятието **“експертиза”**, употреба, която се превръща в истинска езикова напаст:

- **“Лица без грам експертиза поемат стратегически ресори”.**
- **“Значителна част от младото енергично население се изнесе оттук. Хората с експертиза - също”.**
- **“Въпреки, че е без всякаква експертиза и без нито един ден дипломатически опит, тя...”**

Според “Тълковен речник на българския език” - колектив, Маг-77, 1998 г.:

- *Експерт* (фр.) - специалист в определена област на науката, в изкуствата и др., на който се възлага да даде своето компетентно мнение по въпроси, изискващи специални знания. Военен експерт, финансов експерт;

- *Експертиза*, 1. Изследване от експерти на някакъв въпрос, на факти и обстоятелства. Лекарска експертиза. 2.Доклад или заключение на експерти по известен въпрос. Чета експертизата.

Сега, “въоръжени” с разяснението от речника, сами преценете дали в горните примери думата “експертиза” е употребена на място. И дали такава употреба не е недомислица, безсмислица и даже - пълна глупост! И не е ли по-добре да се каже:

- **“Лица без грам подготовка поемат стратегически ресори.”**
- **“Значителна част от младото енергично население се изнесе оттук. Специалистите - също.”**
- **“Въпреки че е без всякаква квалификация и без нито един ден дипломатически опит, тя...”**

Но нищо чудно станалата последна мода в устата на новите елочки “експертиза”, изречена милион пъти погрешно, след няколко години да се настани с изопачения си фасон и в бъдещия тълковен речник на българския език. Както стана с думата “дебати”. Тя е една от малкото, които имат само множествено число (също финанси, ресурси, гащи, клещи), обаче повтаряна безкрайно много най-вече от депутати само в неправилната тогава форма “дебат”, тя бе наложена, после - узаконена, и днес езиковедите препоръчват да се пише... “дебат” !?

Друга беда: последните двеста години не само пишман управници, но дори учители, дори хора с хуманитарно образование слагат на грешно място ударението в тъй често употребяваните думи **учЛи-**

ТЕСТ ЗА ПРАВОПИСНА КУЛТУРА

Открийте грешките в изреченията:

1. Винаги непридвидима, понякога - и компроментирана.

2. А сега да ви представиме нашите седмични коментатори - художникът Станка Желева и певеца Дичо.

3. Столичната община трябва да вземе под предвид изканията на гражданите срещу застрояването на „Младост“.

4. Незаконни постройки там се разрушават вече близо 18 пъти.

5. Пещерата на трите нимфи е пълна с тайни загадка.

6. Сега включваме специалния ни пратеник в Ни Йорк, за да ви информира за посещението тук на президентът.

7. Той възстана с оръжие в ръка и беше в първите редове на възстанниците.

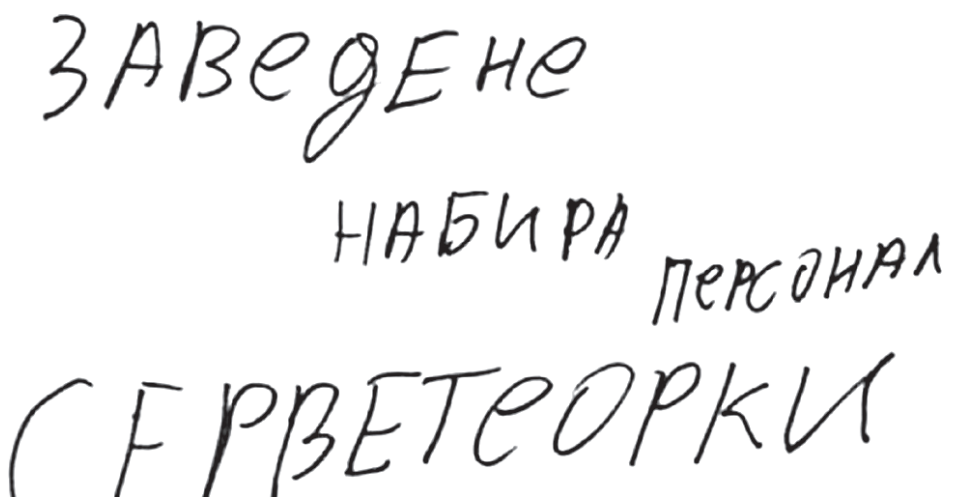
8. Канеха ме по кафета, на вечери, на яхти.

9. След мача на 20 май по случай неговата 50-годишнина, Христо Стоичков раздаде много фанелки с номер 8 на свои фенове.

10. Въпросът е до края на кампанията ще успее ли да събере 1237 делегата.

11. Мистериозният Граф Калиостро предсказал паданието на парижската Бастилия през 1789 г.

12. Уважават протеста на другите, но и собствения си такъв.

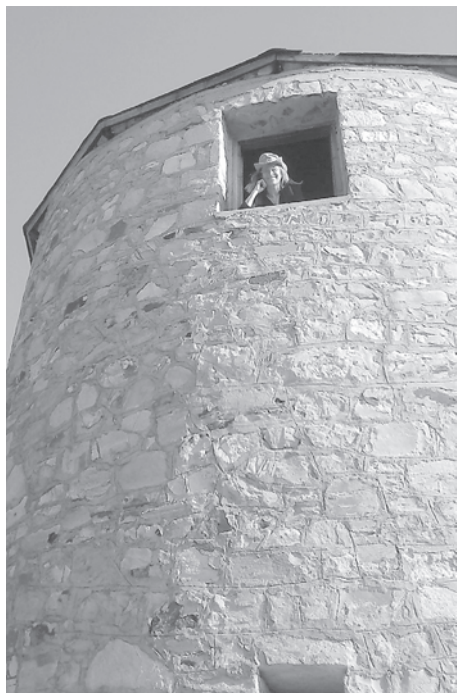

***Стоян Омарчевски (1885-1941) - политик, земеделски деятел, журналист, депутат, държавник. Осъществява много просветни и културни реформи. Сътрудник и редактор на вестници и списания - “Земеделско знаме”, “Земеделска мисъл” и др. Публицист, писател.**

Снимки АВТОРКАТА

Край чешмата в Армаганската долина

Вятърните мелници край с. Балъкьой

Посечени, но не и победени

По стъпките на тракийските мъченици от 1913 г.

Елена АЛЕКОВА

Отново е октомври. И отново тракийци от цялата страна (Пловдив, Варна, Стара Загора, Бургас, Кърджали, Сливен, София, Нова Загора, Хасково и др.) отдадоха почит към предците си, като преминаха мъченическия им път от робството и земите на погром към свободата и Майка България.

Октомври е месецът, в който през 1913 г. десетките хиляди тракийски бежанци - деца, жени и старци, тръгнали в началото на септември от гр. Дедеагач (дн. Александруполис), стигат до границата на освободеното отечество край с. Ятаджик (дн. гр. Маджарово). Цял месец, гладни и жадни, преследвани и грабени, подложени от башибозука на изтреба, те вървят през планината, за да намерят спасение в свободното отечество. На 4 октомври 1913 г., когато на завоя на река Арда край Ятаджик най-после виждат спасителния бряг, башибозукът отново ги настига. И отново започва кървава сеч. Колко точно са избитите тук, колко точно са изподавените в придошлата река е трудно да се каже. Скоро реката потекла кървава. В дните на погром, разорение и клането единствена помощ и упование за нещастните българи са четите на Димитър Маджаров и Руси Славов, които ги защитават, доколкото могат, но не могат да помогнат на всички...

В памет на тези събития всяка есен (над 10 години вече) фондация "Д-р Димитър Щерев" организира и спонсорира поход, онасловен "По стъпките на тракийските мъченици от есента на 1913 г.". Председател на фондацията е именитият тракиец проф. д-р Атанас Щерев, потомък на бежанци от Беломорска Тракия: родното място на майка му е Балъкьой (дн. Мелиа), а родът на баща му д-р Димитър Щерев е от с. Голям Дервент. Самият д-р Атанас Щерев е постоянен участник в похода и непрекъснато вдъхновява останалите освен с примера си, но и с думи. "Всеки може да даде добра идея какво да се направи - обърна се той към участниците в самото начало на тазгодишния поход, - всеки може да даде добър съвет как да се направи, всеки може да даде пари, за да се направи, но вие сте тези, благодарение на които нещата стават реалност". "Душата" на похода, несменяем водач и изумителен коментатор на събития, селищни истории и истории на черкви и параклиси е тракийският деятел и краевед Димитър Шалапатов от Хасково. Негова е книгата "Българските християнски селища в Западна (Беломорска) Тракия" (2011 г.), която е едновременно и занимателно, интересно и поучително четиво, и изключително ценен фотоалбум. След време по това изследване родолюбиви българи ще възстановяват през слово и образ историческата памет за всичко, което някога е било. Всяка извивчица на пътя му е известна. Дори и селцата, които не се виждат или се мержелеят неопределено някъде в далечината.

● ● ●

Първата ни спирка е с. Пишман. Слънцето напича, като да не е октомври. Зидовете на къщи, които година след година все повече врастват в земята. Основите на църква, край които стърчи самотно отломък от камбанария. Пишман е първото село, унищожено от башибозука до основи, което повече не се възстановява от руините. Тук са се запазили почти непокътнати само мост над река Милашка и... гробището - "свръзка" между нашето време и някогашното, между тоя свят и оня свят... Свят, който не съществува, но облъчва настоящето с енергия на прегалопиралите през живота на някогашните хора голготи... Д-р Щерев и Димитър Шалапатов разказват трагичната история на Пишман и ни увличат със споделените вълнения около лутанията си, докато открият преди няколко години Армаганската долина и селото.

С. Пишман. Отломък от камбанарията

Оставяме с. Пишман и се спускаме към долината. Според очевидците, разпитвани от проф. Любомир Милетич два месеца след клането, това била "долината на смъртта". Тук около 800 души се отбили от основната колона, за да минат през чешмата (местността е безводна и долината се нарича Армаганска, заради водата - от тур. армаган, т.е. подарък). Тук и се натъкнали на засадата. Аскерите започнали да стрелят и да секат наред де кого стигнат. 400 души били убити, 100 от които са сачанлийци. Два месеца след това, разказва професорът, "труповете на убитите, между които имало и много деца, още стояли непогребани". Армаганското клане е сред най-кървавите от скръбната история за тракийците от 1913 г.

Вървим по тревясалия път или направо през гората мълчаливо и със свити сърца. Събираме клони от зеленика, те са за първия венец, който ще поставим пред пантеона в Маджарово. Тракийци от Кърджали, потомци главно на сачанлийци, са дошли със сборна група солисти от ТД "Димитър Маджаров" и музикантите Тончо Стоилов и Георги Милев. Народната песен, която те изпълниха със сподавени гласове, повествуваше за трагедията на предците им:

Сачанлийските момчета,
тие са писмо писали
до Маджар млада войвода:
"Сто стоиш, Маджар, сто гледаш?
Народа турци карава,
старите под нож клавава,
младите роби земава".
Станали и са тръйнали,
до Фере града стийнали,
там си народа отърваа.

А после тръгна и сачанлийското "слядно" хоро. Яни Янев обясни за тези, които не знаят: "Когато се чуе думата "хоро", ние обикновено разбираме веселие. Докато "слядното" хоро е тъжно хоро. Играе се не един до друг, а един след друг. И песните, по които се изпълнява, са тъжни - в памет на жертвите тракийци. То е символ на непоколебимостта на нашите предци. Въпреки избитите, те стават и започват да играят - с уважение към жертвите, но и с непокорство към поробителя. Така искали да му покажат, че са посечени, но не и победени".

Колкото по' навлизам в трагедията на тракийските българи от 1913 г., толкова по-необяснима за мен остава жестокостта на мъчителите и убийците им. Къде именно, в коя част на душата човешка се поражда жестокостта, та все някога избликва със стихийна и непонятна сила и пресича толкова живот, преобръща толкова съдби, почерни толкова сърца? Как после живее мъчителят и убиецът, с каква съвест, с какви очи, с какво сърце и въобще дали е възможно да живее?

Отнякъде се чува женски глас: "Като помислиш, тук се е решавало дали мен ще ме има, или няма да ме има...". Настръхнах. По същество и моята поява е зависела от аналогични събития, но разиграли се малко по на запад - в Драмско. Там едно пеленаче било оставено от сестра си, също дете, на един камък. И когато бащата видял, че синът му липсва, се върнал да го търси. И го намерил жив и здрав. Пеленачето било моят дядо...

Попитах жената какво точно имаше предвид, а тя... "Еленка Стамова Иванова се казвам. Родена съм в Тополовград, но живея в Пловдив. Баба ми е от Доганхисар. Тя не е била жива, когато съм се родила. Починала е много млада от пневмония, а така също и дядо ми. Но мама ми е разказвала нейната история. Тръгват да бягат вече, гони ги башибозукът и те влизат в колоната. Тя е с две дечица, а мъжът й отишъл с четниците. Случва се така, че някакъв куршум досяга главата й и я замайва така, тя въобще не може да върви, поради което остава, а с нея - децата и майка й, моята прабаба, за да й помага. Тук някъде те се загубват из гората. Децата междувременно се разболяват, било е студено, и умират. След време баба ми все пак успява да се свести и остава жива. През 1924 г. идва в България. И повече не се връща. Майка ми се ражда в България".

● ● ●

Следващото село, в което се отбиваме, е Балъкьой. Всяка година по това време д-р Атанас Щерев отдава почит на своя род, пали свещица в църквата и поставя венец в параклиса "Св. Илия" на близкия до селото връх Свети Илия. На високото са се изкиприли и няколко изящни вятърни мелници, които привличат любителите на селфита и снимки. Тук всяка година на Илинден (20 юли по стар стил) се е провеждал съборът на Балъкьой, на който се стичали хора от цялата околност. Тук е царството на пърнаровия дъб. Събираме клони за втория венец и се отправяме към Дедеагач (Александруполис). Там се настаняваме в два хотела и бързо, бързо се отправяме към Доганхисар (дн. Есеми), родното село на Капитан Петко Войвода. На доганхисарското "бърдце" все още личат зидовете от къщата на поборника за свобода на българи, гърци, кипърци и италианци, на защитника на бедните и онеправданите - без значение на тяхната вяра и народност. Вече е тъмно, но тъмнината не ни пречи да се отбием при смелия грък, вдигнал в двора си бюст паметник на Капитан Петко Войвода, след като съселяните му не позволили да бъде поставен в центъра на селото. В балкана тук расте паламудовият дъб. Събираме клони за третия венец.

В заведението на Хрисула е уютно, топло, гостоприемно. И песни се пяха, и хора се играха, и сълзи се ляха, и спомени се разказваха. На никого не му се тръгваше по хотелите. Видимо развълнуван, д-р Атанас Щерев сподели: "Всеки има спомени от семейството, от рода, които е разказвал. И днес ние сме тук, за да покажем, че нищо не е забравено. Това, което правим, означава, че сме живи, че ще продължим да живеем, че ще я бъде България и българите... Дай боже, повече да се срещаме и все повече да ставаме". Ген.-майор Нонка Матова, Яни Янев и Тодор Ангелов, председатели на тракийските дружества "Руси Славов" в Пловдив, "Димитър Маджаров" в Кърджали и "Екзарх Антим Първи" в Бургас също отправиха послания за единение и доброта.

ДУМА
ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017
Неделник

Двете лица на антибиотика

Човечеството е на път да изгуби победата си над бактериите

В наши дни много се говори за неадекватния и прекален прием на антибиотици. Младите майки, когато чуят думата "антибиотик", изпадат в ужас и са убедени, че "лошият" и "некомпетентен" лекар просто иска да "отрови" детето им. Но невинаги е било така. Животът на милиони хора е спасен благодарение на антибиотиците.

Първият в света антибиотик - пеницилинът, е открит от Александър Флеминг през 1928 г. който го използва в суров вид на 9 януари следващата година, но истинското му приложение в медицината е към края на Втората световна война, когато пеницилинът е пречистен. За това учените Флори и Чейн получават Нобелова награда. През 1946 г. е създаден стрептомицинът - антибиотикът, спасил милиони болни от туберкулоза. Установено е, че оглушаването след неговото прекомерно използване е необратимо. Подобни ототоксични свойства има и гентамицинът. И още нещо много важно:

Първият български пеницилин

е произведен на 4 септември 1954 г. - ден преди официалното откриване на Завода за антибиотици в Разград! В следващите десетилетия произвежданите в Разград лекарства надхвърлят 200 вида, а благодарение на този завод България става втората в света страна, която започва да произвежда и високоефективните антибиотици тубоцин и тилозин.

До появата на антибиотиците лечението на инфекциозни заболявания било основано предимно на методи от народната медицина. Днес са известни около 100 антибиотика. И те биха вършили прекрасна работа срещу бактериалните инфекции, ако през 50-те и 60-те години лекарите не са ги изписвали едва ли не за всяка инфекция. Като всяко лекарство прекомерната употреба води до нежелани ефекти и до... привикване. Така е и с антибиотиците. Допреди 25-30 години хората смятаха, че са победители в борбата срещу бактериите, но сега са

на път да загубят силата на медицинското чудо на XX век

Това ги научи все по-често да посягат към антибиотиците, а лекарите, за да се презастраховат от усложнения, започнаха да ги предписват все по-често. В наши дни устойчивост към известните антибиотици проявяват множество бактерии. Сред тях и причинителят на гонореята (найсерия гонорее - Neisseria Gonorrheae). Докато през 1944 г. по улиците на големи американски градове са разлепяни официални обяви, на които пише, че "пеницилинът ще излекува до няколко часа пациентите с трипер", през 2011 г. шведски изследователи съобщиха, че открили първия щам на гонорея, който не се поддава на лечение с антибиотици. "Бактерията, която причинява гонорея, се адаптира към медикаментите, с които сега е атакувана. Ако преди 15-20 години бе достатъчна 1 инжекция от препарата, което и у нас, и по света бе прието като стандарт за лечение, то през последните години сме принудени да увеличаваме дозата и да удължаваме периода на лечение", коментира преди време за ДУМА доц. д-р Георги Пехливанов. Днес лекарите са категорични, че преди изписването на антибиотик трябва да се направи

антибиограма -

изследване, при което се установява кои точно антибиотици

могат да се справят успешно с бактериалната инфекция, която имате. Важно е да се направи и кожна алергична проба, за да се установи дали имате непоносимост към предписания ви антибиотик.

От 2011 г. Европарламентът призова ЕК да вземе спешни мерки срещу антимикробната резистентност (AMR) - способността на микроорганизми да се противопоставят на антибиотици. В наши дни AMR се превърна в сериозна заплаха за общественото здраве по света, защото:

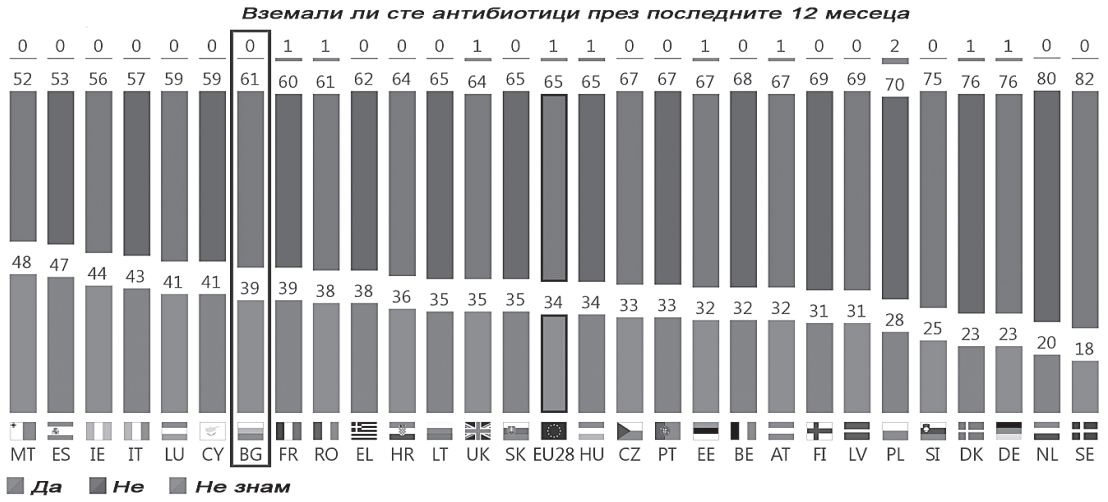
- 25 000 души умират всяка година само в ЕС в резултат на инфекции, причинени от резистентни (устойчиви на лекарства) бактерии.

- 1,5 млрд. евро всяка година допълнителни разходи за здравеопазване и производствени загуби, дължащи се на резистентни към мултирезистентни бактерии в ЕС.

Добрата новина е, че се наблюдава значителен спад на консумацията на антибиотици в общността (извън болниците) в 5 държави в ЕС - Дания, Люксембург, Словения, Испания и Швеция. Докато в целия ЕС за последните 12 месеца 34% от анкетираните са приемали антибиотици, то в България този процент е 39. 87% от запитаните българи са получили медикамента след лекарско предписание и 12% са го взели "на своя глава", което е близо 2 пъти повече от европейците. Познанието за антибиотиците у нас е все още ниско от средноевропейското, става ясно от специално проучване на Евробарометър 445, за което у нас са проведени 1040 интервюта, а общо в ЕС са 29 969 души анкетираните. Докато 43% от европейците твърдят, че антибиотиците не убиват вируси, този процент сред българите е 26.

Правилата

за прием на антибиотици не са за пренебрегване, за да може да се почувства ефектът от тях. Трябва да се приемат в точно определено време, да се уточни дали конкретното лекарства да се приема преди или след хранене, да не се прекъсва лечението, когато човек се почувства по-добре, защото това крие сериозен риск от повторна изява на инфекцията, която може да бъде много по-силна. Продължителността на лечението е различна в зависимост от заболяването. Например за ден или няколко дни (за някои леки до умерени инфекции на пикочо-половите пътища), за 5-7 дни (при бронхит, тонзилит и други инфекции на горните и долните дихателни пътища), за 1-2 седмици (например при пневмония), в продължение на няколко месеца (костни инфекции), пише "Фрамар".

Руски учени откриха как да се предотврати антибиотичната резистентност

Бактериалната резистентност може да бъде блокирана чрез използването на малки протеини (пептидни инхибитори/блокиращи агенти). За откритието информират учени от Политехническия университет в Петербург в сътрудничество с Националния изследователски център на Института "Курчатов". Специалистите разработват пептид, който е безвреден за хората и има способността да потиска ключовия катализатор на SOS-реакцията в бактериите. Те обясняват, че с времето бактериите мутират и придобиват нови свойства, с които устояват на антибиотици. Разработеният от тях агент обаче може да спре процеса на адаптиране на генетично ниво като блокира еволюцията на бактериите.

„Разполагаме с изчислителен метод за проектирането на уникални пептиди, които са с биологично активна пространствена структура и максимална стабилност", коментира водещият автор на изследването Александър Якимов.

Известно е, че много други държави също търсят методи за борба с бактериалната резистентност към антибиотици, но засега неуспешно. През последните години се появяват все повече антибиотици, но тяхната активност постепенно се понижава. Това е от изключително значение за резултатите и трайността на едно бъдещо лечение. Изобретението на руските учени може да подобри превенцията и терапиите при хора, животни и растения срещу инфекциозни заболявания. Очакванията са новият метод да намали тежестта и продължителността на болестите по света.

Наскоро руското правителство публикува стратегия за борбата с антибиотичната резистентност за периода до 2030 г. В нея са предвидени анализ на механизмите за развитие, устойчивост, подобряване на мерките за ограничаване на разпространението на патогени с антибиотична резистентност, системен мониторинг на разпространението, разработването на алтернативни методи за диагностика и лечение и разработването на антимикробни средства срещу инфекциозни заболявания. Проучването е извършено с помощта на грантовете от Руската научна фондация и е публикувано в сп. "Нуклеинови киселини".

Дерматолози от ВМА преглеждат за псориазис

Във връзка със Световния ден за борба с псориазиса - 29 октомври, медицински специалисти от ВМА организират безплатни профилактични прегледи на 30 и 31 октомври 2017 г., от 9 до 13 ч. в кабинет 218 на II етаж в поликлиниката на ВМА.

За целта е необходимо предварително записване на тел.: 02/ 92 26 181 - от 9-18 ч., и 02/ 92 25 002 - от 9-14 ч.

В рамките на кампанията пациентите ще имат възможност да се запознаят с всички съвременни методи за лечение на заболяването, прилагани в клиниката, която е национален център за борба с псориазиса.

Причините за появата на заболяването са различни, като основополагащ е начинът на живот. Най-често псориазисът се развива вследствие на емоционален стрес, но понякога - и след употребата на някои медикаменти.

Дерматолозите подчертават, че заболяването протича индивидуално - обикновено има епизоди на обостряне. Трябва да се знае, че освен кожата, псориазисът може да засегне ставите и вътрешните органи. Затова и препоръката им е да не се прибягва да самолечение, а да се потърси специализирана медицинска помощ.

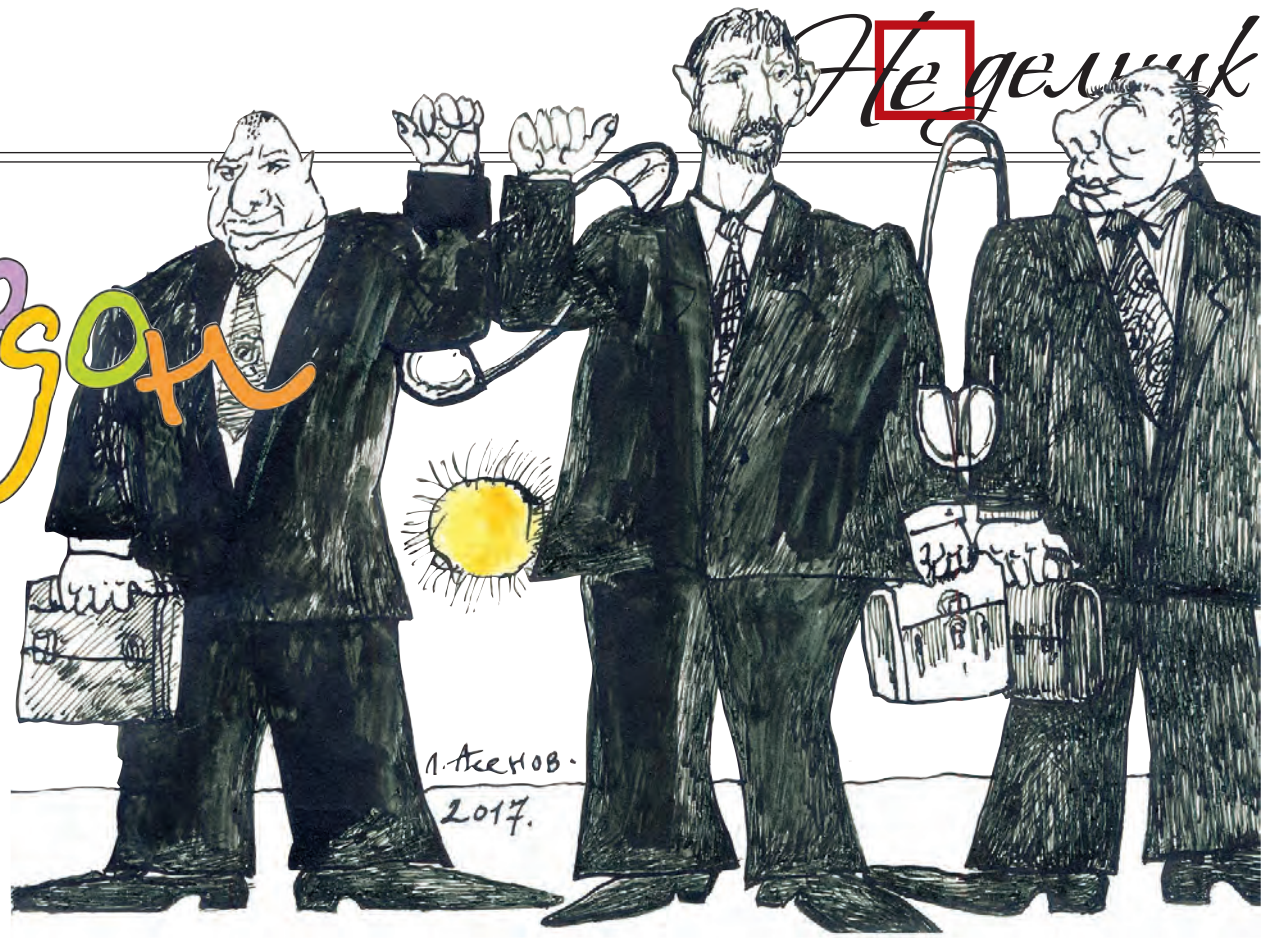
Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Пардон

Неделник

Людмил АСЕНОВ

"УМНИТЕ И КРАСИВИТЕ" ПАК СЕ ОБЕДИНЯВАТ

АФОРИЗМИ

Венета МИЛЕВА

В правовата държава всяка жена е девствена до доказване на противното.

●

Геният се различава от таланта по това, че около него няма поклонници.

●

На операция „Чисти ръце“ все й подлагат крак.

●

Геологът Иванов има три дъщери: Зоя, Палеозоя и Мезозоя.

●

Гарваните се различават от гаргите по това, че гарван гарвану око не вади.

●

Имаш ли ахилесова пета – стъпвай на пръсти.

ГЕРБ винаги изпълнява обещанията си

Денчо ВЛАДИМИРОВ

- Ще ви поставим в село полицай! - обещаваха тумбата изтупани мъже и жени по мегданите на селата, където обикаляха предизборно с лъскавите си лимузини.

- Ще ви поставим полицай!Няма пет-шест! Ще заживеете спокойно! - обещаваха те и в олющените усойни салони на читалищата, някогашните двуетажни и триетажни селски дворци на културата от времето на социализма.

- Ще ви поставим полицай! Каквото кажем - го изпълняваме! Гласувайте за нас!- и вдигаха чашите за тостове в селските ресторанти, където събираха местния си изборджийски актив, обръгнал и кален в какви ли не класово-касови изборни битки през последното десетилетие. И предизборно изпълняваха ритуалния си танц на победата "Цъфнал герб."

Минаха изборите.

И започнаха да се изпълняват дадените обещания.

В селата един след друг започнаха да се появяват полицаи.

- Ама...де го полицая, бе?! - дивяха се на село хората. - Не го видим!

- Как къде, бе, кьорави ли сте ! Ей го пред вас на пътя - не го ли видите - ЛЕГНАЛ ПОЛИЦАЙ! - думкаха се по гърдите новоизбраните властници. - Обещано - изпълнено!

ГЕРБ винаги изпълнява обещанията си

Седмата чиния

Тихомир ЙОРДАНОВ

У нас на масата за хранене се слагаха четири чинии за цялото семейство. Толкова хора сме. И само в отделни случаи, отивайки на работа, татко поръчваше на майка ми:

- За довечера извади „сервиза".

Това означаваше, че ще ни дойдат гости и пълният комплект чинии ще трябва да се извади от бюфета. Чиниите са шест. Но имаше и седма, която майка ми предвидливо е купила, за да замести „случайно счупената". Само в краен случай и тя биваше слагана на масата, когато гостите надвишаваха предвидения брой.

Сега чувам, че за европейското ни председателство щели да ни гостуват 23 000 европейски чиновници.

Майчице Българийо, откъде ще вземеш толкова чинии, за да ги гощаваш? Нито грънчари, нито глина ни е останала, за да ги извъртим на грънчарското колело. А след тази европеизация и грънчарско колело нямаме.

Мъртъв съм

Петър ЖЕКОВ

Поканиха ме на спиритически сеанс. Отидох макар, че не вярвам на тия неща. Нищо особено не се случи - седим около масата, пийваме и хапваме каквото Бог дал и си бъбрим за това-онова…Поопитах:

- Кво става бе, няма ли да разговаряме с мъртъвци?

Отговориха ми:

- Ми досега какво правим! Тук само ти си жив!

Едва сега огледах внимателно гостите – ужас, зеленикави са някак лицата на гостите, мрачно звучи смеха им, очите им са такива едни стъклени, а този, дето е срещу мене май и вампирски зъби има…

– Мене например преди два месеца ме съкратиха! – обяснява ми той. - Знаеш ли какво значи това? Смърт! Жив погребан! Никой никога никъде в България вече няма да ме назначи отново на работа по специалността ми! Кой ще ме вземе на моите петдесет и осем години?

- И мене мъртъв ме бройте! – обади се друг един и печално заклати глава. – Здравната каса престана да плаща половината от лекарството, дето ме крепи! Как сега с моите двеста лева заплата да намирам по седемдесет и четири лева месечно, за да го купувам! Следете некролозите!

- И ние сме свършени! – пали цигара жената до мене. – Семеен бизнес решихме с Мишо да въртиме – пилешко месо ще произвеждаме. Само златните си зъби не сме ипотекирали и сега, тъкмо работата тръгна, някакви бандити взеха да внасят, от Гваделупа ли, от Шри Ланка ли пилешко! И ни мита, ни такси, нищо не плащат, щото комбина с митничари и ветеринарни правят, направо без пари на дребните търговци го дават! И ние кво, как се издържа на такъв дъмпинг? Кажи им бе, Мишо!

- Абе търсете ни погребална агенция! – въздиша мъжът й и вдига чаша. - А за Бог да прости!

Тръгнах си късно вечерта и, това може да ви прозвучи егоистично - щастлив бях! Все пак, жив сред всичките тези мъртвци!

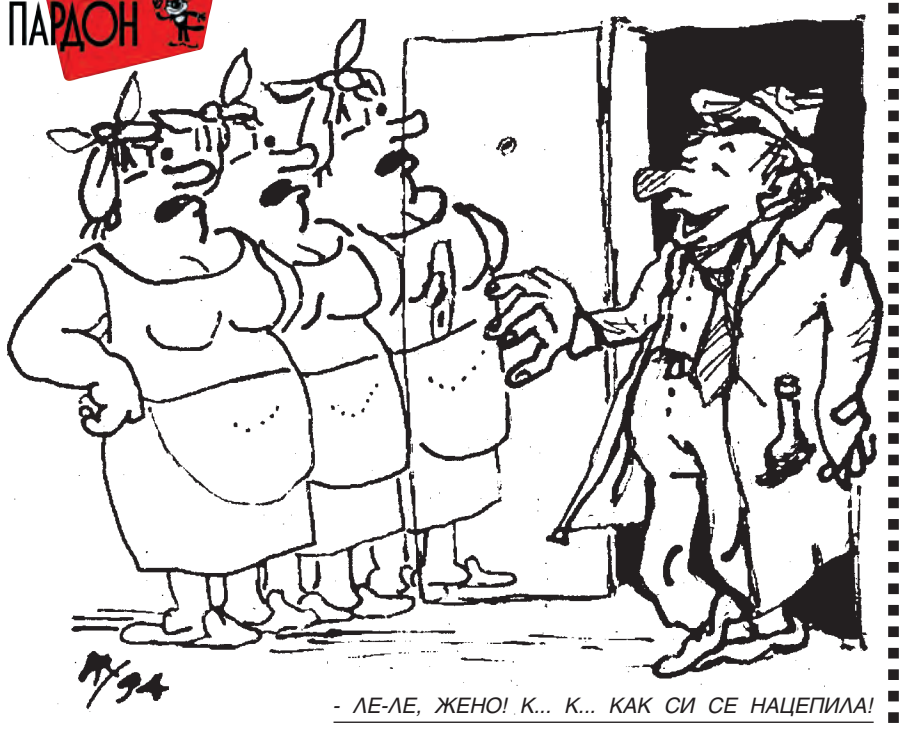
Жив ли?!?

На следващата сутрин, някъде около десет, на външната врата се позвъни. Отварям аз и какво се оказва моля ви се? Стърчи на стълбищната площадка едър мрачен тип с черни очила, стои до него още по-мрачен съдия-изпълнител, а зад тях надничат цигани-хамали. И знаете ли какво ми казва, мутрата му с мутра? С нисък бавен глас, от който всичките ти косми щръкват, настоява да опразня апартамента му! Моят?! Бил го купил! И ми подава нотариалния акт! Гледам аз акта и не вярвам на очите си – лично съм му го бил продал. И всичко в документа е съвсем както законът го изисква: нотариус, свидетели, подписи, печати…

Все едно тавана на главата ми падна - мъртъв съм!

ГАЛЕРИЯ ПАРДОН

Иван УЗУНОВ

- ЛЕ-ЛЕ, ЖЕНО! К... К... КАК СИ СЕ НАЦЕПИЛА!

ОТ НЕТ@С ИНТЕРНЕТ

Из европейските ученически съчинения 2

След завземането на властта от Мусолини, населението на Италия се удвоило благодарение на личните му заслуги.

●

През деня Земята се върти около Слънцето, а през нощта около Луната. Като се върти Земята, показва задницата си отпред и предницата си отзад. Земните меридиани разделят Земята на 24 парчета. Те служат за да въртят Земята около Луната. Има два тропика: тропика на Рака и тропика на Проказата ...

●

Ветровете духат от хората с ниско налягане към хората с високо налягане. Когато барометърът е променлив, времето не знае какво да прави.

●

Най-известната река е Дунав. Тя е международна, защото всички народи пеят "На хубавият син Дунав".

●

Реките понякога преливат, но с морето това не става, защото в него има много сюнгери.

●

Морското дъно се изследва със сонди: ако сондата извлече тиня, значи дъното е тинесто, ако извлече кал, значи дъното е кално, а ако не извлече нищо, значи капацитетът й е нисък.

Две приятелки се срещат, едната плаче.

- Какво ти се е случило, миличка?

- Шефът ме уволни!

- Как? Та ти беше най-добрата му секретарка!

- Онзи ден хълцаше цял ден, нищо не помагаше и той ме помоли да го изплаша някак. Обадих се на жена му и й казах, че съм бременна. Оня спря да хълца и от благодарност ме уволни гадината!

☺

Малки хитрини:

Генко и Искра лежат на дивана. Нейният телефон е в кухнята. Чува, че е получила съобщение. Става, отива и вижда съобщение от Генко: “Така и така си станала, донеси, моля, една биричка!”

☺

Малки хитрини:

Един приятел се оплаква на друг:

- Вече ми писна! Като се прибирам късно и почерпен, влизам по чорапи, тихо се съблича във банята и много внимателно се вмъквам в леглото, а моята веднага започва да крещи, да вдига скандали. Ужас!

- Ами защо не пробваш като мен. Аз като се прибера пиян, трясвам вратата с всичка сила, тръшвам се на леглото до нея, ощипвам я по задника и и казвам “Скъпа, хайде !” И никога досега не се е събуждала.

☺

В чудния свят на семейните:

Като се прибера вкъщи, всичко е наопаки! Кучето ме целува, жената лае!

☺

Един отишъл в публичен дом. Избрал си момиче и прекарал фантастична нощ. На сутринта попитал мадам:

- Колко дължа?

- Нищо... Бяхте страхотен!

- Какво? Цяла нощ секс със супермомиче и не плащам нищо?

- Нищо. Даже това е за вас! - и му подала петстотин долара.

Човекът се шашнал. Още същия ден разказал на всички свои приятели. И един от тях решил и той да отиде. Също изкарал страхотна нощ и на сутринта попитал:

- Колко дължа?

- Нищо, бяхте страхотен! - и му дала сто долара.

- Благодаря - казал. - Но имам един въпрос: Защо получавам сто, а моят приятел е получил петстотин?

- Вчера всичко вървеше по телевизията, а днес - само в интернет.

☺

Полицай е на изпит. Изпитващият задава дълго въпроси, но не получава верни отговори. Накрая задава спасителен въпрос:

– Как се казва столицата на Великобритания?

– Букурещ.

– Грешка. Казва се Лондон. Съжалявам, но не мога да ви пусна. Нека влезе следващият.

Полицаят решил да помогне на колегата.

– Пич, накрая ще те попита коя е столицата на Великобритания, верният отговор е Лондон. И за да не го забрави, го написал на едно листче и му го залепил на подметката. Влиза полицаят на изпита, но бележката се отлепила и паднала. Изпитващият след дълго задаване на въпроси пита:

– Коя е столицата на Великобритания?

Полицаят погледнал бързо подметката и казал:

– Адидас...

☺

Катаджия спира автомобил за проверка. С голяма изненада вижда, че шофьорът е дракон. Смутен и объркан нарежда:

- Я ми дъхни!!!

Дракона:

- Ти да не си пил, бе?!

☺

Клиент към сервитьора:

- Едно кафе без ром...

Сервитьорът кимва учтиво, отдалечава се и след малко се връща с думите:

- Извинете, господине, ромът е свършил, без какво друго искате кафето?

☺

Село. Нощ. Всички спят. Насред двора - маса с четири празни бутилки от домашнярка и една полупразна. Около масата седят четирима с напрегнати лица. Стоят замислени, при това напрегнато. Смръщили физиономии. Пуфтят. Изведнъж отнякъде се разнася кучешки лай.

Единият скача и радостно крясва, вдигнал чаша:

- Е, за Шарро!

☺

Дочуто в метрото:

- Не, бе, как ще си дебела… Т’ва, че и аспирина си мажеш с майонеза, изобщо не ти влияе.

☺

Шеф към подчинения си:

- Вземи метлата и измети тук!

- Извинете, но аз съм завършил все пак УНСС!

- Дай да ти покажа тогава как се прави...

☺

- Келнер, на стената има хлебарка!

- Това не е хлебарка, а пирон.

- Добре де, по стената пълзи един пирон...

☺

Руснак звъни на приятеля си в Новосибирск:

- Как сте?

- Ами добре сме.

- Студено ли е при вас?

- Е, нали знаеш, студено е!

- Колко е в момента - минус 50, минус 60 градуса?

- Ааа, няма такова нещо. Минус 15, минус 20 най-много!

ЕВРОКЛАСИЦИ

Анджело КАМПАНЕР-ИТАЛИЯ

- По телевизията казаха, че било минус 60!

- Ааа, ти за навън ли питаш?

☺

Сутрин. Вали проливно. Студено е.

Някакъв прецапва и притичва през локвите, стига до закуските:

– Значи, дайте ми една милинка за мен, а за Ваня, за Ваня, я дайте един бюрек!

– Ваня сигурно е жена ви? - пита продавачката.

– Естествено, че е жена ми! Мама в такова гадно време никога не би ме накарала да изляза...

☺

Тъмна нощ. До тротоара е паркирана лека кола. В нея двама се целуват.

Минава някакъв мъж и започва да чука по стъклото.

- Какво искате? Колата е моя! - сърди се мъжът от колата.

- Колата може и да е ваша, но жената е моя!

☺

Човек пътува през пустинята на камила. Изведнъж камилата си изкълчила крака.

- Е, това беше, тука си и загинах в тая пустиня. - помислил си човека.

Изведнъж гледа табела “Ремонт на камили”. Издърпал той камилата някак си до работилницата. Гледа отвън стои механик.

Човека:

- Камилата ми си изкълчи крака!

Механика:

- На канала!

Замъква човекът камилата и я качва на канала. Механикът се приближава, взема две тухли и трясва с тях камилата по яйцата. Камилата надава вик и изчезва със светлинна скорост.

Човека:

- Кво направи бе? Как ще я стигна сега тая камила...

Механика:

- На канала…

☺

- Тате, кой е Батман?

- Батман, сине, е човек, който денем работи, а нощем се маскира.

- Като чичо Гошо?

- Не, сине, чичо ти Гошо е травестит.

☺

Прибрах се вчера вкъщи тъжен, уморен... Отворих бутилка водка и се загърнах в топло одеало... После с това одеало са ме видели в три нощни клуба.

☺

Моше и Исак си говорели. Моше споделил:

- Ааах... Сина ще се жени.

- Е, че какво лошо?

- Ми кво, снахата се казва Иван.

- Тц, тц, тц! - тюхкал се Исак.- Наистина тъжно. Даже името не е еврейско…

☺

Модерни времена:

- Хей, искаш ли да излезеш с мен да си гледаме телефоните в някое кафе?

☺

Знаете ли, че:

Когато на средновековните учени им станело студено, един от тях заявявал, че Земята е кръгла, а всички останали се греели около кладата...

☺

Майчинско сравнение:

– Лош...

– По-лош...

– Най-лош...

– Същия като баща му...

☺

Въпрос:

- Пътуваш с автомобил и поддържаш постоянна скорост. От лявата ти страна има пропаст. От дясната ти страна кара огромна пожарна кола и поддържа същата скорост като теб. Пред теб галопира прасе, което е голямо, колкото колата ти и не можеш да го изпревариш. Зад теб лети ниско хеликоптер. Прасето и хеликоптерът карат със същата скорост като теб! Какво ще предприемеш, за да излезеш от ситуацията невредим?

Отговор:

- Слизаш веднага от детската въртележка и спираш греяното вино!!!

☺

ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017, БРОЙ 211

От редактора

За промяната и първата крачка

Боян БОЙЧЕВ

Много хубави неща предлага БСП в предложения алтернативен бюджет. Ще спомена само някои от тях.

Отмяна на плоския данък и въвеждане на прогресивен е по-справедливото решение. Но за да има ефект, трябва да бъде ударена сивата икономика. А за да се случи това, трябва да имаме работеща реална икономика, но за какво говорим, когато страната ни не произвежда почти нищо, а разчита на внос и услуги?

Лечебните заведения не трябва да бъдат търговски дружества. Не може да си плащаш редовно здравните осигуровки, а когато се наложи да се лекуваш, в болницата да те гледат в ръцете (портфейла) и изведнъж да разбираш, че повечето неща не се поемат от здравната каса и ако искаш лечението да е успешно, трябва да си платиш в брой.

Като учител ще обърна специално внимание на отмяната на делегираните бюджети. Те не свършиха никаква работа. Порочната формула "парите следват ученика" само доведоха до ситуацията проблемни ученици да бъдат задържани насила в училище, за да могат да бъдат получени предвидените за тях пари и да им се "помага" с подарени тройки да преминават в следващ клас. Това създава у учениците чувство за безнаказаност. А живеем в болно общество, където свободата се разбира като свобода и на учениците им се вменява (най-вече от родители, а и тиражирани по медиите модели на поведение), че могат да правят, каквото си искат. Това задълбочава проблемите, част от които са неконтролируема агресия, незачитане на авторитети и ниска образованост. Истинската цел на псевдореформата, обърнала образованието наопаки, е усвояването на определени пари от Европейския съюз, а не обоснована промяна.

В този контекст бих споменал и тежките чанти с учебници, които са принудени да мъкнат учениците. Те също са част от тази погрешна политика, която дава възможност на фирмите производители да трупат големи печалби на гърба на децата (и в пряк, и в преносен смисъл) от учебниците и задължителните няколко помагала към тях. Не знам, като ученик чантата ми не беше толкова тежка, учебниците - толкова лъскави, а получих добро образование.

А от образование, култура, здравеопазване и спорт не трябва да се печели. Не и като пряко финансово измерение. Те имат социална функция - човекът да бъде здрав, образован и културен. Печели се от развита икономика, изградена от същия този здрав, образован и културен човек. Затова и печалбата е дългосрочна.

Необходима е промяна. "И най-дългият път започва с първата крачка,"- казва Лао Дзъ.

НОЩ НА ТЕАТРИТЕ

Зад завесата на операта и балета

Зад завесата на операта и балета", посветено на "Нощ на театрите, 2017", ще се състои на 4 ноември от 13 до 17,30 ч. в Софийската опера и балет.

Посетителите ще се запознаят с новия оперен спектакъл "Кармен" от Жорж Бизе, постановка на маестро Пламен Карталов и с предстоящата балетна премиера "Корсар" на Адолф Адам, постановка на Елдар Алиев. Те ще имат възможност да влязат зад кулисите на Голямата сцена, да видят нейната механизация, да узнаят специфични неща за изработката на декора и костюмите, на грима и перуките. Ще бъде показана и репетиция на балета "Корсар".

Маестро Пламен Карталов

Посланици през този ден ще бъдат Вера Белева - мениджър сцена и асистент-режисьор на "Кармен", Християна Михалева-Зорбалиева - художник костюми, и Кристиян Стоянов - художник декори. Презентацията ще се проведе в два тура: първи тур - От 13 до 15 ч., и втори - от 15,30 до 17,30 ч. Местата са ограничени, записванията за някои от тях продължават до 2 ноември на имейл: yana.maslarova@operasofia.bg.

ПРАЗНИК

„Перото" връчва третите си годишни награди

За трета поредна година Литературен клуб "Перото" ще връчи годишните си награди. Събитието е на 2 ноември и ще бъде своеобразно продължение на празничните честванията по случай Деня на народните будители. Награда "Перото" ще получат творци с принос към българския литературен контекст, избрани сред номинираните в пет категории: "Детска литература", "Поезия", "Проза", "Превод от български на чужд език" и "Дебют". Ще бъде връчена и Награда за цялостен принос. Селектираните заглавия са в периода 1 юли 2016 - 1 юли 2017 г.

Номинирани в категория "Детска литература": Юлия Спиридонова-Юлка - "Къде си слънце", Маргарит Минков - "Весел гъделичкащ смях" 2, Радостина Николова - "Моите красиви рога"; категория "Поезия": Александър Секулов - "Море на живите", Бойко Ламбовски - "Аутисо", Пламен Дойнов - "Балът на тираните"; категория "Проза": Момчил Николов - "Последната територия", Здравка Евтимова - "Юлски разкази", Милен Русков - "Чамкория"; категория "Превод от български на чужд език": Анджела Родел - за превода "Хайка за вълци" от Ивайло Петров на английски, Дьорд Сонди - за превода на "Концерт за изречение" от Емилия Дворянова на унгарски, Мари Врина - за превода "Усмивката на кучето" от Димана Трънкова на френски; категория "Дебют": Антон Стайков - "Добре, че умря Джузепе", Петър Крумов - "Катафалка, два носорога", Велислав Д. Иванов - "Образи и отражения".

СРЕЩИ

Честванията на Деня на народните будители

С две значими мероприятия в столицата българските творци на художественото писмено слово ще отбележат Деня на народните будители.

На 1 ноември от 11 ч. в зала "Галерия" на хотел "Аниел" (бул."Тодор Александров"14) тържествено ще бъде представена антологията на Съюза на българските писатели "Поети-2016". По случай празника рецитал ще изнесат творци, включени в антологията. Премиерата е и част от тържествата, с които издателство "Български писател" отбелязва своята 70-годишнина. Празникът ще бъде отбелязан и с тържествена вечер, организирана от издателство "Захарий Стоянов", Съюза на българските писатели и Българската академия на науките, която ще се проведе от 18 ч. в Големия салон на БАН (ул."15 ноември" 1). Централното събитие ще бъде връчването на националната награда "Захарий Стоянов", след което ще се състои и литературно четене.

ПЕРИОДИКА

Нов брой на сп."Пламък"

Излезе от печат книжка 3 на алманаха за литература, изкуство и публицистика "Пламък". В изданието основна тема е новата българска поезия и проза. Включени са творби на "внезапното поколение-2000" - поети и писатели, направили първите си стъпки в литературата именно на страниците на списанието. Своеобразен мост във времето е този брой, защото в него има и произведения от "внезапното поколение-2017". Ще се срещнем и с поета Георги Константинов чрез негови стихотворения и интервюто му пред чикагския вестник "България". В алманаха са представени новите книги на Петър Велчев, Димитър Стефанов, Екатерина Кунова. Ще си спомним за Панчо Панев с разказа му "Толето", както и за напусналия без време този свят поет Теодор Христов чрез материала на Анжела Димчева. Традиционното присъствие на литературна критика този път е дело на проф. Симеон Хаджикосев (за книгите на Д.Герова и М.Донева), Никола Иванов (за Андрей Андреев), Александра Ивойлова, Георги Н. Николов. 70-годишнината на преводача, критика и публициста Огнян Стамболиев е отбелязана с материала на проф. д-р Румяна Каракостова. Читателите ще се докоснат чрез стихове до вътрешния свят на две съвременни поетеси: Ана Бландиана от Румъния и Маргарита Ал от Русия. Любопитен е материалът на Боян Кастелов, озаглавен "Тодор Живков през огледалото на писаното и неписаното му слово". А Петър Атанасов Тодоров ни връща към личността на Васил Друмев. Есенният брой на "Пламък" е илюстриран богато с картините на Иван Мърквичка, както и с ... неговите стихотворения.

П о е з и я

Светозар АВРАМОВ на 60 години

Нови стихотворения

Жена за обичане

Защо си в себе си затворена?
До себе си ще ме допуснеш ли?
Не мога да дишам без хора -
самотата е мрачна пустош...

А ти си толкова фина и светла
и носиш сърдечно послание
с твоята визия непревзета
и с твоето име - на ангел...

Да, ти си много различна,
затова аз така те мечтая...
Ти си жена - за обичане,
с която бих тръгнал за рая!

Усмивка

"Започни деня с усмивка
и го завърши с нея."

ЯПОНСКА ПОГОВОРКА

С усмивка започвам деня си...
И мисля с обич звездна за тебе.
Ти имаш небесно присъствие
и си моята светла потребност!

И аз не мога да се откъсна
от мисълта, че тебе те има.
Сърцето ми ще се пръсне -
не спомена ли твоето име!

И препускам в големия град,
а вечер към тебе аз бързам...
Ти си моята огнена радост -
с усмивка ще те прегърна!...

Приказка

"Бих искал да се запозная с някой,
който ще се страхува от това
да ме загуби!"

Елиф ШАФАК

Искам да те намеря, искам!
И никога да не те загубвам...
Животът е миг - остър писък,
изпълнен с болка и грубост.

А ти си нежна и крехко ранима...
И моите стихове сякаш ти стигат...
Но аз искам до мен да те има,
за теб планини ще повдигна!

Само да бъдеш до мен искам!
Аз няма никога да те загубя...
...Ти си приказка истинска -
и без да спя, тебе сънувам!...

Бяло очакване

Снегът пътеката застила
и всичко побеля навън...
Животът мина като сън,
но ти не идваш още, мила.

Стоиш зад белите завеси
и миналото си премисляш.
И търсиш истинския смисъл,
на утрото - добрата вест...

А аз очаквам те горещо
да дойдеш ти сега при мен
и в този снежен, светъл ден
живота да посрещнем...

Сияние

...Душата ти от огън ли изгаря,
че толкова, кажи, си истинска?
Помисля ли за теб, за миг пожар
обгръща чувствата ми искрени...

Защото си жадувано мечтание -
сред свят от здрач и остра злоба.
Не искам никак да те разгадая,
към теб изпитвам просто обич.

И моля се с любов пред Бога
завинаги такава да останеш -
с душа от много нежен огън -
сред мрака, носеща сияние!

Мечтание

...Не те познавам аз - изобщо...
...И нищичко за теб не знам...
И само Фейсбук ни е общност,
и мои стихове видя ти там...

Наистина ли ги харесваш?...
Кажи, защо не сподели ш?
Или разбра, че не е лесно
в живота сам да продължиш?

Съчувствие ли прояви към мене?
Или това сама си преживяла?...
Или ти искаше във тъжния ми ден
да ми внушиш, че оцелявам?...

Надежда

Изправен пред съдбата, оголен като рана,
премислям всичко минало и преживяно.

И истинско спокойствие дори намирам,
защото себе си аз бях - дори и да умирах,

дори когато след раздяла дълго страдах
и сълзите ми стичаха се като водопади...

...Сега, приседнал в бездната на самотата,
си мисля за живота, който предстои нататък...

Вълнение

"Не се осмеляваме, не защото
нещата са трудни,
те са трудни, защото не се осмеляваме!"

СЕНЕКА

Защо страхуваш се от неизвестното,
Наистина ли свян от мен обзе те?
Аз знам, вълнуваш се, естествено.
Ти знаеш, че те нося във сърцето си.

И пак изгарям в романтичния ти огън -
с красива и пречистваща любов...
И искам да ти я призная, а все не мога,
по някаква причина все не съм готов...

И казвам ти със топла нежност още -
разбрах защо със теб да бъда искам:
защото ти ми липсваш денонощно,
спечелила доверието ми наистина!

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

СВЕТОЗАР АВРАМОВ е роден в София през 1957 година. Завършил е българска филология. Преподавател е по български език и литература в Националната професионална гимназия по прецизна техника и оптика "М.В. Ломоносов" в София.

Публикувал е поезия, литературна критика, публицистика и пиеси в изданията: "Пламък", "Литературна мисъл", "Септември", "Език и литература", "Литературен форум", "Български писател", "Словото днес" "Литературен вестник", "Арт", "Везни", "Знаци" и др.

Негови творби са излъчвани по Българската национална телевизия, Българското национално радио, както и в други медии. Стихотворения от Светозар Аврамов са включени в редица поетични антологии. Автор е на пиесите "Терапия за ангели", "Да нямаш планер!".

Издал е стихосбирките "Надеждата, че сънуваме" (1992), "Светлинен брод" (1994), "Възкръсващ живот" (1997), "Просветление" (2000), "Изправен като светлина" (2005), "Приживе" (2010), "Есенна любов" (2017).

Член е на Съюза на българските писатели.

Пред звездната камина

Какъв изящен сняг - блести небето,
свети!...
И толкова е тихо, а едвам дочувам шепота

на вятъра, дошъл при нас да ни напомни,
че не е сам човек сред този свят огромен,

че ще ни грабне, ще ни възнесе - далече,
където времето превръща се във вечност...

...Сега сме още тук - на нашата земя,
в която
все още сме печални пленници
на самотата...

Но някъде - дори съвсем на края на живота,
надеждата просветва и нежно
със крилото си

ни стопля... И ние сядаме пред
звездната камина
за да се върнем в младостта,
която си отмина...

Нежност

Не бързай ти така да ме отминеш
и да избягаш в далнината снежна.
Там ще потънеш в бялата пустиня,
а тъй ти е необходима - нежност...

Ще искаш огън там ти да запалиш,
душата си премръзнала да стоплиш.
Снежинки ще танцуват леден валс
и ти навярно ще дочуеш моя вопъл.

А аз ще ти изпратя моя огън с вятъра -
да сгрееш своята душа премръзнала...
Животът ми превърна се в очакване -
със светлината си да ме прегърнеш...

Пред чаша вино и една жена красивите ни думи са излишни...

95 години от рождението на поета, приятеля и човека полковник Евстати Бурнаски

Димитър КОПРИВЛЕНСКИ

Най-трудно се говори и пише за хора, които познаваш отблизо. Или поне в известен смисъл. За хора, пред които благоговееш, които боготвориш. А аз, в спомените и размислите за Евстати Бурнаски, все повече го съпоставям с моя баща. Бил съм хлапе, пропуснал съм да питам и разпитвам татко за хиляди неща. А той разказваше с охота за шестгодишния си войниклък на остров Тасос, за подземните казарми на Укрепената линия "Метаксас"... Сега се гневя на себе си пак. Защо не разпитвах и полк. Бурнаски! Отнасяше се с мен изключително уважително. В автографа си на стихосбирката "Майка майчица" е написал: "На моя сърдечен приятел..." И се теша. Държал съм се като онова хлапе!

Тези редове за "войнишкия поет" тъкмя и редя почти година и половина. Които не му достигнаха до 95-те. Искам да са най-точни, най-трънни, най-топли... най-приятелски. Сигурно не ще успея! Затова пък аз ще продължавам да чета и препрочитам стиховете му, да топля душата си, да къпя часовете и дните си в спомените по него. Имам скъпи лични, незабравими, неповторими срещи, разговори, рецитали, организиране и отбелязване на 90-годишнината му... И всичко започна през октомври, около кръглата му патриаршеска годишнина. Заредиха се срещи "на кафе" близо до подлеза пред Румънското посолство. Беше го кръстил "Бялото кафе", имаше си масичка и стол до прозореца. Тук идваха на среща с него и приятелите му поетът Иван Карадачки, полк. Георгиев от Военното издателство... Колко му е там днес да има една табела: "Тук си пиеше кафето войнишкият поет полк. Евстати Бурнаски". Казват, имало го в други страни...

Роден, обречен, наказан за обич

Сигурно в света най-много стихове има за обичта. При всеки, разбира се, е различно. Дори когато поетства с нелюбов директно или метафорично към българската демокрация, към нейния най-дългогодишен премиер или към задокеанския й посланик... Евстати Бурнаски го прави от обич към хората и към България: "Стари хора, още малко потърпете,/ казва премиерът ни любим./ Бързо, след като умрете,/ пенсиите ви ще увеличим..." Или: "Твоя светлост, г-н Уорлик,/ дай го предпазливо!/ Граовци сме племе малко диво./ Раждаме се върли левичари!/ Не търпим царе и господари!..." Любов към всичко - към цветята, към жената, към живота, към хората, към птиците... Най-възвишената и най-земната. Цял живот, почти век, та до смъртта. Не може да се обясни. Може само да се чете и възприема. От "Любовта на лейтенанта" до "Пред чаша вино". Ето само отделни стихове: "Обичате ли, обич не пестете,/ Спестена обич - пропилян живот!" Или: "Аз имам вече диагноза -/ обичам хората, обичам!" И още: "Очите ти, очите ти, Ирен!... Към тях аз пак съм устремен!..." И пак: "Макар да изглеждам посърнал/ и вече за "Сбогом" готов, в живота ми се завърна/ една закъсняла любов..." И накрая, съвсем накрая е последното му стихотворение от последната стихосбирка "Майка майчица", озаглавено "Пред чаша вино" и посветено "На моите връстници". Лесно е за запомняне, пълно е с възторжена обич и аз все си го повтарям, къде на ум, някъде и на глас: "...Ще хвърля всичко друго настрана!/ Приятели деветдесетгодишни, пред чаша вино и една жена/ красивите ни думи са излишни!..." Това е поетът Бурнаски! Коя жена би устояла?

От какъв ли ъгъл не е погледната, не е възпята обичта в неговите стихове. Ето го в млади години: "Усмихна се съседския прозорец/ и сякаш чух - Довечера ела!..." В зрелите и пълни с любов: "Не целувах със студени устни/ никоя обичана жена..." И в презрелите: "Животът става неизбежна мъка,/ щом любовта с трошици се обърка." Или това: "А две очи, почти напълно слепи/ греховно галят пазва на жена.../ Светът е звук и женска топлина!..."

На стремето със злобата на времето

Ако на човек нещо му е притъмняло на душата, което може да се окаже перманентното му състояние, може да пробва с хапче "Стихове от Евстати Бурнаски". Сам ще усети ефекта не след дълго. Удовлетворение ще го осени още в началото: "Боли ме истината премълчана.../ Сега лъжата е икона свята...", декларира авторът и реагира на още много "въпроси без отговор". Ето и стихове от стихотворението "Шепот на трева", изведено и като заглавие на стихосбирката му: "Какво към късни размисли ме дърпа?.../ Не казвай нищо! Времето е вечност. А другото е шепот на трева./ Сърцето е единствен речник/ на всички неизречени слова..." Веднага след това поетът се обръща с мили думи към съпругата си Мария: "Усмивчице на моя късен залез!/ Къде се губиш ти сега? Къде?.../ Кой обичта от обичта краде?..." Плете и разплита още от демокрацията ни: "Процъфтява нашата държава!/ Виждаме го. Не пасем трева!.../ Кипи животът, бесен и разгащен,/ повлякъл всичко в мътния вртоп!" "Ти, любезно отечество мое,.../ На управници само не случи.../ Живеем си съвсем на свобода./ ...Свободно ровим в кофи за боклуци./ Едно не знаем - как да се спасим/ от върли нашенски башибозуци..." Има я и "Синята птица", на каквато е оприличено СДС-то: "Вярвахме, че тя е птица Феникс,/ ...А пък то - обикновена сврака!/ Хем крадлива, хем креслива..."

Не може да не впечатли дълбокото и вярно преживяване на ставащото в България и в света у поета Бурнаски. Така, както има прекрасни стихове за всяко цвете, от трилистното минзухарче, през розата с бодлите и аромата, планинска роза, захвърлена роза, теменуга, жасмин, бяла гладиола, водна лилия... има и безбройно точни метафорични стихове и за хората. Със съответни посвещения като това "На един министър": "...Накрая погледът му взе да свиква/ с високо изкачилата се тиква..." Или: "На един партиен лидер": "И за да му е чиста съвестта,/ остави си обувките в калта." Особено силен е протестът на твореца: "Човек с отворени очи умира./ Срещу смъртта в смъртта си протестира..."

Лъчезарният кошмар на "усмивката"

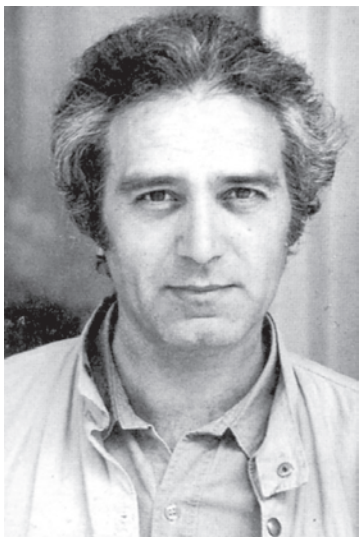
Много са върховете в творчеството на поета и писателя Евстати Бурнаски. Негов е и романът в стихове "Подземният вятър", който му докарва и много главоболия. Заради откритото там недоволство от големи или по-малки началници. Когато никому през ума не преминаваше подобно по-късно наречено "дисидентство". Написва и автобиографичния си роман "Личности и коне". Първата му книга е "Песни по пътя", излязла през 1957 г. С това завършва и службата му в армията като офицер и ветеринарен лекар. В "Личности и коне" особено ярко описва годините си в товарното артилерийско отделение в Разлог, а след това и в Родопите. Когато е само на 35, е назначен в литературната редакция на Военното издателство. Така пък започва щатната му творческа кариера. До самата му смърт той живее с творчеството си. Все във възхвала на красивото, доброто, справедливото, човешкото. В армията служи 40 години, като става "Заслужил деятел на културата". Достига до звание "полковник" и длъжност "Началник на Групата писатели и композитори" към МНО.

И едно твърде важно, малко познато и неприемливо подминавано и по-рано, и днес "фактче": Негово, на полк. Бурнаски е стихотворението, приписал си като свое Лъчезар Станев и изпълнявано от Петко Петков като песен - "Усмивката". Лично Бурнаски ми е споделял и аз нямам основание да не му вярвам. Като началник на Групата писатели и композитори, чието работно място е стаята на първия етаж на Централния военен клуб (тогава ЦДНА - Централен дом на народната армия - б.а.), на ъгъла на "Раковски" и "Цар Освободител", композиторът Димитър Хинков помолва Бурнаски за текст на песен за празника на футболния клуб на армията. След известно време на нарочната за това среща отдалеч Евстати Бурнаски се усмихва, композиторът разбира, че текстът е готов, сполучлив и двамата му дават име "Усмивката". Има и други случаи на крадени стихове. Но този е уникален.

Ето и обяснението на Евстати Бурнаски: "В книгата си "Мигове и вечност" (1982) Лъчезар Станев по погрешка е включил моя стихотворен текст на песента "Усмивката". И посвещава на случая стихотворението си "Баладична одисея". Вижте финала: "Живее "Усмивката" в звучни стихии!/ Но никой слушател не знае това,/ че милите наши певци "трамвайджии"/ изричат откраднени чужди слова..." Учудващо е, че вече от 30 години въпросът все така "си виси". Сам станах свидетел. Беше по средата на 2014 г. Бях отишъл в дома му. Тръгвахме "на кафе" и вече на вратата телефонът звънна. Бурнаски се върна. Разговорът се проточи. На два или три пъти моят домакин повтори: "Ето, имате ми телефона, елате ще говорим..." Без да знам с кого е разговарял, му казах: "Защо не му затворихте телефона?" "Да, трябваше да му затворя." Оказа се, че синът на Лъчезар Станев убеждавал Бурнаски, че баща му е написал "Усмивката".

Да е светла паметта на поета и човека, офицера и приятеля полк. Евстати Бурнаски. Отиде си на 31 юли 2015 година. Но остана с поезията си. Докато ни има нас, неговите приятели и читатели. И докато ги има нашите приятели. И България! Поклон!

Професионалната професия

Здравко НЕДКОВ (1942-2014)

Писателската професия спада към най-неопределените занимания, въпреки че писателят се стреми да създава неща с подчертан собствен облик. В миналото се е гледало на нея като на високо в своята символност призвание. Считало се е, че писателският глас трябва да бъде глас на пророк, на водител, който сочи пътя и обединява хората. И така е до наши дни... Ние, българите, чувстваме най-добре в каква степен словото на Чинтулов, Ботев, Вазов, Смирненски, Вапцаров е проправяло пътя към бъдещето и осмисляло националния ни живот. Но не сме нито изолиран случай, нито нещо ново в стремежа да се натоварва словото с прекалено големи функции в дадени моменти. Френският писател Марсел Пруст е бил обвиняван за упадъка на Франция. Един американски интелектуалец упрекваше литературата, че не е спасила Европа от фашизма.

Дмитрий Лихачов твърди в една своя беседа: "Не съм съгласен, че има професия писател. Да си писател е съдба. То е живот."

Едно такова традиционно разбиране е допринесло много да не бъде конкретизирана професионалната позиция на писателя и до днес. Във всяка област се ценят специалистите професионалисти, а в литературата - като че ли не. И то когато е ясно, че високият професионализъм не само е полезен, но абсолютно необходим на пишещия. Без професионализъм не може да се създаде литературно произведение, защото то в значителна степен е "техника" и именно чрез нея писателят може да извлече максималното от действителността и от своите природни заложби. Защо професията и призванието трябва да си противоречат, а не да се обуславят и допълват? Нима професията не е начин на живот?

Как стоеше въпросът през епохата на "тоталитаризма", обругаването на който днес е условие за кариера? Макар че обичайна практика беше да не се счита писателството за професия (както и спортът), в действителност почти всички що-годе известни автори живееха като професионалисти. Всеки работеше в някоя редакция при намалено работно време и освен че всекидневните му занимания бяха свързани в една или друга степен с литературата, той можеше да се отдаде и на личното си творчество. За сравнение можем да кажем, че западните писатели работят предимно като учители и библиотекари. Повисока степен на организираност на литературния живот у нас бяха така наречените писателски групи към различни ведомства: профсъюзите, МНО и др. Авторите получаваха своите възнаграждения само, за да пишат вкъщи, като имаха задължението да дават периодически отчети за работата над произведението. Трима-четирима най-изтъкнати писатели (Ивайло Петров, Йордан Радичков, Тончо Жечев) заемаха високи синекурни длъжности в Държавния съвет с големи заплати, дори без условието да обясняват някому какво пишат, докъде са стигнали и кога възнамеряват да го издадат.

Вече десет години ни преследва панаирджийският възглас "Как ще ги стигнем американците?", но трябва да кажем, че интересуващите ни въпроси бяха решени както при тях. Там един добре поставен автор, нуждаещ се от време и средства за написването на роман или стихосбирка, сключва договор с някоя фондация, като в молбата си посочва и сумата, която му е необходима.

Различията поради различните обществени системи и социално-исторически условия в двете страни не бяха в наш ущърб. Напротив - у нас бяха обхванати по-широк кръг автори и беше ограничена в по-голяма степен възможността за субективни решения. Възнагражденията на нашите писатели също бяха добри и те получаваха средства за живот от своя литературен труд. Литературният живот беше организиран по такъв начин, че да разгърнат творческата си енергия. И всеки имаше точна представа за общественото значение и престиж на своята работа; значение и престиж - много високи.

С промените през 1989 г. писателят беше захвърлен в дълбоката бездна на мизерията и отчаянието като момент от социалната изолация на писателската професия изобщо. Тази действителност, за която той допринесе много, му донесе най-много проблеми. В общество, където дори кражбата и проституцията придобиха статут на професии, не искат да бъде конкретизирана поне малко професионалната позиция на писателя. Той не знае дали и кога ще бъде издадена книгата му поради финансовите затруднения на издателствата. А тъй като хората не могат да печелят, не купуват книги и четенето е сведено до нула - не знае дали произведението му ще достигне до читателите. Още повече, че с промените бяха премахнати книжарниците и разрушена книгоразпространителската мрежа. Сега София е осеяна с малки книжарнички, в които се продават не книги, а данъчни фактури. Един бръснар в трета разредна бръснарница, подстригвайки те за пет минути, ти взема 3 лв. Същото е с обущаря, шивача, бояджията и т.н. Поради това и още ред причини тези хора знаят мястото си на социалната стълбица и съответно какво трябва да бъде поведението им в обществото. Единственото, което писателят знае сега, е, че няма да получи никакво възнаграждение за своя труд. Дори ще му поискат да си плати за издаването на книга и понеже е беден, ще трябва да си търси спонсори. Обичайни станаха такива парадокси: ако, участвайки в глупашко телевизионно предаване, познаеш второто име на Иван Вазов, може да получиш награда от 4 хиляди лева, а ако напишеш книга за Вазов от 300 страници, след петгодишен труд, за нея няма да получиш нищо. Преди 1989 г. можеше да издадеш книга само ако си дал известни доказателства, че си писател, а сега всичко може да се издаде, стига да е за сметка на автора. И това става във време, когато се говори за прагматизъм, за професионални сдружения като алтернатива на идеологическата общност и солидарност и т.н.

Безразличието на държавата към всичко достига своята кулминация в отношението ѝ към културата. От библейски пророк, който громи неправдите на света, поетът се превръща в най-окаяната жертва на световните търговци. Може да се каже, че писателят днес е мъченик (какъвто винаги е бил), на когото са отнели социалните, историческите и творческите основи на това мъченичество. Зает със своето оцеляване, той не може да се отдаде на работата си и на решаването на онези въпроси, които го оправдават преди всичко като творец. А те не са малко в една действителност, където критериите за добро и лошо изкуство вече са премахнати и все по-трудно става да различиш талантливото от рекламираното.

Несъмнено всички тези неща са свързани с по-широкия възглед на това общество за ценностите. След "новия социалистически човек" наблюдаваме една обратна еволюция: стремеж да се формира някаква капиталистическа етика, основана на парите, насилието, измамата, кражбата. Това "обръщане" на ценностите не е прищявка, в него има някаква логика, защото тя е самата основа на обществото: богатият е забогатял с кражби и измами, политикът се е домогнал до властта с лъжи, журналистът продава вестника си с криминални сензации и т.н. В същото време смисълът на литературата е да връща човека към неговата духовна същност и да му помага да надрасне себе си, преодолявайки своите несъвършенства. Защото диалектиката на индивидуалната съдба няма нищо общо както с ангелския образ на "новия човек", така и с модела на убиеца, който ни се натрапва сега като елемент от аудиовизуалния терор, превърнал се в същност на съвременната държава. Човекът е смесица от добродетели и пороци, който се стреми обаче към свобода и доброта, у него има някакъв инстинкт да развива своите добродетели. Той някак си естествено, по законите на самото развитие, се стреми към истината и справедливостта. Именно това придава обща хуманна насоченост на историята въпреки временните кризи; иначе и досега щяхме да гледаме по стадионите не мачове, а бой на гладиатори с мечове. И тук е мястото на литературата с нейното хуманистично виждане за човека и обществото: да подпомага божественото в човешката природа да укрепне и се изяви. Писателите преобразяват действителността чрез истината за човека.

Разбира се, не може да не си даваме сметка, че самото развитие на живота стеснява територията на писателската същност. Какво е писателят днес? Той може да обърне внимание върху някой незабелязан аспект на дадено явление, може да изкаже всеизвестна истина по нов начин чрез оригиналните си метафори, да изрази емоционално отношение към нещата, но той е далече от научното проникване в смисъла на явленията. Той е "въоръжен само с метафори", както казва един поет, а те са най-надеждното оръжие в съвременния свят. Заедно с това, докато съществува "качеството човек", ще има и стремеж към социална справедливост, към човешка почтеност и доброта. В този смисъл необходимостта от художественото слово не може да изчезне никога, както не могат да изчезнат гладът и жаждата.

Сега властниците у нас, използвайки това, че писателите не могат да вдигнат бунт, защото са малобройни и няма на какво да се опрат, ги мачкат и унижават. Техните професионални права и издателски интереси са пренебрегнати от тези, които се грижат само за правата и печалбите на западните автори, тъй като не смеят да не изпълняват нарежданията отвън. Време е писателите да вникнат в новото си положение и да разберат, че вече ще творят при такива условия. Те трябва да изнамерят стратегия за извоюване на своите професионални права като първа предпоставка за същинското творчество.

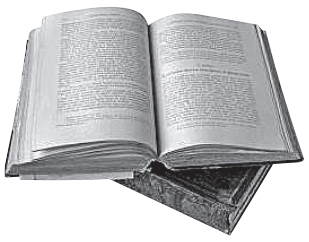
2001 г.

(От книгата "Нека времето говори", изд."Обнова", 2008 г.)

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

ПЕГАС
Редактор
Боян БОЙЧЕВ

Лавица

"ЕДИН КОН ВЛЯЗЪЛ В БАР" от Давид Гросман издава "Колибри" в превод на Емилия Юлзари. На пръв поглед романът изглежда непривичен за Гросман, защото действието се фокусира върху специфичната взаимовръзка между актьор и зрител, ала постепенно на преден план излизат както взаимоотношенията на артиста със заобикалящия го свят, така и негови дълбоко потискани душевни конфликти. Стендъп-комикът Дов Гринщейн представя поредното си шоу в малък провинциален клуб, но вместо очакваните смешки, анекдоти и пикантни вицове, които също не липсват, посетителите получават и драматичния монолог на Довале, в който се вплитат елементи от нелеката израелска действителност.

"МАРКОВАЛДО, ИЛИ СЕЗОНИТЕ В ГРАДА" от Итало Калвино издава ИК "Жанет 45" в превод на Нева Мичева. Марковалдо на Итало Калвино (1923-1985) е като Скитника на Чарли Чаплин: симпатичен невзрачен герой, чиито провали са най-трогателните му победи и чийто чар е в доверчивото безстрашие, с което отново и отново се гмурка в живота. Марковалдо е общ работник в склада на голямо предприятие. Има жена, сюрия деца, празни джобове и огромен ентусиазъм. Двайсетте разказа в тази книга на пет пъти минават през всяко от годишните времена в големия град, където той неуморно се опитва да открие връзка с природата и с другите, без да изгуби себе си.

"ИЗЧЕЗНАЛИЯТ ОРДЕН" от Стив Бери издава "Обсидиан" в превод на Боян Дамянов. През XIX в. орденът на Рицарите на Златния кръг е най-голямата и най-опасна организация в американската история. Тя си поставя грандиозни цели - да разшири границите на Щатите и да създаде нова империя. За да финансират плановете си, рицарите укриват откраднато злато и сребро за милиарди долари в тайници из цялата страна. Днес, 160 години по-късно, две фракции от същия орден издирват огромното богатство - едните, за да го използват за свои цели, другите, за да го запазят. Бившият агент от отряд "Магелан" Котън Малоун неочаквано се оказва въвлечен в тази борба, без да подозира за истинската причина.

"НЕСЛУЧАЙНО МУ ВИКАМЕ БАЧКАНЕ!" от Лари Уингет издава "Гнездото". Престанете да търсите извинения за провалите си в бизнеса и в кариерата. Всъщност кой е виновен за неуспехите и слабите ви резултати? Независимо дали имате собствен бизнес, или работите от девет до пет, съветите на Лари помагат. Успехът е просто нещо. Никой не е длъжен да ви осигурява прехраната. Екипната работа не върши работа, защото в екипа винаги има някой, който не работи. Всеки има шеф. Но най-големият шеф е клиентът. Фирмата не е едно голямо щастливо семейство. Вие работите заедно. Резултатите са всичко. Не е нужно да обичате работата си (но помага) - отбелязва Лари Уингет.

Неудобната истина за политиката на световните суперсили

Разговорът на Ноам Чомски с Андре Влъчек се превръща в тревожна прогноза за политическия морал

Наричан "най-великия интелектуалец на двадесети век" или "най-често цитирания човек в наше време", в книгата "За западния тероризъм. От Хирошима до дроновете" (издава "Сиела" в превод на Марианна Панова) американският лингвист и философ Ноам Чомски отправя изгаряща критика към Запада.

В жив разговор с разследващия журналист Андре Влъчек Чомски акцентира върху често премълчаваните жертви на външната политика на САЩ и техните съюзници и изобличава подкрепата, която американското правителство е оказвало на терористични организации през годините.

Между 50 и 55 милиона души са жертвите на западния колониализъм и неоколониализъм по целия свят след края на Втората световна война, твърди Андре Влъчек. Той подчертава, че повечето последващи кървави събития са съпроводени с възвишени лозунги за свобода и демокрация. Така избиването на милиони понякога се превръща в нещо допустимо и дори оправдано.

В "За западния тероризъм. От Хирошима до дроновете" авторите обсъждат различните лица на съвременната пропаганда, новите методи за водене на война, държавния тероризъм, дроновете и бомбардировките над цивилно население, тежкото наследство от колониализма, намесата на САЩ в политическите процеси в Латинска Америка и Близкия изток, провала на Арабската пролет, както и тенденцията за постепенно отслабване на американската сила зад граница.

Публикувана малко след френско-британско-американската атака над Либия - извършена в нарушение на резолюцията, прокарана през Съвета за сигурност на ООН, тази тревожна, но и енергизираща книга разглежда най-наболелите прояви на "западен тероризъм" през вековете - от Колумб, през африканските геноциди, за които не се говори, до трудните за доказване действия на мултинационалните компании, добиващи минерали в страните от Третия свят.

Чомски и Влъчек избягват да говорят за "добри" и "лоши" в международната политика. Вместо това те поглеждат на нея от гледната точка на човешките права и съдбите на хората - не само на европейците и американците, но и онези в Третия свят, които твърде често забравяме и чиито страдания често отсъстват от новинарските емисии, въпреки огромния брой жертви на понякога смятаните за справедливи войни, водени от икономическите интереси на Запада, отбелязват издателите.

Роман

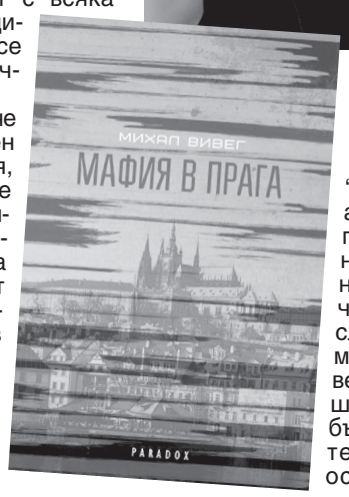
Михал Вивег показва мафията в Чехия

Почитателите на най-продавания съвременен чешки писател Михал Вивег у нас вече могат да се насладят на следващата му книга на български. Заглавието, което издателство "Парадокс" пусна на пазара, не е никак случайно - "Мафия в Прага". Книгата е вдъхновена от много престъпления, действително случили се в Чехия, а паралелите с българската действителност са смайващо явни.

МИХАЛ ВИВЕГ (1962) е един от най-популярните съвременни чешки писатели, и несъмнено най-продаваният. Нещо, с което не пропуска да се похвали. Автор на 29 романа, от края на 90-те години той публикува по едно ново заглавие всяка пролет, в стартов тираж от около 50 000 броя. Вивег обича успеха си сред читатели и критици - носител е на редица награди, а книгите му са преведени на 24 езика. По тях са заснети 10 филма, някои са адаптирани и за театралната сцена.

Плетеницата от "корумпирани политици, марионетни съдии и прокурори, кметове-престъпници, икономически кланове от бивши чейнчаджии и хора от ДС, странни охранителни агенции, скрити камери и незаконни подслушвания, комисионни от порядъка на стотици милиони, заплашителни есемеси, незаконни партийни каси, източени банки и фондове, купени конкурси и неразкрити убийства" губи националната си уникалност с всяка следваща страница, а диагнозата "тука е така" се превръща в обща източноевропейска мантра.

"Този трилър е повече или по-малко вдъхновен от много престъпления, действително случили се в Чехия, чиито извършители така и не са разкрити и наказани. Понеже на мен този шокиращ факт ми изглежда несравнимо по-важен от това, в коя година или месец са се случили въпросните събития, съм описвал всички действащи лица, както и летоброенето, напълно свободно", споделя самият Вивег за "Мафия в Прага".

Издателство "Парадокс" се ангажира да преведе и поднесе адекватно на българските читатели последните два романа, които Вивег успя да напише преди да бъде покосен от тежък инсулт - освен "Мафия в Прага", съвсем скоро ще видим на пазара и "От Храда вее мраз". Творческият тандем "преводач-редактор" в лицето на доц. д-р Анжелина Пенчева и доц. д-р Владимир Пенчев е сред най-признатите и в България, и в Чехия, съвременни български бохемисти. Владимир Пенчев е дългогодишен председател на Бохемия клуб - България. Съавтор е на "История на Чехия" и е най-добрият познавач на съвременния чешки политически живот.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Синьо-бялата омая на Гърция в 20 платна

Светлин Ненов със своя изложба в „Ларго”

За втори път в галерия “Ларго” ще гостува със самостоятелна изложба любимият варненски художник Светлин Ненов. Експозицията се нарича “В синьо-бялата омая” и беше планирана точно преди година, когато, отново на рождения си ден, Светлин откриваше друга своя самостоятелна изява. Бях много впечатлена от една негова творба от тази изложба, вдъхновена от скорошно негово пътуване в Гърция. Спонтанно го поканих да нарисува и представи в галерия “Ларго” цяла експозиция, посветена на Санторини, Тасос, белотата и синевата на южната ни съседка. Ненов веднага реагира с ентусиазъм, защото се оказа, че такава идея отдавна зрее в неговото съзнание. Синевата на гръцкото море, такава, каквато няма нигде по света, белотата на скалите, на оградите и на малките къщички, накацали по склоновете, такава, каквато реже очите със своята искрящност, вече бяха се загнездили в неговото сърце. Понякога нещата се случват на точното място и в точното време. Така се роди тази изложба, отбелязват от варненската галерия.

Преди повече от година Светлин Ненов написа този стих:

“В синьо-бялата омая
с накацалите църкви по скалите
нагоре кръстове - ръце протягат -
молитвен унес пълни дните...”

Днес той го посвещава на своята изложба.

В двадесетината творби, подготвени за експозицията, ценителите ще открият познатите и любими теми на Светлин, станали негова запазена марка - платноходи и яхти с издути от вятъра платна; чадъри, разпилени по плажа в сбогуване с лятото; рибарски мрежи, опънати от отрудени ръце, протрепващи самотно в сребристото сияние на нощната луна. Но освен тях авторът е озарил със светлина стените на галерията, донасяйки картини, пропити от силно религиозната атмосфера на малките гръцки селца - “Пътят към храма”, “Камбанен звън”, “В синьо-бялата омая”. Малки църквички, камбани, чийто звън отеква в сърцето на зрителя, стълби, побелели от палещите слънчеви лъчи, водещи нагоре, нагоре, към сините небеса, в които сякаш са се враснали сините куполи, увенчани с кръстове. Картините звучат като изповед на художника, като пътуване към миналото и към корените, като преклонение.

Изложбата очаква своите посетители до 8 ноември в арт галерия “Ларго”, ул. “Хан Крум” 8, научи ДУМА от галеристката Нели Вълчева.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

14 скулптури и 16 картини на Христо Христов

Самостоятелната изложба на варненския скулптор и художник Христо Христов включва нови и непоказвани произведения. Целият цикъл платна и скулптури е с работно заглавие “Солта на морето” - около 14 скулптури и 16 платна, рисувани с мисълта и представата за конкретната изложба и пространство. Публиката може да я разгледа до 4 ноември в столичната галерия “Астри”, ул. “Цар Самуил” 34.

Христо Христов е роден на 22 май 1963 г. във Варна. Учи в Специализирана гимназия по обработка на камъка в с. Кунино. През 1994 г. завършва Националната художествена академия, специалност скулптура в класа на проф. Димитър Бойков. Още същата година става член на СБХ. През 1995 г. започва съвместната му работа с галерия “Георг”, остров Зюлт, Германия. От 1997 г. изработва годишните награди “Спортен Икар” на фондация “Български спорт”. През 2000 г. получава наградата “Златно перо” за принос към българската култура. Между работите му е и монументална скулптура, поставена в двора на НМУ “Любомир Пипков”. Скулптурата му “По-високо от слънцето” става символ на курорта “Златни пясъци”. Изработва наградни пластики за Европейската федерация по баскетбол FIBA, прави наградите и на баскетболния клуб “Спартак” в Москва. Негово дело са и скулптурите за Международната федерация по борба FILA. През 2010 г. печели първа награда на конкурса на “Алианц България” за скулптура. Има десетки самостоятелнии изложби в България, Гемания, Франция, Норвегия.

Църковна и светска живопис на Андрей Кряскова

Изложба на младия художник Андрей Кряскова ще радва ценителите до 10 ноември в галерия “Руси Карабиберов” в Нова Загора, площад “Свобода” 5.

Андрей Кряскова е роден на 29 август 1990 г. в град Тараклия, Молдова. Завършва средното си образование в СДС “Иван Рилски” и бакалавърска степен по специалност църковни изкуства във Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”. Миналата година взима магистърска степен по специалност реставрация и консервация във ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”. През 2012 г. за отличен успех е изпратен от ВТУ на едногодишна практика по църковна живопис при проф. Георгиос Кордис в Атина, Гърция.

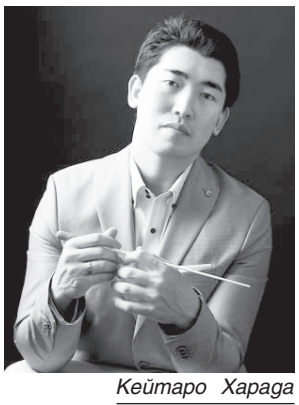
Участва в множество международни изложби и проекти в България и чужбина. Изнася самостоятелни лекции и провежда частни практики в областта на църковно монументалната живопис и иконопис. В момента продължава своето развитие в областта на църковно монументалната живопис, иконопис и реставрация. Занимава се с маслена живопис и интериорна дизайнерска стенопис.

Три прими пресъздават Кармен в Софийската опера

Кейтаро Харада дирижира премиерата на новата постановка на акад. Пламен Карталов

Премиера на операта "Кармен" от Жорж Бизе под режисурата на акад. Пламен Карталов подготвят в Софийската опера и балет. На 3 ноември е първото представление, следващите са на 4, 5, 9, 11 и 12 ноември. Мецосопраното Надя Кръстева влиза плътно в кожата на Кармен и е обявена за "Кармен номер 1" на световната сцена, припомнят от НОБ. Примата ще бъде Кармен и в София. За мецосопраното световната музикална критика твърди, че тази роля е нейната визитна картичка. В "Лирик опера" в Чикаго Надя си партнира с американците Брендън Йованович, Кайл Китълсън и др. Нейната Кармен са аплодирали и зрителите на много водещи световни сцени - Виенската опера, Болшой театър, Дойче опер в Берлин, Амстердам, фестивалите Санкт Маргаретен и Савонлина и т.н.

Надя Кръстева е постоянен гост на най-престижните оперни сцени и музикални фестивали в Европа, САЩ и Япония. През октомври 2013 г. дебютира и в Миланската скала като Амнерис в "Аида", а в календара й следваха гостувания в Берлин със същата роля,

Кейтаро Харада

както и с Прециозила в Мюнхен, Адалджиза и Жулиета във Виена, премиера на Кармен и др. Тя изпълни и ролята на Еболи в "Дон Карлос" в Софийската опера и балет, а на 11 декември 2014 г. участва в премиерата тук на "Самсон и Далила".

Сръбското мецосопрано Саня Анастасия е другата певица, която ще пресъздаде образа на Кармен в новата софийска постановка. Учила е в Университета за музика и изпълнителски изкуства в Грац и Виена, Австрия. Печелила е награди на международни певчески конкурси. През 2005 г. получава магистърска степен и става артист на свободна практика. Продължава обучението си при проф. д-р Теодоре Корези и Бренда Робъртс. В периода 2011-2013 г. Саня Анастасия е член на Държавния театър в Майнц. Последните й значими ангажименти са в оперите в Базел, Берн и Магдебург, на Арена ди Верона, в Бремерхафенския театър, в Държавния театър в Саарбрюкен и много други. Гастролира по цял свят с престижни оперни театри, концертира с авторитетни оркестрови състави. Текущите й превъплъщения са Улрика в "Бал с маски" в Инсбрукския областен театър, Амнерис в "Аида" в Тбилиси, Принцесата в "Адриана Лекуврьор" в театъра в Карлсруе, Германия, и титулната роля в "Кармен" в Сараевския национален театър и Софийската национална опера.

Третата Кармен - Гергана Русекова, е завършила оперно пеене в НМА "Панчо Владигеров" в София. Продължава образованието си с доц. Константа Вачкова. Участва в майсторски класове на проф. Джефри Гол - първи контратенор на Метрополитън опера, преподавател в Къртис, Филаделфия, Валерий Рифкин - диригент в Лос Анджелис опера, певците Мартина Аройо, Наталия Афеян, Георги Чолаков, Стефка Евстатиева. През 2006 г. Русекова е специализант в Университета Дюкейн, Питсбърг. Носителка е на специална награда и стипендия за обучение в САЩ от Международния конкурс за млади оперни певци "Пълдин", лауреат е на конкурса "Христо Брумбаров", печели стипендия за Международната лятна академия за млади оперни певци Ezio Pinza EPCASO 2007. Получава Ган при на Европейския конкурс за млади изпълнители на класическа музика "Короната на Търновград" - В. Търново, и приза на БНР, трета награда на Националния конкурс за млади оперни певци "Гена Димитрова" в Плевен и на Международния конкурс на млади оперни певци "Риторна Винчитор" в Ерколано, Италия, където взима и специалната награда.

Гергана Русекова

Кейтаро Харада ще дирижира премиерата на "Кармен" на 3 ноември. Роден е в Токио, Япония. Завършва Академията на изкуствата "Интерлохън" и Университета на Мърсър. Учил е при Кристоф фон Донани, Робърт Спано, Майкъл Тилсън Томас, Оливър Кнусен, Херберт Бломстет, Владимир Понкин, Адриан Гнам и Стивън Асбъри. Харада е трикратен носител на Наградата на фондацията "Шолти" за подпомагане на кариери в САЩ (2014, 2015, 2016). Печели стипендията за дири-

Надя Кръстева

генти "Сейджи Озава" на Музикалния фестивал Тангълууд. Японецът е ученик на Лорин Маазел и на Фабио Луизи. През последния сезон Харада е поканен на престижния Малеров конкурс и прави диригентския си дебют в Япония с Новите японски филхармоници, и дебют със Симфоничния оркестър на Индианаполис. Дирижира спектакли на "Кармен" за Аризонската опера, концерти със симфоничните оркестри на Тусон, Финикс, Вирджиния и Сиера Виста. През 2018 г. ще ръководи японското турне на "Кармен" на Софийската опера и балет.

Снимки СОФИЙСКА ОПЕРА И БАЛЕТ

Саня Анастасия

В ролите в новата постановка на "Кармен" ще видим още Даниел Дамянов, Костадин Андреев, Мартин Илиев - като Дон Хозе, Бисер Георгиев и Веселин Михайлов - Ескамилио, Ирина Жекова и Цветана Бандаловска - Микаела. Сценограф е Миодраг Табачки, художничка на костюмите е Християна Михалева-Зорбалиева. Хореографията е на Антоанета Алексиева и Светлин Ивелинов.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Джаз, класика и аржентинско танго разгарят страстите в „София лайв клуб"

Клаудиуш Баран

Джазът среща класиката и аржентинското танго на 9 ноември от 21 ч. в "София лайв клуб" с изпълненията на Теодосий Спасов, Марио Хосен и Клаудиуш Баран, информират от Germi Art & Entertainment, организатори на събитието. Тримата феноменални музиканти, всеки - виртуоз в своята инструментална сфера, ще представят в интимна клубна атмосфера истински експериментален спектакъл. Музикалната еклектика в ноемврийската софийска вечер включва изпълнения на Астор Пиацола, Норберт Щулце, Чък Кърия и аржентинско танго на цигулка, кавал, акордеон и бандонеон.

Марио Хосен

Теодосий Спасов

Известният европейски акордеонист Клаудиуш Баран, истински обичан от българската публика, идва отново в София със своя бандонеон и заредено с аржентинска страст танго. Баран е носител на бронзов медал "Заслужил за културата Gloria Artis". Знаменитият поляк, завършил Музикалната академия "Фредерик Шопен" във Варшава и консерваторията "Паул Дюка" в Париж, е една трета от виртуозното присъствие на 9 ноември.

Талантливият цигулар, спечелил си прозвището "Българският Паганини" - Марио Хосен, отговаря за класическия елемент в репертоара на тази изненадваща комбинация от музикални стилове. Проф. Хосен прави своя дебют като солист с оркестър едва на осем години. Получава образованието си в София, Виена и Париж. Солист с международна репутация, Марио Хосен живее във Виена, но се изявява активно по света и преподава в България и чужбина, концертира с едни от най-известните световни музиканти. Той е и почетен професор по цигулка на НБУ и гост професор в Япония, със завидна преподавателска кариера и студенти - носители на най-високи отличия от конкурси и фестивали в Европа и Азия.

Неповторимият Теодосий Спасов затваря кръга на талантливи и иновативни знаменити музиканти, които ще заразят публиката в "София лайв клуб" с неподправените си импровизации, техничност, опит и вдъхновение. Теодосий Спасов, чиито оригинален стил и класа в изпълненията му на кавал са разпознаваеми не само у нас, но и по света, ще бъде част от изненадващото трио. Известният като "кавалджията на света" Спасов ще внесе деликатната джаз нотка и традиционния етно елемент в "Джазът среща класиката и аржентинското танго".

Билетите за концерта на цена от 30 лв. се продават в мрежата на Ивентим. Може да се купят и на входа на клуба в деня на концерта - по 35 лв.

50 заглавия в афиша на „Киномания 2017”

„Безкрайната градина” на Галин Стоев открива панорамата на 16 ноември в зала 1 на НДК

Дебютът на Галин Стоев в игралното кино - “Безкрайната градина”, открива 31-ата ”Киномания” на 16 ноември от 19 ч. в зала 1 на НДК, научи ДУМА от Вера Банчева. Освен него в програмата има още три български филма, единият от които е детски. 50 заглавия са в афиша на фестивала, който ще продължи до 30 ноември, филмите ще бъдат показвани в зала 1 на НДК, кино “Люмиер Лидл”, “Одеон”, Дома на киното, Евро синема, G8 и Френския културен институт. ”Киномания” е част от Календара на културните събития на Столичната община за 2017 г. и е продукция на Националния дворец на културата. Седмица преди началото е предвидена ретроспектива на златни класики. Ексклузивна прожекция на “Сиянието” на Стенли Кубрик ще има по повод 80-годишнината на Джак Никълсън заради неговата емблематична роля във филма. Със “Среднощен каубой” ще бъде отбелязан 80-годишният юбилей на Дъстин Хофман, а “Боси в парка” ще ознаменува осемте десетилетия на Джейн Фонда.

Сред най-очакваните заглавия в афиша са “От песен на песен” на Терънс Малик - с участието на куп звездни актьори, както и новият филм на Мартин Макдона “Три билборда извън града” - с награда за сценарий във Венеция т.г. Други хитове, които ще гледаме в зала 1, са “Да обичаш Винсънт”, съставен изцяло от рисунки на знаменития творец, а в екипа на 124-мата художници от цял свят, работили по филма, е и българката Елизабет Христова, “Субурбикон” на Джордж Клуни, “Матилда” на Алексей Учител, който предизвика скандал в Русия, и филм за прощалното турне на “Buena Vista Social Club”, пояснява Вера Банчева.

Дел Торо и Алън в една вечер

“Формата на водата” - най-новият филм на визионера с безгранично въображение Гийермо дел Торо, ще имат привилегията да видят зрителите на “Киномания” само три дни след американската му премиера. На 17 декември в зала 1 на НДК ще бъдат представени две поредни прожекции - от 18.30 ч. новият филм на Уди Алън “Въртележка” с Кейт Уинслет и Джъстин Тимбърлейк, а в 20.30 ч. - този на Гийермо дел Торо. “Формата на водата” грабна голямата награда “Златен лъв” във Венеция. Дел Торо, известен с приказните си и често ужасяващи светове, отново създава фантастична любовна история, ситуирана в разгара на Студената война в Америка през 1963 г. В тайната правителствена лаборатория работят глухонямата Илайза и колежката ѝ Зелда, които неволно разкриват секретен експеримент. Типично в стила на режисьора, магичната атмосфера е заредена с голяма доза драматизъм и елементи на трилър, обусловени от епохата, в която се развива действието. В ролите са Сали Хоукинс, Майкъл Шанън, Октавия Спенсър, Ричард Дженкинс, Дъг Джоунс и др.

Режисьорската версия на „Блейд рънър”

Легендарният научнофантастичен филм “Блейд рънър” на Ридли Скот ще видят зрителите на “Киномания 2017”, докато по родните кина вече се върти дългоочакваното продължение - “Блейд Рънър 2049”. В първите години от разпространението му филмът е познат в България като “Ловец на хуманоиди”, но най-заклетите фенове ще имат уникалната възможност да си го припомнят във финалната му версия, наречена “Blade Runner: The Final Cut”. Това е най-пълният и окончателен вариант на филма, с подобрена картина и звук, направена точно така, както режисьорът си я е представял, а не както се появява на екраните през 1982 г. Класиката на Ридли Скот е с участието на Харисън Форд като ловеца на андроиди Рик Декард и Рутгер Хауър, Шон Йънг, Дарил Хана и Едуард Джеймс Олмос в другите главни роли. Шедьоврът е изграден върху нашумелия роман на Филип Дик “Сънуват ли андроидите електроовце?”. Овен че предизвиква визуална наслада, филмът разглежда важни теми като неуловимата граница между научното достижение и чисто човешкия елемент в технически изрядното творение. Дали андроидите, по същество мислещи машини в човешка опаковка, са еволюирали морално и дали всъщност са много повече “хора” от самите човеци, е един от многото интересни въпроси на творбата. Въздействащата музика на Вангелис допринася за неповторимата атмосфера и издига “Блейд рънър” на още по-високо ниво. Филмът има множество награди и номинации - два пъти е предлаган за “Оскар” в различни категории и има три отличия “БАФТА”. Смятан е за основоположник на жанра киберпънк.

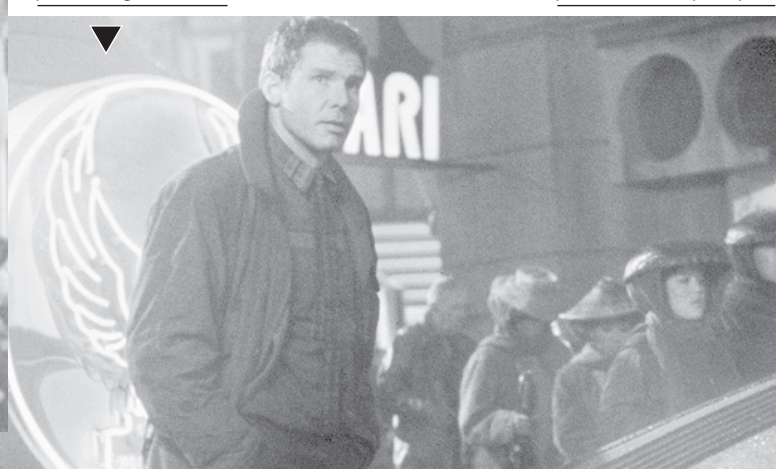
Снимки “КИНОМАНИЯ”/НДК

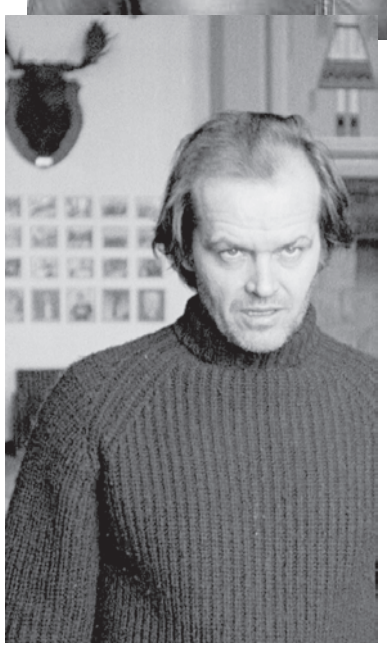
“Блейд рънър” - реж. Ридли Скот

“Лили Рибката” - реж. Ясен Григоров

“Формата на водата” - реж. Бенисио дел Торо

“Сиянието” - реж. Стенли Кубрик

143 минути със „Сиянието” на Стенли Кубрик

Класиката на Стенли Кубрик “Сиянието”, в неговата подълга, 143-минутна версия, могат да видят феновете на 11 ноември от 19 ч. в “Люмиер Лидл”. Прожекцията е част от предварителната програма на кинопанорамата и е съвместна инициатива на “Киномания” със сайта Operationkino.net. “Сиянието” е смятан за един от най-добрите филми на ужасите, включително от режисьори като Мартин Скорсезе. Освен Стенли Кубрик, съсценарист на продукцията е Даян Джонсън, а в ролите наред с Джак Никълсън, са Шели Дювал, Скатман Кродърс и Дани Лойд. Това е първото показване на филма на голям екран у нас. Зрителите ще бъдат посрещнати с напитка за добре дошли, а преди и след прожекцията всеки ще може да си купи питие от специалния бар във фоайето на киносалона. Веднага след края на филма ще има дискусия, в която ще могат да се включат и всички зрители. Разговорът ще бъде заснет с камера и излъчен във видео подкаста на Operationkino.net - Inglourious Kunts.

Три вдъхновяващи детски филма

Два игрални и един анимационен филм са подготвили организаторите за малките почитатели на киното. Българският “Лили Рибката” на режисьора Ясен Григоров е с участието на обичани актьори - преобразената в ромка-магьосница Татяна Лолова (която получи награда за цялостно творчество на фестивала “Златна роза” т.г.), Стоян Радев и Койна Русева, Елена Кабасакалова, Добрин Досев, Калин Сърменов, Десислава Спасова, Красимир Ранков, Линда Русева, Николай Урумов, Красимира Демирова, Луизабел Николова. Детските роли изпълняват Дарина Досева, Калина Асенова, Боян Григоров, Калоян Минчев. Филмът-приказка е за нуждата от обич и близост на родителите и техните деца, способността на хората да приемат различните от тях, за любовта и приятелството.

“Кончето на Уенди” също е част от детската програма. Филмът на режисьора Дагмар Зойме разказва за живота на момиченцето Уенди, който се променя по вдъхновяващ и изпълнен с паметни приключения начин, след случайната ѝ среща с кончето Дикси. Вълнуващ анимационен филм е “Тад Джоунс и изгубеният град” - за най-непохватния авантюрист на света, който трябва да спаси любимата си от алчен милионер. Определят го като най-забавната анимация, вдъхновена от Индиана Джоунс.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

ща, игрИща, съдИлища, летИща, като ги произнасят **училищА, игрищА, съдилищА, летищА**, - нещо недопустимо за интелигентен човек. Недопустимо - да, но грешката настъпва отвсякъде и то гордо и тържествено.

ДУМА посвети цяла вестникарска страница ("Клеймото "случа", нещата да се случат или да станат факт", 30 юни 2017 г.), в която авторът Любомир Калев дава множество твърде изразителни примери. Ето само четири от тях:

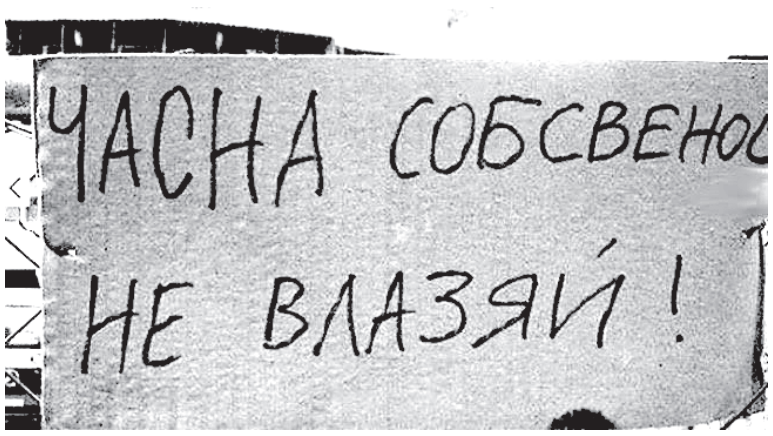
- **Би трябвало вече да се случват такива случаи...** (Екатерина Захариева, зам.-министър-председателка и министърка);
- **Взети са мерки, щото се очаква, че може да се случи наплив на емигранти...** (проф. Огнян Герджиков, служебен министър-председател);
- **...първо да се насрочи случването на разговора...** (Меглена Кунева, министърка и то на образованието, депутатка, европреговаряща, вицепремиерка и т.н.)
- **Има ли шанс да се случи оня специален Закон за търговията с горива?** (Андрей Делчев, изпълнителен директор на Българската петролна и газова асоциация).

Какво **"случа"**?! Сложете **"има", "правя", "става", "върша"** - не тръгвайте по най-елементарния буквален превод от английски.

От статията на Любомир Калев са изминали четири месеца. Глас... в пустиня. Включите ли радио, телевизор, отворите ли вестник - такова "случване" пада, че свят ще ви се завие!

Но, мисля си: дали пък точно така не е редно - в държава като нашата нищо не е обмислено, насрочено, планирано, закономерно. Всичко се случва...

Не само политици и властници обаче са големите виновници за омаскаряването на българския език - водещите, телевизионните репортери, пишещите журналисти също дават своя "ценен" принос. Разбира се, има и противодействие, но явно то е толкова рехаво, че новият грип "Случа" става все по-заразителен и натръшква все повече вождове и прост народ в кревата на... езиковата неграмотност.

Няма как да прескочим така нареченото от специалистите **омъжкаряване** или **омъжествяване**. Става дума за употребата на женски род при длъжности и професии.

Бих го определил като комплекс при жените, заемащи високи постове в управлението или упражняващи авторитетни професии. Всички те, без никакво колебание, се представят: **министър, лекар, председател, кмет, артист, учител, президент, професор, журналист, колега...**

Не е трудно да се досетим, че това влечение при жените към мъжки род при длъжности и професии има своите основания - не години, векове наред жената е била пренебрегвана, недооценявана. Мъжкото начало по традиция е въздигано, възвеличавано, женското - принизявано. Затова сега - във времето на еманципация, все по-ярък става стремежът към изравняване на жените с мъжете и в случая - към употребата на мъжки род там, където е редно съществителното да бъде сложено в женски род, щом жена стои зад него.

Затова: **министърКА, лекарКА, председателКА, кметиЦА, артистКА, учителКА, президентКА, професорКА, журналистКА, колежКА...**

Ето, така ще изравняваме жената с мъжа, а не като приемаме мъжкия род... за женски!

Упорито се разнася историята как учени успели с голяма мъка да разчетат полузаличените знаци върху глинена плочка на няколко хиляди години. Там пишело: "Настъпиха лоши времена - всеки пише, никой не чете!"

Не зная дали винаги е било така, но поне последните стотина години пишещите българи много се затрудняват от пълния член и затова час по час предлагат той да бъде премахнат - за улеснение, за по-малко грешки при писането. Поради което при всяка езикова реформа настъпват люти прения по въпроса, но факт е, че пълният член оцелява. За красота, мъжественост и гордост на едни и за мъка и страдание - на други.

Привеждам два примера - първият е заглавие на книга, вторият е взет от централен вестник:

1. "Ключ към шифърът на Леонардо".

2. "Уволниха треньорът, обвинен в блудство".

И в двата случая пълният член е употребен неправилно, защото нито **"шифърът"**, нито **"треньорът"** извършват действието. Други уволняват "треньорът", а пред "шифърът" има и предлог (към), което не позволява след него употребата на пълен член.

Но най-добре е да се доверим на езиковеда проф. Владко Мурдаров от Института по български език на БАН, който в интервю пред Агенция "Фокус" дава разяснения за пълния член:

"...съществува необходимостта да бъде показана определеността на даден обект, въз основа на който вече се употребяват пълният и непълният член. Въведохме една... възможност да се замести думата, при която трябва да бъде употребен пълен или непълен член, с местоимението "той". Тук вече, разчитайки на езиковата компетентност на българина, си представяме, че той никога няма да каже **"Него е в ремонт"**, а **"Той е в ремонт"** и затова от табелите, които виждате навсякъде, че **"Магазина е в ремонт"** с непълен член, веднага личи каква е грешката. Надяваме се, че помощното правило да заместваме думата, за която се колебаем с "той", помага да бъде решен въпросът."

Заслужава си да разширим темата и да се поровим през годините назад в историята на пълния член. Ще видим, че така наречения Правопис на Омарчевски (по името на Стоян Омарчевски*, който е министър на народното просвещение в правителството на Александър Стамболийски) налага следното правило за употреба на пълен и кратък член при съществителни и прилагателни в единствено число от мъжки род:

"Пълен член се употребява пред дума, започваща с гласна, а непълен - пред дума, започваща със съгласна или накрая на изречението".

Това правило се нарича евфонично, то се противопоставя на настоящото синтактично правило.

Правописът на Омарчевски е прилаган от 1921 до 1923 г., като всъщност правописната реформа е изработена от големия наш езиковед Александър Теодоров-Балан, а е внесена за одобрение в Народното събрание от Стоян Омарчевски.

Завършил философия и право в Софийския университет, човек с широк кръгозор и напредничаво мислене, само за три години, докато заема поста министър на народното просвещение в правителството на Александър Стамболийски, Стоян Омарчевски успява:

- ✓ *да въведе задължително основно образование;*
- ✓ *да построи 1115 училища в малките градове и в селата;*
- ✓ *да освободи от данъци детската литература;*
- ✓ *да учреди Художествена и Музикална академия;*
- ✓ *да основе Медицински, Ветеринарен, Агрономически и Богословски факултет в Софийския университет;*
- ✓ *да прокара законопроект за поставяне бюстове на най-великите българи по централната алея в Борисовата градина в София;*
- ✓ *да наложи 1 ноември за Ден на народните будители!*

В интернет се сочи, че идеята му е подсказана от обикновен селянин, който му пише в писмо:

"Трябва да отдаваме почит на големите българи. Те са ни спасили и направили народ, тях трябва да почитаме, от тях само ще научим как да се оправяме сега и утре, ако дотрябва..."

Затова в навечерието на 1 ноември да свалим шапка пред стореното от Стоян Омарчевски и позорно да замълчим, тъй като и днес продължаваме да мечтаем и уж да се борим за въвеждането на някои от неговите реформи!?

100 години по-късно!

Следва **"такъв"**. Водени от иначе благородния стремеж да избегнат повторението, мнозина слагат под път и над път "такъв". И то - все по-често. Вслушайте се, за да се убедите. Давам един пример от речта на водеща с високо самочувствие, която скоро облъчи драгите телезрители с изречението:

"...протеста на другите, но и собствения си такъв".

Както се вижда, по-добре думата "протест" да бъде повторена, отколкото в ефира да излети подобно творение.

Неин колега, също водещ, но от друга телевизия, посреща събеседника си в студиото така:

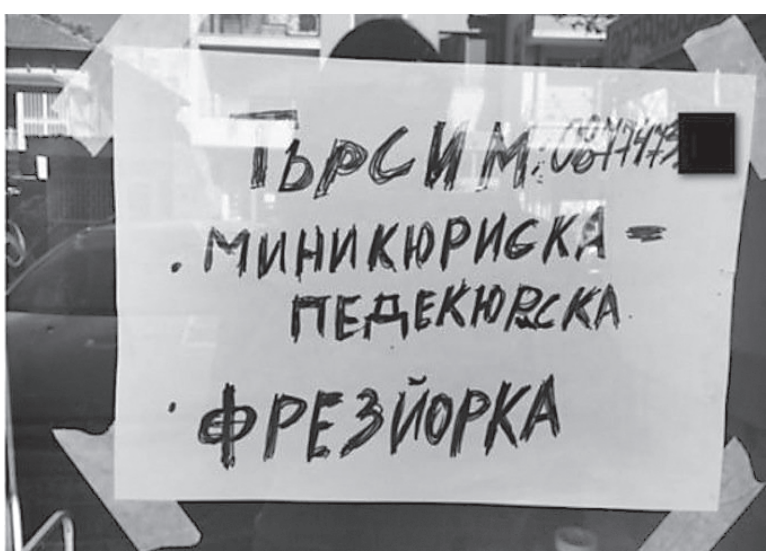
- Идва ред да представя следващия ни гост: "Добре дошъл".

"Добре дошъл", но "ти", нали?

Къде тук е учтивата форма "Вие"?

Би следвало обръщението към госта да стане **"Добре дошли".**

През студията на десетките български телевизии всеки божи ден се изпревърват стотици събеседници. Редно би било домакините да ги посрещат както повеляват законите на езика, пък после нека им задават неудобни въпроси. Колкото по-неудобни, толкова по-добре за скромното и тъй плахо и мълчаливо българско гражданство. Но де кураж, де?

Десетки проблеми на езиковата култура остават незасегнати тук: шаблонната реч, с която големци много говорят, обаче нищо не казват, законът за езика, диалектизмите - те нахлуха мощно и в София, глобализацията, променяща стила на речта, селяндурщината, която измества градския финес и деликатност...

Елочки от женски и мъжки род шестват триумфално из китната ни татковина, множат се стремително напук на демографската катастрофа у нас. Противодействието?

Най-напред - училището. Също - и семейството.

Само че заговори ли се за училище, кой знае защо в началото на разговора веднага се появява следният анекдот:

"Какво е българско училище? - Хора на валериан и валидол се опитват да обучават хора... на екстази!"

За финал ще припомня мисълта на бележития наш езиковед акад. Михаил Виденов:

"Каквито сме ние, такъв е и езикът ни. Той е огледало на нашата култура".

Дали ще го разберат елочките?

ОТГОВОРИ НА ТЕСТА

1. Непредвидим, компрометиран.
2. Представим, художникът.
3. Предвид, искането.
4. Без "бизнес", защото 18 е точно число.
5. Без "загадка", тъй като е синоним на "тайни".
6. Но Йорк, предзнамента.
7. Вестник, вестоносец.
8. По кафенета.
9. Финансист.
10. Дегенерати.
11. Парижката.
12....но и собствения си протест.

ЕДНА СБЪДНАТА МЕЧТА НА ЧЕРВЕНИЯ ПЛОЩАД

Българите, участвали в грандиозната манифестация по случай 50-годишния юбилей на Великия октомври в съветската столица, се връщаха така щастливи, сякаш бяха ходили на хаджилък, и пазеха спомени от събитието цял живот

Кръстю БЕРБЕРОВ

Никога не бях предполагал, че на този велик половинвековен юбилей от Октомври 1917 г. ще бъда в Москва и то на легендарния Червен площад!

Дълго време преди това съветската столица се променяваше за тържествата. Хората се подготвяха да празнуват. Мнозина пътуваха, за да се съберат с роднини и приятели, повечето се насочваха към Москва.

Бях студент и вече втора година живеех в столицата. В нашия Московски държавен институт за международни отношения (МГИМО) също се стягахме за празника. Изненадах се, че за разлика от България, тук участието в празничните манифестации не беше задължително. То като си помисли човек, макар и твърде широки, булевардите на Москва не биха могли да поемат няколко милиона души в една манифестация.

Сутринта на сборния пункт за манифестацията бяхме около половината от българите в института. Общо се събрахме почти 300 студенти. Всички участници се подреждаха на няколко улици и булеварди, преди да образуват 8 колони на Червения площад.

Между колоните имаше плътни редици от отрядници и служители на МВР. Те подканяха манифестантите да не се спират, да се движат бавно напред. Но въпреки това пред Мавзолея хората се задържаха, опитвайки се да видят подобре кои са официалните гости на празника, качени на главната трибуна.

Аз, също както мнозина други, се помъчих да правя снимки, но разстоянието беше голямо, пък и хората около мен ме побутваха, така че снимките не станаха качествени.

А имаше какво да се запечата на тези фотографии. На трибуната на Мавзолея се бяха събрали мнозина от тогавашните ръководители на левите партии в света: Тодор Живков, Николае Чаушеску, Янош Кадар, Болеслав Гомулка, Йосип Броз Тито, Фидел Кастро, Чжоу Енлай, Долорес Ибарури, Морис Торез, Палмиро Толиати, Валтер Улбрихт, Гюс Хол и още много-много, които е трудно да се изброят.

Вечерта на 7 ноември 1967 г. заедно с един мой приятел, сливналия като мен, трябваше да отидем в хотел "Букурещ", където беше отседнала голяма група от Сливен. Всички бяха пристигнали за празника с "Влак на дружбата" - тогава така наричаха големи пътнически композиции, с които много българи по един или друг повод пътуваха организирано от България в Съветския съюз.

Моя милост (вляво) развява българското знаме на Червения площад в чест на големия празник

Хотелът се намираше от другата страна на река Москва, срещу Кремъл.

Тъй като вечерта се очакваха страхотни празнични салюти и фойерверки, решихме, че ще е най-добре да пресечем Червения площад и по моста да стигнем до хотела. Това се оказа огромна грешка. Към този площад се бяха устремили стотици хиляди хора. Едва когато наближихме Мавзолея, разбрахме, че ще бъде не само трудно, но и рисковано дори да си пробиваме път през огромното множество, което очакваше тържествената заря в 21 часа.

По едно време групи младежи започнаха да "разлюляват" тълпата. С моя приятел се изгубихме. Едва се измъкнах от навалицата, стъпвайки по паднали чанти, изтървани дрехи и какво ли още не.

Тогава за пръв път наистина разбрах каква страшна сила е грамадната, неконтролирана човешка маса!

Към Кулата с кремълския часовник вече се дишаше поспокойно, а на моста се намерихме с моя приятел и оттам с най-голямо удоволствие гледахме фантастичните салюти.

В хотела вече ни очакваха съгражданите от Сливен, повечето от които познавахме. Нашите родители ни бяха изпратили изключително ценни подаръци: домашни лютеници, консервирани печени чушки, суджуци, мармалади, петмези, дюли... Имаше с какво и с кого да празнуваме и затова прекарахме в хотела доста време.

Програмата на участниците в този "Влак на дружбата" включваше посещения на музеи, картинни галерии, концерти, срещи с представители на Дружеството за съветско-българска дружба и т.н. Трябваше да се съобразя с всичко това и после да се договоря кога да взема "моите" гости от махалата в Сливен, за да ги водя по магазините.

Като московчанин от две години, реших, че ще е по-добре да отидем до универмага на "Петровский сквер", защото там щеше да има по-малко хора, отколкото в централния ГУМ на Червения площад, който те можеха да посетят и сами, тъй като е близо до хотела им.

Тържествен пропуск за участие в манифестацията

По магазините също имаше големи "преживявания". С мен тръгнаха десетина лелки, всяка от които си беше вече намислила какво ще купува. Аз само се озъртах да не се загубим и се ослушвах да превеждам, когато е нужно.

По едно време чувам някакви възмутени викове на руски език: "Как не ви е срам!" Бягам към моите хора и виждам, че една продавачка се кара на леля Иванка, която искала пердета и на "своя руски" помолила: "Можно нам пердета?" На руски това звучи: "Може ли да пръд...м?"

Като се изясни недоразумението, започна бурен смях, който привлече вниманието не само на останалите лелки, но и на продавачките от околните щандове. Накрая се стигна до голяма сърдечност и даже до размяна на сувенири.

Освен пердета (по руски - занавески), всички сливналийки си взеха и по едно голямо руло трисантиметрови дантели за обрамчване на покривки и чаршафи. От долния етаж всички си купиха по една ръчна шевна машина, която струваше невероятните 38 рубли (около 38 лв.). Как да не си купи човек?!

След голямото пазаруване придвижването ни към хотела стана твърде проблематично и се наложи да вземем 4 такси.

Още веднъж трябваше да придружавам част от нашите гости и пак се връщахме с таксита. Мъжете от групата, които уж нищо нямаше да купуват, сами намерили един спортен магазин и всички до един се сдобили с ловни чифтета, въпреки че повечето не бяха авджии. Пушките стрували само... по 60 лв.!

По-късно разбрах, че са имали големи неприятности на румънската граница, защото пренасянето на оръжие е забранено. Всичко обаче накрая завършило добре.

Реших и аз да изпратя някои армагани и купих пет лозарски ножици, като написах на татко, че едните са за него, а останалите да ги раздаде на когото реши, но от мое име. Трябва да призная, че се изложих с тези подаръци, защото това не били лозарски ножици, а ножици за рязане на тенекия.

Нейсе! Всички се смели, обаче останали доволни не само от вниманието, но и защото понякога и такива инструменти трябват.

Неусетно преминаха тези празнични дни. За моите съграждани това беше една сбъдната мечта. Всички бяха възрастни хора, за които Москва винаги е била пътеводна звезда, а Октомврийската революция - начало на един нов, по-справедлив свят, на прогрес, осигуряващ благоденствието на всички!

Леля Иванка разказвала, щом се прибрала в Сливен:

"Никога не съм мислила, че от прозореца на хотела няколко дена ще гледам Кремъл и че ще бъда на този голям празник на Червения площад - на трибуната за гости!"

Никога не бях виждал толкова много щастливи хора! Те сякаш бяха ходили на хаджилък и в същото време не забравяха, че в България ги очакваха с нетърпение скъпите им внуци, деца и приятели да им разказват за преживяното, пък да им донесат и армагани. Затова наред с шевните машини и пушките, нашите "хаджии" бяха накупили огромно количество кукли, матрьошки и най-различни сувенири.

Когато отидох на Киевската гара в Москва, за да изпратя "Влака на дружбата" за Сливен, то той повече приличаше на товарна жп композиция. В четириместните спални купета... нямаше място за пътниците.

Години след това всички щастливци, участвали в незабравимото пътешествие, живееха със спомените за дните в Москва по време на знаменития 50-годишен юбилей!

А оттогава, докато се усетим, ето че изминаха още 50 години...

Парад в Москва за Великия октомври

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

Пазар и общество не са едно и също

От стр. 10

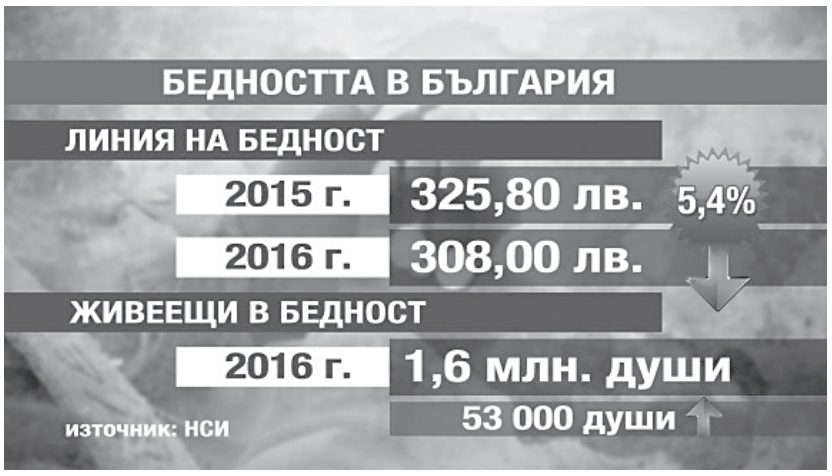
Така например по думите на финансовия министър Владислав Горанов към 31.12.2016 г., съгласно счетоводните отчети в касите на търговските дружества, е имало повече пари, отколкото БНБ е пуснала в обращение към този момент. Това означава, че за Нова година никой от нас не би следвало да е имал български левове в джоба.

От друга страна, ако въведем прогресивно подоходно облагане само за доходите, предмет на облагане по Закона за данъците върху доходите на физическите лица, то голяма част от собствениците на търговските дружества ще намалят заплатите си и ще започнат да преразпределят печалбата си през дивидент. Затова предлагаме прогресивна скала със сходни прагове както за доходите от труд, така и за доходите от дивидент.

□ *Когато обявихте алтернативния бюджет, лидерът на БСП Корнелия Нинова заяви, че с проекта си целите отстраняване на причините за проблемите, а не просто лечение на последиците от тях. В кои сектори има най-много заплетени възли и как могат да бъдат разсечени?*

- На първо място, това са стемите, в които хроничните дефицити през последните години доведоха до най-големи изкривявания - образование, здравеопазване, социално осигуряване. Трябва да добавим и регионалните дисбаланси, които са основна причина за ниските доходи и отрицателната демографска картина. В две от тези системи - образование и здравеопазване, предлагаме кардинални реформи, чиято цел е да се премахнат пазарните принципи, по които те се управляват. Здравето не е стока и образованието не е услуга, затова държавните и общинските болници не трябва да бъдат търговски дружества, а принципът "парите следват ученика" трябва да отпадне.

□ *Огромният проблем е корупцията у нас - къде е най-голяма и какви мерки залагате за борба с нея?*

- Наред с борбата срещу контрабандата и сивата икономика, поставяме и борбата с корупцията в приходната администрация. Като основна мярка по тази тема ще ревизираме всички нормативни актове, засягащи приходната администрация с цел намаляване на субективния фактор, т.е. свеждане до минимум, където е възможно, на текстове от типа В "по преценка на проверяващия орган". Допълнително предлагаме създаване на публичен регистър на обжалваните, отменените и оставените в сила ревизионни актове по сектори и региони. Ще обвържем системата за стимулиране на служителите на НАП с резултатите от приключеното съдебно производство. Предлагаме набор от ефективни инструменти за отговорност на държавни органи и служители на администрацията при неизпълнение на законови задължения. Тук нашата цел е по-отговорна администрация, която да работи по строги, прозрачни и еднакви за всички правила.

□ *Това, което имаме в момента като БВП, ли е пределът ни и как смята БСП, че може да се даде по-голям тласък на икономиката?*

- Това е пределният растеж, който можем да достигаме ежегодно при този неолиберален модел на управление. Затова ние залагаме на публичните инвестиции като двигател за икономически растеж.

□ *Един от сериозните проблеми у нас са големите регионални различия. Какви мерки залагате за тяхното преодоляване?*

- За преодоляването на дълбоките регионални диспропорции, водещи до социално неравенство, миграция и задълбочаване на демографската криза, предлагаме създаването на специализирани национални фондове, защото именно тези фондове са пътят за реализиране на нашите стратегии. Единият е Фонд "Регионално развитие" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството, предназначен за най-бедните и изостанали региони в България и Европа. Това са Северозападна България и районът на Странджа-Сакар. Средствата по фонда ще възлизат на 100 млн. лв. годишно и ще бъдат предназначени за изграждане и поддържане на пътната инфраструктура, финансиране на транспорт, учебни и лечебни заведения. Другият фонд е "Индустрия" към Министерството на икономиката. Фондът ще осигури държавна подкрепа чрез дялово финансиране и изграждане на нови предприятия, преимуществено в регионите с изостанало икономическо развитие.

Участието във властта с ГЕРБ...

От стр. 12

□ *Консолидация ли трябва да е посланието от предстоящото заседание на конгреса на БСП?*

- БСП трябва да излезе консолидирана от заседанието на този конгрес. Т.е. различните групи да застанат зад обща политическа програма. И тя трябва да дава отговор на въпроса какво ще прави оттук нататък БСП не просто да свали ГЕРБ от властта, а какво ще прави с властта. На БСП й остава още малко от пътя до властта, но, ако не се консолидира, със сигурност ще се размине с нея.

Има възможност част от БСП да се размине с властта, а друга - да не се размине. Това обаче ще означава разпад на социалистическата партия. Евентуално участие във властта с ГЕРБ (има почитатели на този тип политическа стратегия на "Позитано") ще означава окончателния край на БСП такава, каквато я знаем.

Корнелия Нинова трябва ясно да постави въпроса какво е отношението на БСП към властта. И да поиска подкрепа за своята визия.

Що се отнася до групите в БСП - те или решават да приемат предложенията на лидера, или го бламират и се стига до изказаното по-горе. Партията е жив организъм, който може да разрешава такива конфликти. Когато не е способна, значи конфликтите или са прекалено големи, или има нещо нередно в начина, по който функционира партията.

□ *Все още ли е видно, че правителството няма да изкара пълния си мандат?*

- Всичко, което прави правителството, въпреки заявките за пълен мандат и за управление до края на света, издава ясна политическа стратегия: ден за ден, всеки ден повече във властта е от полза. Няма предложения за кой знае какви големи политики в нито един от секторите, да не говорим за реформи. Всичко е фокусирано около стабилността. Трябва да сме стабилни, а защо? С предложения бюджет правителството иска да си купи още малко време, поне една година, докато мине европредседателството ни. Самото правителство не си е дало дълъг хоризонт, защо ние да му го даваме? Но не бива да забравяме, че никога властта в България не е сваляна от опозицията. Тя е сваляна от самата себе си.

Има достатъчно индикации, че управляващата коалиция не е чак толкова хомогенна и в даден момент конюнктурните интереси на отделните участници ще надделеят над общия интерес да останат повече във властта. Това прави ролята на социалистическата партия още по-важна.

Едно падане на властта в контекста на политически вакуум, в условията на липсваща организирана политическа алтернатива няма да доведе до нищо ново, а до възпроизвеждане на всичко онова, което сме виждали. БСП има голяма отговорност не сама към себе си, а към огромна част от българското общество в този момент да формулира ясна, смислена, стратегическа, лява политическа алтернатива, а не да занимава гражданите с проблемите в своя двор. От това никой не печели.

Светът е малък

Терзания

Николай КОЕВ

В дните на поредното голямо давене по родните ширини с „неизвестен извършител", отвъд западната ни граница прехвърчаха искри. Поводът бяха едва ли случайно изпуснати думи на пребиваващия в Сърбия заместник помощник държавен секретар на САЩ Хойт Брайън Йи. Та висшият отвъдатлантически дипломат, като че ли размаха назидателно пръст към комшиите и директно ги упрекна, че „седят на два стола". Единият - досещаме се - бил руски, а другият - европейски. Трябвало, разбираме, сърбите да демонстрират определено своето отношение и желанието си за еврочленство. В рамките на апела за по-ясна ориентация на Белград явно влиза и забелязаното от Вашингтон руско-сръбско сближаване, а и онзи дразнещ янките руско-сръбски хуманитарен Център за помощ при бедствия и аварии в Ниш. В този, последния, не отвчера някои вещи анализатори прозряха възможност за „зорко око" на Москва към региона и най-голямата американската база на Западните Балкани „Бондстийл" в Косово, а други се съсредоточиха изцяло към хуманитарната функция на обекта с около десетина служители, половината от които руски.

Но да оставим базите и обектите в традиционно привлекателния ни регион. Но не защото те са безинтересни и маловажни за геостратегическите цели на суперсилите. Напротив, точно на Балканите преминава една от много важните линии на стратегическо противопоставяне. И именно сега големите играчи в световния политически театър търсят разширяване на своето влияние, утвърждаване и завземане на нови позиции. Така че съвсем нормално е поотдалечаването на определена държава от нечия орбита да се възприема болезнено и търсят всякакви начини за запазването ѝ като евентуален съюзник при евентуален регионален и по-широк конфликт.

В случая със Сърбия и визитата на Хойт Брайън Йи очевидно имаме подобни опасения от американска страна. Но нека припомним. Белград е пословичен и със стари федерални традиции във воденето на политика на неутралитет. При съвременния прочит на този вариант обаче страната на запад от нас се сблъсква с няколко сериозни дилеми. Твърде впечатляваща част от сръбското население днес е убедено, че трагичният разпад на Югославия не е резултат единствено от междурепубликанските и междуетнически противоречия и изчерпването на модела на своеобразния социализъм в многонационалната република. А поради целенасочените действия на влиятелните западни сили за раздробяването и по-лесното управление на важната балканска територия. В този народомисловен процес Щатите заемат основно място поради твърдото разбиране край Дунав и Сава, че именно те са тези, които имат най-силно влияние в света. Вярно или не, но започналото разочарование от боготворените САЩ по време на югофедерацията, в процеса на нейния разпад, войните и особено в последвалата Косовска криза през 1999 г., загубиха доста от своя ореол. Много трудно е да убедиш днес крилите се в скривалищата на Белград и други градове сърби от бомбите на НАТО, че разрухата, жертвите и страданията са си стрували тържеството на демокрацията. Че образуваната със силата на оръжията държава Косово е трябвало именно по този начин да завоюва независимостта си, че много от сръбските лидери бяха изправени пред трибунала в Хага със сериозни обвинения, а към другите от противоположната страна международното правораздаване бе снизходително. С една дума - Сърбия счита себе си за унизена, за несправедливо обвинявана и дискредитирана, независимо от усилията си след авторитарния режим на Милошевич да се впише в новата европейска конфигурация. В облика си на Евросъюз обаче тази добре замислена структура се оказа доста сложна за управление и често обезсърчаваща за Сърбия. Особено последните сериозни сътресения в европейската общност наведоха логично страните кандидатки от Западните Балкани към виждането за загасваща перспектива за еврочленство. А това от своя страна събуди известни стремежи към търсене на нови закрилници, или поне на желание за балансиране с цел по-голяма стратегическа и икономическа сигурност. Да не говорим за преданите на православието и славянството сърби, на тяхната прословута отдаденост на отечеството, но и благодарност и признателност към бивши и сегашни съюзници и приятели.

Така че САЩ, изглежда, трябва да проявят по-голяма чуваемост за сериозните терзания на Сърбия. И да не поставят еврочленството като разменна монета за нейната ориентация. Защото и самият ЕС е изпаднал в тежък ступор и поне за тези извън него и НАТО засега не излъчва сигурност. Така че в Белград очевидно търсят своето по-стабилно място в региона чрез отваряне на ветрилото на своите икономически и други връзки, което не означава, че на всяка цена се стремят да се наместят на нечий стол. Поначало сърбите са уморени от конфликти, нескончаеми проблеми и спешно се нуждаят от напредък и мир. Дали ще ги осъществят в размирното ни време на толкова много тревоги и терзания?

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

Боршош, плочки, цветни лехи, милиони

Как европейската страна България се готви да председателства Съвета на ЕС

Кристиела СИМЕОНОВА

Нощувки за ВИП гостите, шалчета, плочки, ремонти, скандалът "Боршош" - с това редовият български гражданин свързва подготовката на България за първото ѝ председателство на Съвета на ЕС. Дебатите се въртят основно около организационните дейности, свързани с председателството. Макар да бяха представени приоритетите ни, задълбочени дискусии върху тях почти липсват. Ако ли пък ги има, са изместени на заден план от разговора за подаръците за гостите, хотелите, които ще ги приютят, цветните лехички, засадени пред НДК.

Два месеца държавата се занимаваше с нарушенията при обществените поръчки за ремонта на НДК и Мирослав Боршош - отстранен, върнат на поста директор, впоследствие подал оставка. Първоначално бюджетът за ремонта възлизаше на 17 млн. лева, после бе увеличен с още 28 милиона! Площадът пред НДК се ремонтира за 5 млн. лева, при положение че трябваше това да бъде свършено още през 2015 г. в рамките на ремонтните дейности в парка около сградата, които струваха 16 млн. лева. Да не говорим за неуредиците, съпътствали изпълнението на този проект, а и за качеството му. 70 хил. лева пък бяха пръснати за интернет страницата на новосъздаденото министерство, която е само на български. Що се отнася до общата сума за председателството ни, тя постоянно набъбва - според едно от последните изказвания на ресорния министър Лиляна Павлова тя ще излезе "средно между около 75 млн. евро".

Шестте месеца начело на Евросъюза са уникален шанс, който България не бива да пропуска - в това са убедени всички родни политици. Ясно е, че ние проблемите си не можем да решим през това време. Само че друго можем и трябва максимално да се възползваме от това - да оставим своя отпечатък, да зададем дневния ред на Евросъюза, да поставим и отстояваме онези приоритети, които представляват и българския интерес.

Да, трите "К" на министър Лиляна Павлова може би звучат доста добре - конкуренция, кохезия, консенсус, но зад тях не се вижда конкретиката, явно се е скрила твърде надълбоко. Това са общи европейски ценности, кристално ясно е, че трябва да ги отстояваме. Липсват конкретните проблеми на ЕС и визията за тяхното решаване. Виждаме как при всяко интервю на министри от кабинета на Борисов се хвърлят хаотично в пространството все нови и нови приоритети, планът за които ще бъде одобрен чак на 20 декември - председателството официално започва на 4 януари догодина. Разговорите трябваше да започнат много по-рано, за да може да се търсят отсега съюзници сред останалите страни членки, които да застанат зад нашите приоритети. Кой ще ни вземе насериозно, ако нямаме ясна визия? От друга страна, те, в Европата, са свикнали с тази ни позиция, с липсата на такава.

Напълно реално е лошата подготовка да затвърди имиджа ни на периферия на ЕС, както преди време ни определи френският посланик в София? Втора ръка сме си още от приемането ни в Евросъюза. И до днес интензитетът на усещането за ние и Европа не е намалял, с времето дори се засилва. Ето Шенген си остава мираж, въпреки устните уверения на редица евролидери, че имаме безусловната им подкрепа за членство, въпреки прочувствената реч на Юнкер, в която настоя да ни приемат заедно с Румъния възможно най-скоро. Към това трябва да прибавим и прословутия Механизъм за сътрудничество и проверка, чиято ефективност отдавна е поставена под съмнение, а мониторинговите доклади служат като идеално средство във вътрешнополитическите борби.

Ремонтът на НДК - така ли ще запомним европредседателството ни?

Въпреки забавената подготовка Павлова продължава приоритетно да се интересува от ремонти, логистика, кетъринг, цветни лехички. Неотдавна заедно с кмета на София и холандския посланик засадиха мозайка от цветя. Този акт Павлова определи като категорична подкрепа от страна на Холандия за усилията на България да бъде активен председателстващ Съвета на ЕС и потвърждение за доброто партньорство между двете страни. А подкрепа за Шенген?

Председателството е шанс поне да опитаме да преборим стереотипите за България. Дали обаче нашите управници го осъзнават? Или отново акцентът в изказванията на Борисов ще бъдат хвалбите по адрес на България (разбирай по негов адрес!), от страна на любимия му канцлер Ангела Меркел, или пък в новинарските емисии, представящи някоя от срещите в рамките на председателството в София, ще гледаме и ще се червим от срам при вида на облечения в любимите ѝ цветове на дъгата първи дипломат Екатерина Захариева, която с мобилния си телефон увековечава свидните моменти. Както го направи при посрещането на френския президент Еманюел Макрон във Варна.

Периодът, в който ще председателстваме Съвета на ЕС, е много важен. В напреднала фаза ще са навлезли дебатите за реформирането на Евросъюза. Каква е нашата позиция? Тя няма да е наша, разбира се, у кого ще се отъркаме - у Германия и Франция с идеите им за многоскоростно развитие на Европа, у страните от Вишеградската четворка, които се превръщат във все по-тежък отпор на спуснатото от Брюксел? Преговорите за "Брекзит" ще навлязат във важна фаза, а ние сме пряко засегнати от този процес предвид броя наши сънародници, които живеят, учат и работят на Острова. Мигрантската криза - нищо, че редица евролидери в опит да заблудят и себе си твърдят, че е овладяна, също остава сериозен проблем за Европа, основно за страните по външните граници на ЕС, каквато е и България. Именно като фронтова държава, изложена на голям риск от неконтролирана миграция, ни определи наскоро президентът на Евросъвета Доналд Туск. Само че за разлика от председателя на ЕК и дума не обели за Шенген. За да сме сигурна граница на ЕС, трябва да бъдем приети в зоната без граничен контрол. Докато управниците ни ходят от телевизия на телевизия и се хвалят, умело служейки си със статистика, как стената по границата ни с Турция била спряла мигрантския натиск, пропускат да говорят за промяната на Дъблинския регламент, според който страна от ЕС, в която първо е стъпил бежанец, е отговорна за даването му на статут. Те знаят ли, че преди седмица вътрешната комисия на Европарламента е приела поправки в него, които го оставят в почти същия вид? Въпросите са много, но у нас са рядкост тези, които ги повдигат, камо ли някои от управляващите да ни ги разясни. А България трябва твърдо да настоява за дълбоката ревизия на регламента. Именно в началото на следващата година ще се взимат решенията по този въпрос. С него е свързана и темата за общоевропейската сигурност и отбрана.

Защо, говорейки за кохезията, или т.нар. политика на сближаване, управниците ни не обясняват на обществото какви са намеренията в Евросъюза, а именно, че след 2020 г. е напълно възможно тази политика да бъде изцяло заменена от плана "Юнкер", чийто основен принцип е да се наливат средства там, където вече има предостатъчно. Принципът "инвестиции срещу печалба" само ще задълбочи неравенствата между страните членки и регионите в тях. Тогава - мир на праха му на понастоящем най-бедния в ЕС регион - нашия Северозапад. България има изключителен интерес от това да прокара политики, свързани с бедните региони. Важно е и защото през май догодина ще започне и основният дебат за 7-годишния бюджет на ЕС след 2020 г.

Кой от управляващите у нас поставя въпроса за Социалния стълб, споразумение по който бе постигнато през седмицата. Стълбът, който европейските социалисти залагат в програмата си от години, се отнася до осигуряването на нови и по-ефективни права за гражданите. Първата стъпка е направена, след години на доминиращо дясно управление в Европа и тежките последствия от това в социален план, се заговори поясно за социална Европа. Чакаме реалните действия.

Кой от управляващите у нас говори за политика за младежите, предвид недопустимо високия брой на неработещи и неучещи млади хора у нас, а и в целия Евросъюз? Председателството ни е шанс да наложим все по-категорично извоюваната от ПЕС Гаранция за младежта, както и плана на евросоциалистите за въвеждането на подобна Детска гаранция.

Приоритети като Западните Балкани също не биват да се подценяват, но дали ще съумеем, предвид жалкия опит досега, да се наложим като регионален лидер, който да спомогне за присъединяването на страните от региона?

Нашите управници обичат да говорят само това, което им е изгодно. Както пропуснаха и да споменат за преживялата пълен крах поради некадърността, с която бе изготвена, кандидатура на София за седалище на напускащата Великобритания Европейска агенция по лекарствата.

Все пак остава надеждата, че шансът няма да бъде пропилян, че няма да успеем да побългарим европредседателството. В събота на Конгреса си БСП ще представи своите предложения за приоритети на председателството. Консенсусната работа между управляващи и опозиция в името на общата кауза България е гаранция за успех.

КОНСУЛТАТИВНИЯТ БОРД - ПОРЕДНИЯТ ГАФ НА БОРИСОВ

За целите на европредседателството премиерът Борисов създаде т.нар. Висш политически консултативен борд. По думите на министър Павлова в борда влизали "важни за България политици", чиято роля е да налагат приоритетите ни. Трябва да се отбележи бившият премиер на Австрия Ервин Прьол, разследван в родината си за пране на пари и корупция. У нас името на Прьол изплува през 2014 г. при скандалната частна среща във Виена на тогавашния президент Росен Плевнелиев с изпълнителния директор на ЕВН Австрия Щефан Шишкович. В борда влезе и приятелят на Прьол Плевнелиев. Освен тях Борисов спря избора си и на бившия премиер Симеон Сакскобургготски, християндемократа Ханс Герт Пьотеринг - бивш председател на ЕП, Херман Ван Ромпой - бивш президент на Евросъвета, и на френския дипломат Жан Давид Леви, който след първата среща на борда заяви, че според него е изключителен шанс България да има министър-председател като Бойко Борисов в такъв ключов момент. Премиерът предвидливо се е обградил с хора, които да го потупват хвалебствено по рамото. Той така обича.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

Корнелия Нинова призова: „Поискай промяната“

Година и половина след избора на нов лидер партията има двойно повече депутати и спечелен президентски вот

Павлета ДАВИДОВА

Корнелия Нинова влезе в битката за председателския пост в БСП със заявка за промяна - в партията и в България. Година и половина “Поискай промяната” все още присъства в почти всяко нейно изказване, тезата за смяна на модела на управление на ГЕРБ също е константа. На 8 май 2016 г. Нинова спечели лидерския пост с 395 гласа срещу 349 за Михаил Миков и обеща да превърне партията в по-твърда опозиция. Закани се за организационно обновление, подготовка на кадри и подготвени млади хора. Обеща втвърдяване на опозиционния тон към правителството и изготвяне на алтернатива на случващото се в България.

Кандидатурата на Румен Радев за президент на страната също бе представена като излизане от рамките на вече утъпканите от БСП пътеки. Нинова гарантира в лично качеството победата на бъдещия държавен глава. Над 1 милион и 900 хиляди български граждани избраха генерал Румен Радев за президент и Илияна Йотова за вицепрезидент на България. Размазващата победа смути конкурентите. Издигнатият от левицата държавен глава спечели по всички показатели - в големите градове, сред висшистите и младите. Изборната победа повиши духа на социалистите и все по-често започнаха да се чуват закани за победа при евентуален предсрочен вот. Такава възможност се отвори в началото на 2017 г. 26 март бе датата, за която бе насрочен парламентарният вот.

На 4 и 5 февруари т.г. Конгресът на БСП обяви война на паралелната държава, на мафията и на корупцията. В емоционално слово Нинова призова делегатите и цяла България да изберат или Националния план за България “Поискай промяната!”, или доктрината “Борисов”. След продължителни дебати, изказвания и становища конгресът прие предизборната платформа на БСП, в която тезата за промяна в различни сектори бе водеща. Документът, новите лица и знаковите имена от гражданската квота в листите на БСП донесе и увеличение в електоралната подкрепа.

В 44-то НС БСП вкара двойно повече депутати от предходния парламент и вече има 80 народни представители. Ние сме успели да представим лявата алтернатива и около нея да обединим тези 955 490 души, доволна бе от постигнатите резултати лидерът на БСП. “За 10 месеца сме увеличили подкрепата си почти три пъти. Удвоили сме депутатите от миналия парламент. Имаме мандати и там, където досега нямахме. На изборите през 2009 г. БСП има 17% подкрепа, през 2013 г. - 26%, 2014 г. - 15%, на първи тур на президентските избори през 2016 г. - 25%, а през 2017 г. - 27,20%”, отчете след предсрочния парламентарен вот през март Нинова.

“17 законопроекта за 41 заседания - на всеки 2 и половина парламентарни дни “БСП за България” е внасяла законопроект. Всички те отговарят на нашата предизборна програма, чийто гръбнак беше активна социална политика, както и мерките за икономическо развитие, с фокус върху защитата на българската икономика и българските производители”, обобщи парламентарният сезон през юли т.г. зам.-председателят на ПГ Крум Зарков. Социалистите продължиха да отстояват исканията си за подкрепа на младите семейства и хората с увреждания. Внесоха закон за преизчисляване на пенсиите, опитаха да уредят и дейността на тел. 112. Изменения в Наказателния кодекс в опит да се пребори корупцията, собствен антикорупционен закон и др. бяха част от мерките в правосъдния сектор. В НС бяха внесени и редица предложения в подкрепа на малкия и средния бизнес, на българските производители.

Вече не е достатъчно БСП да е алтернатива на ГЕРБ и управляващите, а трябва да се заяви като алтернатива на модела, изграден в последните няколко десетилетия, обяви преди дни Нинова. Думата “алтернатива” ще бъде чута и утре на конгреса. Докладчик на първа точка ще бъде лидерът на социалистите, а темата е “БСП - алтернатива за България”, за председателството на Съвета на ЕС като възможност за страната ще говори лидерът на ПЕС Сергей Станишев, а вижданията на партията за алтернативния държавен бюджет за 2018 ще бъдат представени от Драгомир Стойнев. Този път социалистите ще изложат идеите си за държавните финанси, още преди управляващите да са официализирали плана си.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Рокадите в Изпълнителното бюро

Очаквано Корнелия Нинова реши да събере в Изпълнителното бюро на партията хора, с чиято подкрепа спечели председателския пост. В ИБ влязоха хора някои от най-големите партийни структури - пловдивската бе представена от Георги Гергов, софийската от Калоян Пargов, а варненската от Красимир Янков.

Първата промяна в бюрото дойде няколко седмици след конгреса. Социологът Юрий Асланов и бившият кмет на Благоевград Костадин Паскалев депозираха оставките си през август, на пленум през ноември те бяха освободени, а в ИБ влязоха депутатът Стоян Мирчев, Вяра Йорданова и зам.-управителят на ДУМА Иван Ченчев.

В средата на февруари Нинова предложи към състава да се включат екс депутатът Атанас Зафиров от Бургас и лидерът на варненските социалисти Борислав Гуцанов. Зафиров бе приет от раз, а три гласа не достигнаха на Гуцанов да влезе в ИБ.

Два месеца по-късно от бюрото изпадна Георги Гергов. През април Нинова предложи на НС той да бъде освободен. Официално рокадата последва скандал, породен от информации, че пловдивчанинът е посредничил за неформална среща между главния прокурор Сотир Цацаров и бизнесмена Сашо Дончев. “С уважение към него, че е партиен човек, че много години работи за партията всеотдайно, но заради ситуацията, в която е замесена индиректно БСП, предлагам той да бъде освободен от ИБ, тъй като е политическо лице, в качеството на член на бюрото, и не приемам за редно политическо лице да участва в такива събития”, обясни Нинова. След дълги дискусии на пленума Гергов се оттегли, преди искането й да бъде гласувано.

Парламентарните избори доведоха до нови рокади в ИБ. Красимир Янков, Иван Ченчев, Стоян Мирчев, Александър Симов и Весела Лечева напуснаха бюрото. Те трябваше да избират - да са членове на ръководния орган, или да останат депутати. Кирил Добрев предпочете организационната дейност и напусна парламента. В деня, в който Янков, Ченчев, Мирчев, Симов и Лечева напуснаха бюрото, в него влязоха кметът на Гоце Делчев Владимир Москов, бившата образователна зам.-министърка Атанаска Тенева и варненецът Апостол Димитров. Нинова обясни, че е търсила баланс между промяна и приемственост, представителство на големите организации и съчетание на партиен опит и професионална експертност по приоритетните за левицата политики - образование, наука и култура, здравеопазване, социална политика, европейска политика, сигурност и обществен ред.

В момента членство в ИБ и депутатство съчетават зам.-председателят на БСП Стефан Данаилов, зам.-шефът на Народното събрание Валери Жаблянов, Драгомир Стойнев и Крум Зарков, които са зам.-председатели на ПГ “БСП за България”.

След рокадите бяха разпределени и ресорите. Данаилов отговаря за публичните политики. Зам.-председател, отговарящ за партийната дейност, е Кирил Добрев. Владимир Москов бе избран за зам.-председател с ресор “Местна власт”, а Деница Златева е зам.-председател по европейски въпроси и международна дейност. През май Вяра Емилова бе посочена за секретар “Избори”.

Уставната революция

Още с встъпването си в длъжност новоизбраният председател заяви намерението си за уставни промени. Корнелия Нинова обяви, че ще има изцяло нов устав, и този път няма да се добавят нови “кръпки”. Промените не бяха приети еднозначно и на февруарското заседание на конгреса бе направен опит идеята й да бъде бламирана. В крайна сметка с 535 гласа “за”, един “против” и трима “въздържал се” конгресът прие новия партиен устав.

Нинова сама си наложи ограничение от два мандата начело на партията. Председателят на БСП да се избира пряко от всички членове на партията решиха 493 делегати, 86 се обявиха против, а 37 се въздържаха. Вотът е легитимен, ако в гласуването са участвали половината партийни членове, а кандидатът е получил 50% от гласовете. Съмнения имаше, доколко списъците с партийци ще са реални, както и по отчитането на резултатите. Освен по желание на председателя правомощията му се прекратяват и по искане на 50% от партийните членове. Той може да бъде отзован и по решение на конгреса при промяна на устава.

Ограничаването на депутатските мандати до 12 години нажежи предходното заседание на конгреса. Изключение се прави само за председателя на БСП. Някои от “вечните депутати” дори бойкотираха втория конгресен ден през февруари и го обявиха като удар срещу определени фигури. Лидерите на местни, общински, районни и областни съвети не могат да съвместяват дейността си с изборни длъжности, нямат право да са областни управители или ръководители на агенции и държавни органи.

Когато член на партиен орган липсва без уважителна причина от 4 поредни редовни заседания, ще бъде отстраняван. В НС на БСП всяка област получава по двама делегирани представители, единият от които трябва да е жена. 20% от състава на НС е запазен за младежката квота, която се избира с отделна листа.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

Историята прелива през настоящето в бъдещето

Очакванията са БСП да е припознавана от младите хора като партията на работещите, а не на милионерите

Анко ИВАНОВ

Снимка ПРЕСЦЕНТЪР БСП

Лидерът на БСП Корнелия Нинова също присъства на конференцията в "Красна поляна"

След Освобождението на запад от София има огромно ненаселено мочурливо място, често заливано от Владайска река, наричано Ючбунар. През 1889 г. започва неговото заселване. Раздават се безплатни парцели на евреи, бездомници и пришълци. За две години в него се заселват 1500 души. В Ючбунар като в плодородна нива посяват социалистическите семена Д. Благоев, Г. Кирков, Гаврил Георгиев, в него живее и развива активна дейност Георги Димитров. От Ючбунар започвали първомайските манифестации в София. Ючбунар става символ на работническите борби.

След започването на Втората световна война партийните организации от района се включват в действията срещу войната и за съюз със СССР. В "Красна поляна" стените и оградите на къщите са изписани с червена креда с лозунги. По време на Втората световна война сред активистите на партията и Комсомола в Трети район са Лиляна Димитрова, Давид Елазар, Иван Генчев, Ангел Солаков, Жана Авишай и много други. Провежда се разясняване на програмата на Отечествения фронт, в района са разпространени над 10 000 броя от нея.

След 9 септември има огромна динамика

в работата на партийните организации. Има ентусиазъм и желание за укрепване на новата власт. Особено активна е масово-политическата работа за провеждането на референдума и изборите за Велико народно събрание.

Изграждат се мощните за времето си заводи като Слаботоковия "Ворошилов", обувния "Девети септември", "Оптикоелектрон", "Сигнал", "Малчика", млекокомбинат "Сердика", Хлебозавод № 1, "Инжстрой" и много други. През социалистическия период в Димитровски район се изграждат хиляди нови жилища, включително жк "Люлин", нови културни, спортни, образователни, медицински и др. обекти. Сред тях са: ст. "Септември" в кв. "Ташкови ливади", построен предимно с доброволен труд на работниците от обувния завод; Трета градска болница; АГ Болница "Тина Киркова", няколко училища и техникуми, научноизследователски институти и др.

След Юлския пленум на ЦК на БКП (1987 г.) бе променено административното-териториалното устройство и се създадоха общините, сега райони, Възраждане, Илинден и Красна поляна. Красна поляна обхвана кварталите "Красна поляна", "Разсадника-Коньовица", "Ташкови ливади", "Западен парк", "Факултета".

Съвременната история на партийната организация на "Красна поляна" започна с нейното учредяване в края на 1987 г. Избран е ОС на БКП с ръководство: Анко Иванов - първи секретар, Атанас Голев - секретар по организационните въпроси, и Антон Татаров - секретар по идеологическите въпроси. В ръководството на общинския народен съвет бяха др. Катерин Катеринов - председател, и рано напусналия ни Сталин Генадиев.

Историята на районната организация условно поделям на два подетапа. През първия (до есента на 1990 г.) партията все още имаше значими властови функции на централно и на столично равнище. През него завърши в основни линии социалистическият етап и се задълбочи политическият преход. За първите две години усилията бяха насочени към няколко направления.

Първото, в класическата за времето си схема, бе повишаване на приноса на трудовите колективи в столичната и националната икономика. В общината нямаше главните тогава за страната проблеми с изпълнението на стопанските планове.

Второто направление, в което хвърляхме най-много усилия, бяха социалните (в широкия смисъл на думата) и благоустройствените задачи.

Третото направление бе политическата дейност на БКП и БСП. В началото тя се осъществяваше от 53 организации с 3150 членове, от които 1992 в кварталите. Партийните организации имаха редовен организационен живот, обсъждаха важни национални проблеми и решения на висшите партийни органи, но по-често вниманието им бе към местните проблеми на живота и бита на населението. Активно участвахме на събранията, където най-често от нас искаха повече от реалните ресурси, справедливо ни критикуваха. Налага се да опровергая едно твърдение, че БСП се е финансирала от държавата. Общинската организация се самоиздържаше във финансово отношение. През 1988 г. изразходваните средства от партийния комитет бяха около 113 000 лева, а събраният членски внос - над 164 000 лева.

Политическите промени на 10 ноември 1989 г.

бяха приети с надежда за действително изменение и усъвършенстване на социализма, предимно чрез неговото демократизиране. Проведената след това отчетно-изборна кампания се превърна в акция за незабавна и цялостна промяна в ръководния състав на БКП. Това бе една кампания, налагана чрез средствата за масова информация и някои дейци от ръководството на БКП. В резултат на това в новия състав на ОС и бюрото не бяха избрани двамата най-млади дейци. В новата сложна политическа обстановка участвахме в изборите на 10 юни 1990 г... Използвахме нови и нестандартни методи, особено между първия и втория тур и от 1 мажоритарно място бе избран нашият кандидат със 17 042 гласа, или 46.08%. Това бе най-доброто постижение на БСП в София.

След изборите се усили кампанията срещу "номенклатурата". По партийните дейци започна да се хвърля безкрайно много кал, твърде рядка и твърде миризлива. И по повод на калта срещу номенклатурата, ще кажа, че целево бяха използвани отделни отрицателни примери и чрез тях се обругаваха всички партийни дейци с явната цел да се отслаби партията.

Определено мога да направя извода, че резултатите на районната организация в изборите са

в пряка връзка и зависимост

от провежданата от БСП на централно и столично равнище политика. Безпрекословно ясно е, че по провежданата политика на власт ни разпознават и подкрепят. Когато провеждаме с десните партии и с ДПС колаборационистка либерална политика - хората ни отричат. Хората очакват от нас водещ акцент в управлението да е защита на интересите на бедните експлоатирани наемни работници и на безработните.

Партийно-организационната дейност в годините на прехода бележи непрекъснато отстъпление. Най-многобройна е партийната организация през 1990 г., когато в нея се вляха членове на партията от месторабота и тя достигна 5036 членове, обединени в 99 основни организации и клубове. След това има почти непрекъснат спад в членската маса, но през 2017 г. има увеличение с 39 членове. Това увеличение през последната година е резултат предимно на усилията на актива на районната организация. Най-значим е спадът в броя на членовете през 1991 г., когато от партията са отпаднали 2366 души. Сега в "Красна поляна" членовете на БСП са 355. Променя се и броят на партийните организации, като от 2001 г. досега те са между 22 и 25. Независимо от промените през целия период партийната организация в "Красна поляна" е с доминиране на възрастните членове, с малък брой и незначителен относителен дял на членовете до 35 години.

Трябва откровено да си признаем, че повечето организации не водят редовен организационен живот, обикновено се активизират в навечерието на избори. Ръководният състав на РС през годините се променяше, но с малки изключения, той добре вършеше своята работа. Пред него имаше множество и то съществени трудности. Някои от тях успяваше да преодолее. Особено трудно бе в началните години на прехода, когато столичната партийна организация се ръководеше от чужди на идеологията и практиката на партията лица като проф. Близнашки, сега сътрудник на ДПС, и проф. Маринов. Като цяло може да се направи изводът, че партийната организация в "Красна поляна", макар и малка по численост, почти през целия период на своето съществуване е водеща в столицата, особено в участието в изборите. От 1990 г. до 2017 г. тя неизменно е в челните позиции по резултати.

Историята никога не свършва

Тя прелива през настоящето към бъдещето. А към бъдещето винаги трябва да гледаме с оптимизъм. Но както казва Жак Атали: "Да си оптимист не означава да мислиш, че проблеми няма, а да смяташ, че те имат решение". И ние в "Красна поляна" гледаме с реалистичен оптимизъм за нашето бъдеще. Всеки от нас придава сила на партията чрез общуването с безпартийните. По мое дълбоко убеждение ефективността от нашата, на всеки социалист работа сред безпартийните зависи и от очакваните, силно желаните и необходими промени в политиката на нашата партия.

Първото ми очакване е за промяна на отношението към миналото на БСП. В него има подеми и спадове, победи и поражения, но има и нещо основно - политика за защита на слабите, бедните, работещите. Оставам с неприятното впечатление, че ръководствата ни в годините на прехода не разглеждат БСП като партията наследник на цялата партийна история. Трябва много повече да изтъкваме не само периода на създаването, но и да подчертаваме борбата срещу фашизма. Тя е уникално историческо постижение в страна, която е била член на фашисткия Тристранен пакт. Не можем да допуснем забрава на делото на многото хиляди антифашисти.

Трябва да помним написаното от големия философ Хегел: "Който забравя миналото, е обречен да го повтори"! В България не трябва да забравяме фашизма и приноса на партията в борбата с него. Очаквам да се промени и отношението към социалистическия период, към това, което партията направи в социално-икономически и духовно-културен план. Сега поколението под 40-годишна възраст има само отрицателна представа за близкото социалистическо минало. Как да дойдат при нас млади хора, след като чуват само негативни оценки за социалистическото минало? Като че ли забравяме, че в края на социалистическия период България по БВП на глава от населението бе сред първите 30 страни в света, а в СИВ по жизнено равнище пред нас бяха само ГДР и Чехословакия. Забравяме да кажем на младите, че бе изградена мощна индустриална база и това позволи да се решат кардинални социални въпроси. Очаквам и промяна в отношението към дейците на партията от миналото.

Но авторитетът на партията се гради не само и не толкова чрез историята, а предимно чрез прокламираната и провеждана политика. Резултатите от изборите у нас, а и в Нидерландия, Франция, Германия и Австрия разкриват

потребността от промени в политиката

на социалистическите партии. На тази основа аз очаквам и ми се иска да се промени съдържанието на нашата политика, тя все по-пълно да изразява и защитава интересите на работещите, на наетите лица. Отделна партия не може да е на целия народ, а тя трябва да изразява интересите на част от него. В противен случай партиите стават излишни, както твърдяха навремето звенарите. Дори лейбъристките партии на Великобритания и Нидерландия се наричат партии на труда (от лейбър - труд). Очаквам у нас в близко бъдеще БСП да е припознавана от младите хора като партията на работещите, а не предимно на милионерите...

И ми се иска ние, в БСП, да формираме силна младежка социална политика, вписваща се в общата политика за повишаване на доходите, на пенсиите и решаване на демографския проблем.

Иска ми се и да променим нашия подход на формирането на политиката. Ние, социалистите, да не чакаме наготово Националния съвет, а самите ние да предлагаме, да подсказваме идеи и решения, а Националният съвет от своя страна да не се задоволява само да ни спуска документи, без преди това да се е допитал до нас какво да се включи в политическите програми и платформи.

(Из слово от тържественото честване на 30- годишнината на организацията на БСП в "Красна поляна")

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

Очаквайте

АСТОР И АНГЕЛ ЗАБЕРСКИ ГОТВЯТ ПРАЗНИЧНА ИЗНЕНАДА ЗА ВАРНЕНЦИ

„София симфоникс” откри сезона с „Травиата” в Мюнхен

Оркестърът и хорът на маестра Любка Биаджони отново покориха германската публика

“София симфоникс” - хор и оркестър, под палката на Любка Биаджони, откри с успех в прочутата зала “Херкулес” на Мюнхенската резиденция новия си творчески сезон с полусценично изпълнение на “Травиата” от Джузепе Верди на 22 октомври. Сред гостите бяха директорът на Дойче банк Мюнхен, представители на културния елит на Бавария и почитатели на класическата музика.

Това е втора изява на “София симфоникс” в престижната зала “Херкулес”. През ноември м. г. музикантите изнесоха концерт със солист Хенри Раудалес - концертмайстор на Кралската фламандска опера, Брюкселската филхармония и Мюнхенския радиооркестър. Германската публика оцени високо хора, оркестъра и солистите на “София симфоникс” в полусценично представения оперен Вердиев шедьовър и прие с възторг правещия международна кариера баритон Кирил Манолов, който влезе в ролята на Жермон.

Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

Дирижира Любка Биаджони

В солистичния състав участваха още тенорът Михаил Михайлов като Алфредо, Никола Иванов (баритон), сопраното от Уелс Лорън Франсис - Виолета Валери, Александър Баранов (тенор) и др. Винаги изкушената от операта маестра Биаджони и този път не изневери на себе си, поставяйки хора и оркестъра на една сцена. Тя е автор на сценографията, костюмите и режисурата на музикалния спектакъл.

Ето какво написа във фейсбук Кирил Манолов след концерта в Мюнхен: “Скъпа Любка, моите огромни адмирации за това, което си се нагърбила да правиш. Оркестърът, който си създала и дирижираш, звучи по начин, който ме кара да вярвам, че в България не всичко е загубено и все още имаме шанс и у нас да има състави, които да ни карат да сме щастливи, че сме българи. Прекрасна фраза, прекрасен баланс, изумителна звучност в палитрата от нюанси, които направи, сигурната ръка, с която водиш солистите, познаването на произведението в детайли и прекрасната енергия ме правят щастлив, че бях част от този проект и създавахме музика заедно...”

Следващият концерт на “София симфоникс” е на 4 ноември от 19 ч. в зала “България”, когато ще бъде изпълнена Симфония 8 от Антон Брукнер. Входът е свободен. “Гледам на този концерт като мисия - да представя пред българската публика не толкова популярен композитор, с рядко изпълнявана творба. Избрах произведението и заради неговата духовност. Музиката на Брукнер прегръща, дава топлина и надежда. Искам да подаря на хората два часа извън всекидневието, в свят на духовност и топлота”, коментира маестрата.

Пътуване в епохата на Барока и среща с Вивалди

Вълшебно пътуване във времето на Барока и вълнуваща среща с Вивалди предлагат първите два концерта за този сезон от образователната програма на “Музикална къща БНР” на 28 октомври от 10.30 и от 13 ч. В Балната зала на Националната галерия музиканти от Симфоничния оркестър на БНР и специални гост солисти ще се превъплътят в творци от епохата, първият от които е “Червенокосият абат”. А кой е той и защо концертите носят това тайнствено заглавие - със сигурност ще разберат малки и големи по време на магическото музикално пътешествие.

“По следите на таланта” е нов музикално-театрален проект на популярната Музикална образователна програма на БНР. Идеята на проекта, организиран съвместно с НХГ, е да създаде в децата усет за жанр и стил не само в музикалната форма, но и в исторически и културен план. В Балната зала на Двореца децата и техните родители ще чуят пиеси за соло инструменти, ансамбли и красиви гласове, които са характерни за дадената епоха и обрисуват най-пълната картина на стила на времето.

През сезон 2017/2018 ще има още три срещи “По следите на таланта” - на 27 януари, 31 март и 2 юни, които ще представят музика и емблематични личности от класиката, романтизма и XX век.

Входът за деца до 12 години е свободен. Билети може да се купят от касата на Рекламно-информационния център на БНР или да се резервират онлайн на tsvetanova@bnr.bg.

Снимка БНР

Веселина Филипова представя „Италия - земя с душа”

След успеха на първото издание на “Италия - земя с душа” авторката Веселина Филипова допълва с нови, очарователни места своите пътеписи за la bellissima Италия. Новото издание на книгата е все така луксозно, богато илюстровано и пълноцветно, с почти два пъти по-голям обем. Диапазонът на интересите й е доста голям: от симпатичните “най-хубави села в Италия” до дизайнерски хотели, от живота по аристократичните вили край езерата на Север, до простичкия живот на Юга, от средновековни замъци до барокови градини. Читателят ще бъде очарован “да присъства” както на зимната еуфория на карнавала във Виареджо, така и на августовската страст по палиото в Сиена. Разгръщайки лист след лист, той ще съпреживее различната емоция Италия: пастелна, сгушена в себе си и мъглива като Чинкуе Тере в края на сезона. Разнолика - така, както са различни бъбривите трули на Алберобело и смълчаните саси на Матера. В книгата има интересни легенди, любопитни факти, все малко познати места, които крият история и тайни.

“Италия - земя с душа” не е обикновен сбор от пътеписи. Това е книга емоция, която те кара да мечтаеш за пътешествия. За да откриеш за себе си тази чудесна страна, с нейните култура и цивилизация, прекрасна кухня и вина, традиции и празници, мелодичен език и песни - все мигове, които да съхраниш в собствената си памет, казва Веселина Филипова. Тя ще очаква любителите на красивото слово и пътешествията на 30 октомври от 18.30 ч. в галерия-книжарница “София прес”, ул. “Славянска” 29.

КРАТКИ

Книжовна премиера в Софийския университет

Клуб “Приятели на Индия”, специалност индология в СУ и посолството на Р Индия у нас организират представяне на новата книга на доц. д-р Иванка Влаева “Музика в глобалния свят”. Проявата в рамките на инициативата “Разпространение и усвояване на музика от Индия в България” ще се състои днес, 27 октомври, от 18.30 ч. в заседателната зала 2 на Ректората на Софийския университет, северно крило.

БНТ2 излъчва церемонията на „Любимец 13”

Церемонията за връчване на Националните награди за актьорско майсторство “Любимец 13” ще излъчи БНТ2 днес, 27 октомври, от 18 ч. Мотото на спектакъла е “Другото лице на актьора” и отдава почит на 94-тата годишнина от рождението на Апостол Карамитев. Наградата, учредена през 2006 г., се връчва на 17 октомври - рождената дата на Карамитев, чието име носи Драматичният театър в Димитровград. С почетния приз посмъртно бе удостоен Иван Андонов - актьор, режисьор, аниматор, сценограф, художник и поет.

Пипи Дългото чорапче и езиците на Европа

Изложбата “Пипи Дългото чорапче и езиците на Европа” ще бъде открита на 28 октомври от 11 ч. в Детския отдел на Столичната библиотека, съорганизатор с Генералната дирекция “Писмени преводи” на ЕК. Събитието включва многоезично литературно четене, драматизация, песни, игри и други езикови активности за деца, както и конкурс най-добър костюм и най-добра прическа на герой от книгата.

Пуснаха последните 2000 билета за „Оркестър без име”

Последните 2000 билета за мюзикъла “Оркестър без име” пуснаха организаторите от “Моко сълюшън”. В знак на уважение и почит към българските книжовници и просветители, премиерата е на 1 ноември - Деня на народните будители. Желаещите да присъстват на притегателно-вълнуващия спектакъл могат да се сдобият с ограниченото количество билети от мрежата на Ивентим в цялата страна, както и онлайн на сайта на тикет компанията. Представлението ще покори публиката в “Арена Армеец” с оригинални изпълнения на живо, удивителни декори, пресъздаващи до най-малък детайл сцените от вечната класика на Станислав Стратиев. Незабравимите образи ще бъдат пресъздадени под режисурата на Борис Радев, припомня Поли Петрова.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

Очаквайте

УЧЕНИ ОБЯСНИХА ЗАЩО ХОРАТА СЕ ИЗЧЕРВЯВАТ

Набират средства за инвитро с търг

Галерия „София 79” представя благотворителната изложба „In vitro-In vivo” на 30 октомври

С благотворителна изложба-търг “In vitro-In vivo” обновената галерия “София 79” открива своя есенен сезон на 30 октомври, понеделник, от 18,30 ч. Ценители ще се съберат на среща със съвременното изкуство в столичния хотел “Арена ди Сердика” (ул. “Будапеща” 2).

В експозицията основна роля ще има публиката, включвайки се с присъствие и участвайки в аукциона, чрез който ще се набират средства за инвитро процедури в подкрепа на фондация “Искам бебе” и под наслов “Сплотени за нов живот”.

“In vitro” на латински означава “в стъкло”, а “in vivo” - “живо състояние”. Според Александра Велева-Туши светът е наситен с достатъчно нередности, негативни новини и събития, за да бъдат експонирани и в изкуството. “Творците трябва по-скоро да начертават и проправят път към разрешаването на проблемите, развивайки и променяйки фокуса на мислене у хората. Затова цикълът произведения “In vitro-In vivo” цели да предложи нова философия и гледна точка, разделена на етапи и търсеща разумни решения”, споделя авторката.

В експозицията са включени творби, разглеждащи създаването на живота

Творбите са направени от чешки оловен кристал, флатно/плоско стъкло, органични материали, мрамор, керамика и дърво. Цикълът се състои от 14 разказа, съпътствани от произведения, разглеждащи създаването на живота - чрез художествени форми от стъкло и стихове, в които има и многоточия, предназначени за имената на бъдещите родени деца след провеждането на кампанията. Фотографиите в изложбата са дело на Иван Дончев.

Произведенията са изработени в България и Чехия. За реализирането на цикъла “In vitro-In vivo” домакини са били Арт център “Илинденци”, училището в Светла над Сазавоу, Чехия; фирмата за хай-тех кристал Bomma, Чехия; “Клер-Д”, България, и Нов български университет.

Събраните средства ще допринесат за раждането на повече българчета в нашата родина, убедени са организаторите на проявата.

- Не мислите ли, че това е прекалено - вече шести път ми искате отпуска, защото дядо ви бил на смъртно легло?

- Ами да, и аз вече взех да се чудя дали дядо не симулира!

Проф. АТАНАС АТАНАСОВ, композитор, пианист и педагог
ГЕНЧО СИМЕОНОВ, художник-карикатурист и аниматор
ИВАН НЕСТОРОВ-АМЕБАТА, музикант, основател на „София мюзик ентърпрайсис”
МИХАИЛ ВЕНКОВ, режисьор, кинооператор
ПЕТЪР АНАСТАСОВ, поет, писател и драматург
СТОЯН АНГЕЛОВ, диригент и композитор

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

27

Св. мчк Нестор. Преп. Димитрий Басарбовски

Шоколадови статуи показват във Варна

8 шоколадови скулптури с човешки ръст показват във Варна. Атрактивните статуи може да се видят на специализираното изложение в един от големите търговски центрове в града. Копията на класически произведения на изкуството са покрити с глазура от най-висококачествен белгийски шоколад.

Гостите ще видят статуя на Венера Милоска, която тежи 67 кг, момичето с кошниците пък е близо 90 кг, а фигурата на жената с делвите е цели 110 кг.

През почивните дни посетителите ще имат възможност и да дегустират различни видове шоколад. Уникалната изложба ще гостува във Варна до края на октомври. Входът е свободен.

„Мисис Бургас” идва за „Мисис България”

Естествена красота, нежност и финес - с тези качества най-красивата омъжена жена в Бургас - Надя Недялкова, се отправя този петък към конкурса “Мисис България 2017”. Чаровната дама, която е горда майка на три дъщери, през пролетта спечели жури и публика и завоюва короната в крайморското издание на надпреварата по хубост. Освен красива, Надя Недялкова е находчива, умна и успешна в работата си. И доказателство за това е шестият поред приз, който печели за “Най-успешен мениджър на годината”. Започвайки като служител в най-големия финансово-застрахователен холдинг в света преди 13 години, днес “Мисис Бургас” се развива успешно като търговски директор. Също така е обучител, дейно участва като лектор в редица форуми от системата Дейл Карнеги за постигане на успех. Надя умело съчетава грижите за семейството и професионалните ангажименти, като активно се занимава и с благотворителност. Последната й кампания бе свързана с подпомагане лечението на деца с редки заболявания, както ДУМА писа. “Мисис Бургас” заминава за София, където ще вземе участие в конкурса, който събира на едно място най-красивите омъжени жени от цялата страна. Надпреварата ще се проведе днес, 27 октомври, от 19 ч., в х-л “Монтесито”. Надя ще блесне с рокля на бургаската дизайнерка Мария Диомова.

Надя Недялкова

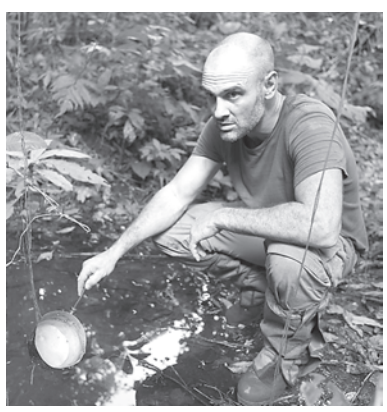
БАЛОНИ С ХЕЛИЙ ИЗДИГНАХА ЧОВЕК НА СГЪВАЕМ СТОЛ НА 2400 МЕТРА

38-годишен британец летя над Южна Африка със сгъваем стол, свързан с балони с хелий. Авантюристът няколко пъти се опитва да се издигне във въздуха в Ботсуана, но поради неблагоприятни метеорологични условия - без успех. В крайна сметка, смелчагата предприе решителни действия в Йоханесбург и полетя във въздуха, достигайки височина от 2400 метра. При инверсионния слой на атмосферата скоростта на издигане рязко се увеличила и любителят на екстремни усещания е трябвало постепенно да отреже балоните, за да успее да се спусне плавно. Том Морган иска да организира състезание с такива балони в Африка, но съобразява, че трябва теренът да е внимателно подбран, така че да няма бодливи храсти.

Британски авантюрист оцелява в Родопите

Британски авантюрист се впуска в редица предизвикателства в новата поредица на Дискавъри (Discovery Channel). Ед Стафърд стига до някои от най-екстремните райони на планетата, където е оставен съвсем сам и е принуден да открие път обратно към цивилизацията. Премиерният епизод на поредицата е заснет в красивите български Родопи, където изследователят се сблъсква с другото лице на иначе гостоприемната планина. Глад, постоянна опасност от диви животни и изключително труден терен посрещат британеца в България. Дали Родопите няма да се окажат прекалено трудно предизвикателство за него - ще разберат зрителите на поредицата “Ед Стафърд: Изоставен”, която ще се излъчи на 29 октомври, в 21,00 ч.

www.duma.bg

СРЕЩИ

РУМИНА:

Публиката е тази, която казва кой става и кой не

Да си верен на себе си и да търсиш новаторското са формула за успеха, смята младата певица

РУМИНА е родена на 12 април 1985 г. в Пловдив. Учи в Техникум по хранене и туризъм. Звездата й блесва през 2007 г., когато песента й "Жестоко" става хит буквално за денонощие. Парчето звучи навсякъде, разбива класациите. Същата година излиза и дебютният й албум, носещ същото заглавие. Следват нови проекти, които също се радват на любовта на феновете. През 2012 г. се ражда и синът на Румина. Певицата прекъсва кариерата си, за да се посвети изцяло на майчинството. Днес, след като малкият Майки вече е поотраснал, Румина и продуцентите от "Ара Мюзик" подготвиха завръщането на изпълнителката с песента "Не си за мен", чиито видеоклип се излъчва в ефира на Фен тв. Скоро премиерата си направи и най-новото парче на Румина - "Искам те".

Интервю на Надежда УШЕВА

Заснехте клип към най-новия си проект "Искам те", какви са отзивите за него? Как се приема от феновете?

- На тези въпроси най-добре отговарят почитателите. Много съм доволна от това как се възприема песента. Още от деня на премиерата и до днес получавам много съобщения на официалната си фейсбук страница. Феновете ме обсипват със суперлативи и споделят колко много харесват песента. Искрено се радвам. Това е най-голямата награда за един изпълнител.

Сещате ли се за някоя любопитна или смешна случка покрай снимките на видеото? Къде е правено?

- Клипът е заснет на частното летище в село Граф Игнатиево до Пловдив, където съм израснала и аз самата и където съм живяла, преди да се преместя в София. На летището се обучават млади пилоти в лека категория. А нещо по-интересно по време на снимките беше, когато един от мотористите в стремежа си да направи дрифт и по-впечатляващ номер за камерата, падна жестоко от мотора. Направо се преобърна. Но, слава Богу, всичко беше наред с него и не пострада.

Как започна любовта ви към музиката? И по-конкретно как се насочихте към поп фолка като жанр?

- Пея от малка. Започнах още като ученичка да пея в училищния хор, а после се записах на уроци по пеене и солфеж. По-късно се явих на кастинг в "Ара Мюзик", одобриха ме и започнах да се занимавам професионално с музика. Към поп фолка се насочих заради Лепа Брена. От малка я слушам много, за мен тя беше голям идол! Тони Дачева също...

> **В поп фолка съм заради Лепа Брена, тя ми беше идол**

Кой ви откри?

- Продуцентите ми от "Ара Мюзик". Иначе в училище учителката ми по музика видя, че имам талант.

Доста нови имена излизат в поп фолк музиката, не се ли пренасити българският пазар от това многообразие?

- Да, така е. И аз усещам, че има пренасищане на пазара, но само публиката е тази, която казва кой става и кой не. Тя е най-големият съдник и ако феновете харесат някого, много лесно и бързо ще се наложи.

Какъв е начинът да те забележат и да се реализираш на сцената?

- Няма универсална формула. Но, важното е да бъдеш себе си, да си верен на себе си, да не подражаваш на друг и да търсиш новаторското. За мен това са задължителните похвати. И, както казах, ако публиката хареса това, което й предлагаш - тя ще те "прегърне".

Визията или певческите качества са поценни, за да пробие един млад изпълнител в днешно време?

- И двете! В музикалния бизнес, а и в шоубизнеса като цяло, е много важно да се развиваш и визията, и пеенето да вървят ръка за ръка.

Как специално вие се борите с конкуренцията?

- Гледам себе си и действам така, както ми подсказват разума и вътрешното чувство. В наши дни конкуренцията е много голяма, но това е положително. От нея печелят най-вече феновете.

Кои са вашите учители?

- Дали Иванова. Познавам я от началото на кариерата си. Една от най-добрите текстописки, прекрасен човек и много отдаден на работата си професионалист.

Ако трябва да се опишете с три думи, кои биха били те?

- Импулсивна, добра, новатор.

Друга ваша страст са самолетите и казвате, че дори бихте пилотирали... Какво още ви влече извън сцената?

- Хаха, да. Някой ден може в някой клип да пилотирам сама самолет. Би било страхотно!

Модата също винаги много ме е привличала, както и да бъда в ролята на журналист.

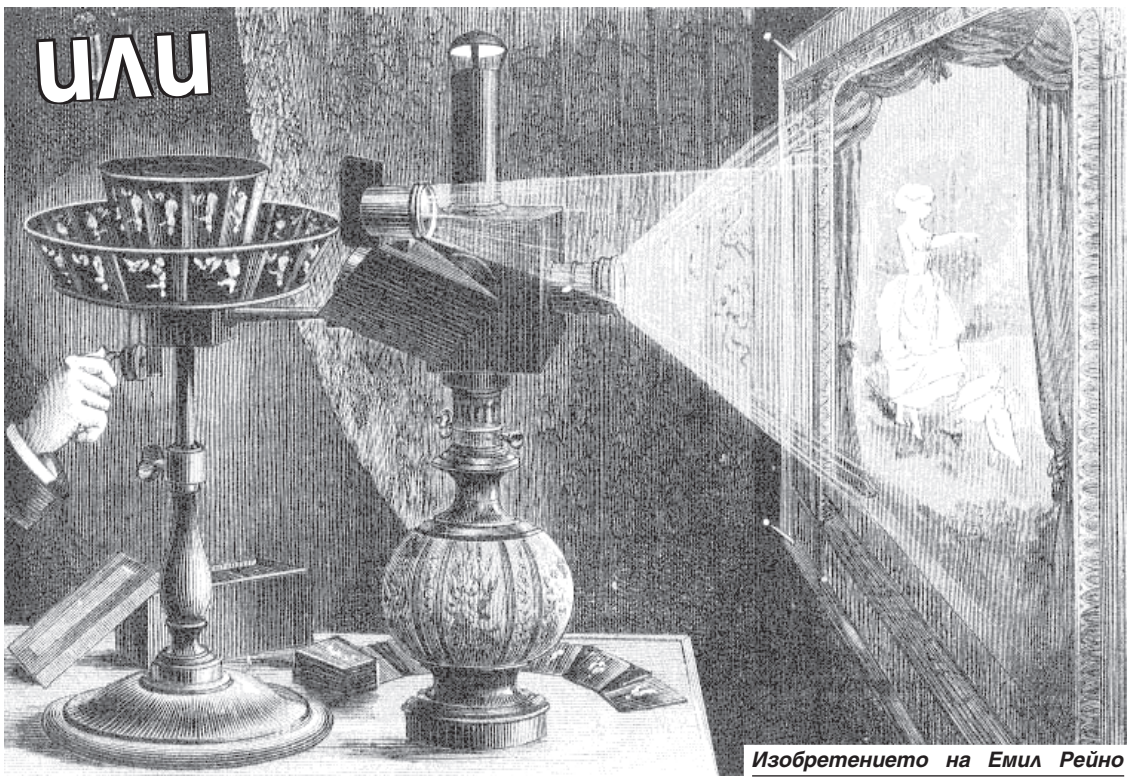
www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

140 години анимация, или по следите на рисуваните филмчета

Международен ден на анимацията се отбелязва на 28 октомври. Празникът е учреден през 2002 г., а датата на честванията е избрана неслучайно. Именно на този ден през 1892 г. френският художник и изобретател Емил Рейно демонстрира на почтената парижка публика, препълнила "Кабинета на фантастиката" в музея "Гревен", "светещи пантомими" - движещи се изображения, възпроизведени на екрана. По-педантичните хроникьори обръщат внимание и на по-ранна, документално потвърдена дата на зараждането на анимацията. Във Франция се смята, че това изкуство е създадено на 30 август 1877 г. Именно на този ден Емил Рейно патентова изобретението праксиноскоп. Само месец по-рано (на 20 юли) устройството, сътворено от френския художник, както и научният доклад, посветен на разработката, са представени пред членовете на Френската академия. Любопитно е, че първият апарат е направен от празна кутия от бисквити и огледален барабан, благодарение на който се създава илюзията, че картинките от прозрачната лента се движат...

Изобретението на Емил Рейно

Магията на изкуството, превърнало се в предвестник на киното, завладява хората по цял свят независимо от възрастта им

За първите анимационни филми се смятат рисуваните пантомими, някои от които се "прожектират" в продължение на цели 15 минути. Според експерти обаче за създаването на 10-секунден клип с подобни изображения са нужни поне три дни упорита работа.

Най-напред трябва да се разработи интересен сюжет, да се набележи необходимият брой сцени, да се уточнят всички места, на които се случва действието, да се направи качествено оформление, да се подготвят декорациите, да се обмисли характерът на героите... За заснемането само на една секунда анимация се правят 24 кадъра (а човешкото око не може да различи смяната на толкова много фази наведнъж). Всички образи трябва да се озвучат, да се вземат предвид и страничните шумове (като на минаващ автомобил, например, или на вятъра, брулещ дървета). След монтажа, който е изключително отговорна дейност, анимацията има шанс да бъде видяна от първия си зрител...

Съществува версия, че инициативата за създаването на съветската анимация като индустрия принадлежи лично на Сталин. По заръка на генералисимуса през 1936 г. се появява "Союздетмультфильм". Покъсно втората сричка "изпада" от името на киностудиото: вероятно някой от ръководството успява да разбере, че анимацията се гледа не само от деца, но и от възрастни. Само година след основаването на творческото обединение започва производството на цветни филми - знак за доброто финансиране и изключителното внимание от страна на държавата. Съветските аниматори не само упорито и вдъхновено прилагат нови технологии, за да "стигнат и изпреварят "Дисни", но и създават истински шедьоври. За малко повече от 80 години студиото, което работи и днес, произвежда над 1500 филма в различни жанрове и техники, като доста от тях стават част от "Златния фонд" на световната анимационна класика и получават близо 400 международни награди и фестивални отличия.

За първи път сивият котарак Том започва да гони мишока Джери през 1941 г. Малцина обаче знаят, че в началото мисията на известните и днес персонажи е много сериозна: повдигането на бойния дух на американските войници по време на Втората световна. Сюжетът на стотиците серии на анимацията всъщност е доста семпъл - глуповатият, но деен Томас Джеймс Джаспър (както е пълното име на котарака) вече 76 години се опитва да хване хитрия Джералд Маус, но мишокът винаги успява да се измъкне, макар че понякога героите се обединяват, за да се противопоставят на някой общ враг. Въпреки наглед елементарната история, не бива да се пренебрегва фактът, че първите епизоди, създадени от Уилям Хана и Джоузеф Барбера, не просто са забелязани от критици и експерти, но и печелят седем "Оскар"-а.

През 50-те години на миналия век анимацията бележи страхотен подем. Американците и сега се гордеят с тогавашната "Пепеляшка" и "Питър Пан", а съветските другари им отговарят със "Спящата красавица" и "Снежната кралица". Именно тези филми вдъхновяват класика на японското аниме Хаяо Миядзаки. Творбите му се отличават с уникален стил и му носят световна известност. Сред повтарящите се теми в анимациите на Миядзаки е грижата за природата. Изразявайки феминизма на режисьора, главните му герои обикновено са силни независими млади жени, а отрицателните образи са двусмислени характери със скрити добри качества. Успехът на японеца в анимационното кино е толкова голям, че го сравняват с Уолт Дисни. През 2006-а сп. "Тайм" обявява Миядзаки за един от най-влиятелните азиатци през последните 60 години.

Успехът на "Сляпата Вайша" засега е ненадминат

Трудът на аниматорите на Запад е много добре платен - поне 10 пъти повече, отколкото в други страни. Неслучайно изтъкнати български творци не само предпочитат да работят за чужди компании, но и печелят безброй награди. Независимо че "Сляпата Вайша" на Теодор Ушев (който живее и твори в Канада) се размина на косъм с "Оскар" за най-добър късометражен анимационен филм, 8-минутната творба на българина засега е най-успешната в жанра, номинирана за толкова престижно отличие.

В САЩ една минута анимация струва $150 хил. Бюджетът на четвъртата част на "Шрек" е $160 млн., стойността на компютърно създадения "УОЛ-И" е $180 млн., без в тази сума да са включени разходите по маркетинга, а "Рапунцел" се финансира с $260 млн. За сравнение: държавното подпомагане на филмовата индустрия за 2017 г. в България е в размер на 13 200 000 лв.

"Ну, погоди" е известен в цял свят

ФАКТИ ОТВЪД МЕЧТИТЕ

Съществуват немалко любопитни, но напълно реални факти, свързани с анимацията, които понякога надхвърлят дори и най-смелите мечти и представи за това изкуство:

- **264-тият Папа Римски - Йоан Павел II, препоръчва на вярващите да гледат повече рисувани филмчета, защото е убеден, че в тях се проповядват истински ценности и добродетели.**
- **Градският съвет на Глазгоу, Шотландия, през 2007 г. включва известния анимационен герой Скрудж Макдак в списъка с почетните граждани.**
- **През 80-те години на XX век във Финландия забраняват по телевизията да са излъчва "Ну, погоди". Властите на страната решават да лишат населението от прожекциите на известната съветска анимация заради "прекалената жестокост на главните герои".**
- **"Играта на играчките" излиза на екрана през 1995 г. и е първият пълнометражен анимационен филм, създаден изцяло с компютри.**
- **Най-дълго просъществувалият американски анимационен ситком е "Семейство Симпсън". Създаден е през 1989 г. и още се снима! През 1998 г. сп. "Тайм" го определя като най-добрия телевизионен сериал на XX век, а "TV Guide" (2002) го класира сред 10-те най-велики предавания на всички времена.**

Най-дълго просъществувалият ситком е "Семейство Симпсън"

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

Балъков откри школа в Щутгарт

Българинът ще обучава деца от 6 до 14 години

„Футболно училище – Балъков", така се нарича училището в региона на Ройтлинген, недалеч от Щутгарт, където легендата на българския национален отбор, Етър, Спортинг и Щутгарт Красимир Балъков и неговият екип, ще обучават млади футболисти между 6 и 14-годишна възраст в тънкостите на най-популярната игра. Амбициозният проект предвижда специална концепция за подготовка на таланти, като акцентите падат върху изграждането на професионални навици и възпитаване в ценностите на съвременното общество като уважение, толерантност, отговорност, дисциплина. Разбира се, ще се отдаде и дължимото на забавлението, което е задължително условие за успех при децата от тази възраст.

Екип от лицензирани треньори ще обучава бъдещите футболни звезди. Сред тях са специалисти със завиден стаж. Децата ще тренират при много добри условия в региона на Ройтлинген.

Идеята за създаването на футболното училище, на името на най-обичания от феновете играч на „швабите", датира отдавна. Тя е обмисляна дълго от Краси и приета с ентусиазъм от негови колеги и приятели, които го подкрепят при реализирането ѝ. Бившият плеймейкър и капитан на националния отбор от доста време работи по подобен проект, който да осъществи и в България, но проблеми най-вече от бюрократично естество, забавят реализирането на тази негова мечта. В осъществяването на амбициозния проект, партньор на школата на Бала е Футболното училище на Щутгарт.

▲ *Краси Балъков следи заниманията на децата от школата му край Щутгарт*

ДУМА®

Абонамент 2018

ЦЕНИ:

Каталожен номер: 6

1 месец – 13,00 лв.

3 месеца – 39,00 лв.

6 месеца – 78,00 лв.

12 месеца – 156,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО ЗА ПЕТЪЧНИЯ БРОЙ:

Каталожен номер: 8

1 месец – 3,50 лв.

3 месеца – 10,50 лв.

6 месеца – 21,00 лв.

12 месеца – 42,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД до 15.XII.2017 г.,
"Доби прес" ЕООД до 28.XII.2017 г.
и редакцията на в–к ДУМА до 20.XII.2017 г.
на ул. "Позитано" 20А.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

ТЪЖЕН СПОМЕН

Изминаха 40 ДНИ без

НИНЕЛ АНДРЕЕВНА КАРАМАНЕВА

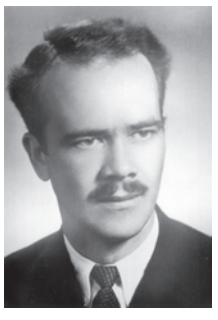
(16.09.1929 - 20.09.2017)

Ще останеш завинаги в нашите спомени със своята доброта и човечност!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ИВАН КОЛЕВ

1919-1990

ВЕРКА КОЛЕВА

1924-2004

Антифашисти от Дупница.
Радетели за благото на родината.

От семейството и приятели

ГЛЕДАЙТЕ

Футбол
ПО ДИЕМА
16.30 Витоша Б - Черно море
ПО ДИЕМА СПОРТ
19.45 Пирин - Ботев Пд
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
21.45 ПСЖ - Ница
ПО НОВА СПОРТ
21.45 Лийдс - Шефилд Ю
ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Майнц - Айнтрахт
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
19.30 Арсенал Тула - ЦСКА М
ПО ДИЕМА СПОРТ
Формула 1
18.00 и 22.00 Гран при на Мексико (тренировки)
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
Волейбол
18.30 Левски - Пирин
ПО ЕВРОСПОРТ 1
Колоездене на писта
21.30 "6 дни на Лондон"

УТРЕ
Футбол
ПО ДИЕМА СПОРТ
14.45 Локо Сф - Царско село
17.30 ЦСКА-Сф - Славия
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Ман Юнайтед - Тотнъм
17.00 Уест Бромич - Ман Сити
19.30 Борнемут - Челси
ПО НОВА СПОРТ
19.30 Хъл Сити - Нотингам Ф
ПО РИНГ
19.00 Милан - Ювентус
21.45 Рома - Болоня
ПО ЕВРОСПОРТ 1
17.15 СП за юноши до 17 г. Англия - Испания (финал)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Хановер - Борусия Д
19.30 Байерн - РБ Лайпциг
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
19.00 Ростов - Спартак М
ПО СПОРТ+
21.45 Атлетик Б - Барселона
ПО БНТ HD
Ски
10.55 и 13.55 СК в Зьолден (жени)
ПО ДИЕМА СПОРТ
Формула 1
21.00 Гран при на Мексико (квалификация)
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
Бокс
21.45 Галавечер в Кардиф
ПО ЕВРОСПОРТ 2
Фигурно пързаляне
22.15 Гран при серии в Канада

В НЕДЕЛЯ
Футбол
ПО ДИЕМА СПОРТ
15.45 Верея - Берое
18.15 Лудогорец - Левски
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
15.30 Брайтън - Саутхемптън
18.00 Лестър - Евертън
ПО НОВА СПОРТ
14.00 Бирмингам - Астън Вила
16.00 Лион - Метц
18.00 Тулуза - Сент Етиен
22.00 Лил - Марсилия
ПО РИНГ
16.00 Наполи - Сасуоло
21.45 Торино - Каляри
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Вердер - Аугсбург
19.00 Щутгарт - Фрайбург
ПО СПОРТ+
17.15 Жирона - Реал М
ПО БНТ 1
Ски
13.55 СК в Зьолден (мъже)
ПО ДИЕМА СПОРТ
Баскетбол
13.30 Барселона - Мурсия
Формула 1
21.00 Гран при на Мексико
ПО ЕВРОСПОРТ 1
Колоездене на писта
18.30 "6 дни на Лондон"
ПО ЕВРОСПОРТ 2
Фигурно пързаляне
22.00 Гран при серии в Канада
ПО Ф+
Тенис
13.30 Финален турнир в Сингапур (жени, финал)

ВРЕМЕТО

С промяната на посоката на пренос на въздушни маси над страната, за кратко ще се затопли. Днес минималните температури ще бъдат от 5 до 10, а дневните от 17 до 22, 23 градуса. През деня ще бъде слънчево, но привечер облачността ще се увеличи. Над Черноморието ще има променлива облачност, ще духа до умерен вятър от запад-северозапад. Максималните температури там ще са около 15-16 градуса.

Изгледи за

28 максимални **15°/17°**

29 максимални **12°/19°**

В събота минималните температури ще са от 7 до 13, а дневните от около 9 до 15-17 градуса. Над страната ще преминава бърз атмосферен фронт. През нощта ще завали. Температурите сутрин ще са почти без промяна, а през деня ще достигнат 12-19 градуса.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес" ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Милена Николова - 233; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Георги Христов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

"Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура културен блок
11:00 Здравето отблизо Здравно предаване
12:00 По света и у нас Информационна емисия
12:30 Малката Дорит 4-сериен игрален филм /Великобритания, 2015г./
14:15 Открито с Валя Ахчиева
14:45 Светът на Япония: Моменти от Ишикава документална поредица
15:00 Вяра и общество с Горан Благоев /п/
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Специализирано предаване за хора с увреден слух
16:40 Как се прави? документална поредица
17:25 Светът е 7 Обзорно предаване за събитията от международната политика
17:55 Зелена светлина
18:00 По света и у нас
18:40 Още от деня коментарно предаване
19:45 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев Обзорно политическо предаване
22:00 37 дни 3-сериен тв филм /Великобритания, 2014г./
23:00 По света и у нас
23:15 Кмет на годината 2017 - награждаване
00:30 Денят започва с Култура
02:10 37 дни тв филм
03:05 Как се прави ? документална поредица/п/
04:00 Днес и утре
04:30 Още от деня коментарно предаване/п/
05:40 Панорама с Бойко Василев /п/

bTV

06:30 „Тази сутрин" - информационно предаване
09:30 „Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
13:30 Премиера: „Градско момиче" - сериал, с. 1, еп. 76
15:00 Премиера: „Италианската булка" - сериал, с.1, еп.142
16:00 Премиера: „Клиника край езерото" - сериал, с.2, еп. 56
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице" - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:55 Спорт тото
18:00 „Опасни улици" - сериал, еп. 838
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Сега и завинаги" - сериал, с. 1, еп.29
21:00 „Фермата" - риалити
22:30 „Шоуто на Слави" - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Моите мили съседи"- сериал, с.1, еп.45
01:30 „Италианската булка" /п./ - сериал
02:30 „Преди обед" /п./ - токшоу
04:30 „Опасни улици" - сериал, еп. 721
05:30 „Аламинут" /п./

NOVA

06:20 „Здравей, България" - сутрешен блок
09:30 „На кафе" - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети" - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Двете лица на Истанбул"- сериен филм
13:30 „Остани с мен" (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми" (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Завинаги свързани" (премиера) - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка"
18:00 „Семейни войни" (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Съдби на кръстопът" (премиера) - предаване на NOVA
21:00 VIP BROTHER 2017 - риалити шоу
22:00 „София - Ден и Нощ" (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира"- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков" - предаване на NOVA
01:00 „Костюмари" - сериен филм, сезон 4
02:00 „Чучулигата"- сериен филм
04:00 „Ритъмът на мечтите" - сериен филм

БТВ

06:00 Телеканал „Добро утро"
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро"
09:30 „Пробни покупки"
10:00 „Живей здравословно!"
11:00 „Модна присъда"
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже"
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!"
16:00 „Мъжко / Женско"
17:00 „Времето ще покаже"
18:00 „Вечерни новини" (със субтитри)
18:45 „Човекът и законът" с Алексей Пиманов
19:50 „Поле на чудесата"
21:00 „Време"
21:30 Премиера. Комедия „Съученици. Нов обрат"
22:55 „Вечерният Ургант"
23:45 Филм „Джунгли"
01:15 Филм „Един милион в брачната кошница"
02:50 Филм „Без баща в семейството"
04:20 Филм „Светла личност"

ОВЕН

Днес се съюзете с хора и етични, и конструктивно мислещи, за да бъде все по-печелившо сътрудничеството ви.

21 март - 20 април

РАК

Приключването на работен проект е крачка във вашето развитие. Авторитетът ви на добър партньор ще се утвърди.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Излъчвате ведрина и сърдечност, и това ви прави приятна компания. В деловите задачи няма да срещате пречки.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Днес важността на делата ви е неоспорима. Новостите в живота ви ще ви накарат да действате енергично.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Добре организирани, времето ви ще стигне за това, което предвиждате, и ще пожънете днес заслужени успехи.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Предстои ви и стабилизация във финансов план. Знаете много, но и трябва да работите не по-малко днес.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Открива ви се възможност днес да смените работното си място или да се изкачите в деловата йерархия.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Бъдете по-търпеливи днес, тъй като са възможни конфликти и недоразумения и в работата, и в дома ви.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Не се колебайте да го сторите, никой друг не би се справил с проблемите в работата по-добре от вас днес.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Колкото по-бързо приемете новите условия и дадености на работното ви място, толкова по-бързо ще напреднете.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Днес правете това, което сами прецените, че е редно. Поемайте рискове, щом сте убедени, че ще успеете.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Днес ще се чувствате комфортно в компанията на свободомислещи и позитиви хора, към които се числите и вие.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 27 ОКТОМВРИ 2017

Стойчо Стоилов жегна Лудогорец

Шефът на ЦСКА-Сф обвини разградчани, че не залагат на българи

Стойчо Стоилов захапа за пореден път Лудогорец. Така шефът на ЦСКА-Сф започна войната срещу шампионите, на които гостуват другата неделя в мач от XV кръг. Благоевградчанинът обаче правилно атакува "орлите", които залагат предимно на чужденци, а от това като цяло губят българският футбол и националният ни отбор.

"Да, виждам промяна в Лудогорец при Димитър Димитров - преди имаше един българин в състава (Светослав Дяков), сега няма нито един. За нас мачът с Лудогорец не е на всяка цена, излизаме и играем, по-добрият ще победи. За нас целта е титлата, а тя се постига чрез победа във всеки мач", обяви пред Диема спорт главният мениджър на "червените".

Той скочи и срещу другия тим, претендиращ за наследник на автентичния ЦСКА - ЦСКА 1848, който в момента е в Трета лига. Публична тайна е, че той се спонсорира от собственика на Лудогорец Кирил Домусчиев.

"Не питам какво става с търга за базите, тъй като винаги се казва едно, а става друго. Лично мое мнение е, че тези бази няма на кого друг да се дадат. Единственият вариант е ЦСКА - клубът, който играе в Първа лига и има подкрепата на "червената" общност. Не виждам какъв правоприемник може да бъде ЦСКА 1948. Не знам какви са претенциите на хората оттам, но са смешни", каза Стоилов.

"Видно е, че в последните няколко мача изпитваме трудности. Отборът не се намира в най-добрата форма, но футболните хора знаят, че няма как да постоянно да поддържаш топ форма. Без да подценяваме Славия, с който ни предстои сега среща, има още време до мача с Лудогорец, за да се върнем на победния път, на който бяхме преди месец. Не е станало нищо кой знае какво, за да се говори за смяна на треньора Стамен Белчев. Не мисля, че можем да бъдем недоволни от работата му. Гриша Ганчев неведнъж е казвал и показвал, че за него не играчът, а треньорът е най-важен. Смятам, че с труда си до момента Белчев е показал, че е коректен човек, който трябва да бъде уважаван. Който си помисли обратното, ще бъде отстранен", гарантира Стоилов. Той потвърди, че още преди месец са подписали с Роланд Алберг и от януари 27-годишният холандец от суринамски произход ще пристигне на "Армията". В момента халфът доиграва сезона в професионалната лига на САЩ с Филаделфия Юниън, а местните медии твърдят, че в София той ще получава повече, отколкото в САЩ, където се разписвал срещу $33 000 месечно.

Каранга №1 на септември Тиаго - най-добър в XIII кръг

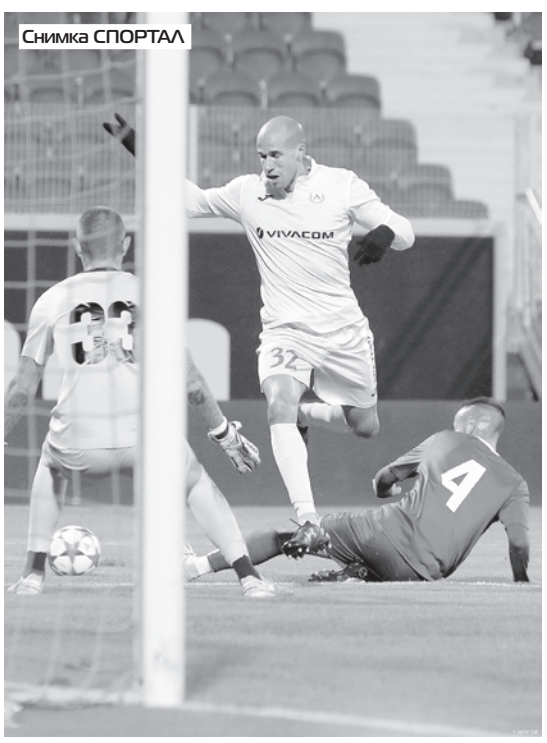
Мони ГЕОРГИЕВ

Офанзивният халф на ЦСКА-Сф Тиаго Родригес очаквано бе избран за №1 на XIII кръг на Първа лига, след като вкара 2 гола във "вечното дерби" срещу Левски. 25-годишният португалец за първи път е отличен в анкетата на Пресклуб "България", въпреки че в 13 мача от началото на сезона има 6 гола и 8 асистенции. "Никой в отбора не е искал трите поредни равенства. Но както виждате, и Барселона губи точки. Вдигаме главата и продължаваме да се борим за титлата, за да се върнем на нашия път. По-назад сме от Лудогорец, но всички ще губим точки. Фокусираме се към победите. Мисля само за ЦСКА. Имам договор за още 2 години. Ако един ден се появи оферта, тогава ще видим", заяви Родригес. Неговият колега Фернандо Каранга пък получи приза за Играч №1 на септември. През този сезон 26-годишният бразилски таран вече беше избиран 3 пъти за №1 на кръга, както и за Играч на юли. "Фокусирам се върху нещата на терена. Откакто съм дошъл, съм казал, че най-важното е да се боря за ЦСКА и да си тръгна с поне една титла. Когато даден отбор се защитава добре, трябва да помислим за други ситуации. Отборът не е само Каранга. Вярвам, че в края на сезона ще се радваме", заяви лидерът при голмайсторите в Първа лига с 12 попадения. И допълни, че би продължил кариерата си в Турция, защото имал приятели там, които му разказали много добри неща за страната и първенството й.

Снимка АВТОРЪТ

Тиаго (вляво) и Каранга позират с наградите си за Играч на XIII кръг и Играч на септември

Снимка СПОРТАЛ

Даниел Васев (вдясно) от Монтана избива топката от краката на атакуващия Габриел Обертан в 1/4-финала за купата, който Левски спечели с 1:0

Автогол спаси Левски

Марин МИЛАШКИ

Левски се класира щастливо за 1/4-финалите за купата, след като излъга Монтана с 1:0 с автогол на Даниел Георгиев (55). Юношата на "сините" се разписа нелепо в собствената си врата, като в опит да изпревари връхлитащия към топката Роман Прохазка, подложи крак, но вместо да я изчисти в корнер, простреля вратаря си Ивайло Василев, също юноша на Левски. Символичните домакини можеха да пратят мача на "Герена" и в продължения. В 80-ата мин. Божидар Митрев изби шут на Тодор Колев и топката отиде право в Иван Коконов, но той от 12-13 м стреля в аут. Срещата се игра на ст. "Георги Аспарухов", защото ст. "Огоста" в Монтана е в ремонт.

Мачът бе 10-и за Левски със суха мрежа, откакто Делио Роси пое тима. И този път италианецът предпочете да не рискува и заложи на доста от основните си играчи, независимо, че в неделя Левски гостува на лидера Лудогорец. Те обаче играха доста слабо, призна сам Роси. "Притеснява ме, че на моменти играта ни не върви, както трябва. Ако тя върви, ще дойдат и головете. Тези мачове винаги са трудни, защото се играят пред малко публика. Трудно е, когато не вкараш втори гол, с който да решиш сблъсъка. Но този турнир е именно за това - едни състезатели да получат почивка, а други да се появят в игра. Бяхме бавни, а в много случаи отделните звена не бяха близо едно до друго", анализира Роси.

В другия мач в София Славия изхвърли Локо Пд с 2:1 след продължения.

РЕЗУЛТАТИ

КУПА НА БЪЛГАРИЯ, 1/8-ФИНАЛИ

Монтана - Левски 0:1 Д. Георгиев (54-авт.); Славия - Локо Пд 2:1 след прод. (1:1 в редовното време) 1:0 Мба (35) 1:1 Марчев (59) 2:1 Г. Иванов (117); ЦСКА-Сф - Ботев Вр 3:1; Литекс - Локо Сф 1:0; Дунав - Струмска слава 2:0; Царско село - Ботев Пд 3:4; снощи: Етър - Септември Сф; Лудогорец - Берое

Произведено в България

Роботи вместо шопи

Иван ЧЕНЧЕВ

Вижте какво ни съобщиха тези дни:

Олимпийските игри в Южна Корея ще бъдат най-технологично напредналите в историята. Роботи ще бъдат асистенти на спортистите. Част от тях ще им бъдат дори преводачи. Докато транслират, роботите даже ще могат да правят различни гримаси. Очаква се те да знаят 12 езика. Отделно ще напътстват гостите на Олимпийските игри като доброволци, които ще обслужват следните сектори - летища, музеи, банки, хотели и търговски центрове. Човекоподобните машини щели да заменят и персонала на заведение, което ще отвори врати на един от площадите в града домакин. Ще има и роботи с антитерористична насоченост, които ще могат да идентифицират и проследяват заподозрени лица, както и при специална команда ще стрелят!

Леле, майчице, а! Какво да кажем? Ами то, както е тръгнало, на следващите Олимпийски игри може да стане така, че спортистите участници да асистират на роботите състезатели. По всичко личи, че натам сме тръгнали. Е, тук - в Територията, такава опасност няма! Ние не роботи, а кукли на конци дори не можем да закупим. Друг е въпросът, ако алиансът реши да ни програмира едни железни човечета, които да ни контролират и командват какво да правим, къде да го правим и как да го правим. Можем и в парламента да взаимстваме идеята на южнокорейците. Вместо да се чудим да влизаме ли мажоритарно, дали и какви да са ни депутатите, да си инсталираме 240 робота в Народното събрание. Така, който управлява, ще ги програмира и няма да стават грешки като при сегашните управляващи. Плюс това след мумии, извънземни, дървеници и всякакви други твари, къде, ако не в Парламента на Територията да експериментираме с роботи? Явно е скъпа технологията все още, иначе отдавна да са ни заменили с изкуствени интелекти. И те да бъдат навсякъде по системата на властта. И само някои да могат да програмират машинките. Чини ми се, това ми звучи като мечта на ГЕРБ. А на вас?

Добре, че наскоро Владимир Путин обясни на света, че преимущество в световен мащаб ще има тази държава, която първа използва изкуствен интелект за определени цели. Добре е, защото това означава, че Русия има отговор на това, което се задава от няколко ключови точки на планетата. Така поне ще има баланс. Но, ако и в Татковината го докараме до роботи, то бъдете сигурни, че при сегашната конфигурация, на тях няма да пише „сделано", а „made in".

Иначе да му мислят спортистите. Абсолютно. Аз се чудя защо започнаха да закриват от картата цели спортове, а те, видиш, ли ги приготвят да ги сготвят. Хубаво, че ние сме един по-специфичен народ, който си има своите странности и още в Пьонгчан, Южна Корея, на домакините може да им се наложи да търсят преводачи за роботите, които обслужват нашите спортисти, а не обратното. Не мислите ли? В лично качество не ме е страх - нема шанс шоп да се роботизира...

Волен Чинков на дербито в Разград

Волен Чинков ще бъде главен съдия на дербито от XIV кръг в Първа лига Лудогорец - Левски в неделя от 18.15 ч. в Разград, който ще бъде излъчен по Диема спорт. Останалите наряди: днес, 16.30: Витоша Б - Черно море (Георги Кабаков); 19.45: Пирин - Ботев Пд (Драгомир Драганов); утре, 18.30: ЦСКА-Сф - Славия (Георги Димитров); неделя, 15.45: Верея - Берое (Стефан Апостолов); понеделник, 16.30: Дунав - Септември (Станислав Ставров); 19.00: Локо Пд - Етър (Станислав Тодоров).

www.duma.bg

Балъков откри школа в Щутгарт

Стр. 37

Марица продължава след златен гейм

Пловдивчанки срещат руския Енисей Красноярск за място в Шампионската лига

Снимка CEV.LU

Волейболистките на Марица ликуват след спечеления златен гейм, с който отстраниха първенеца на Финландия ЛП Сало

Марица Пд се класира драматично за III кръг на квалификациите за волейболната Шампионска лига при жените. В крайно драматичен мач пловдивският тим се наложи в златен гейм с 15:12 точки срещу финландския домакин ЛП Сало, за да продължи в решителната фаза на пресявките. Маричанки спечелиха първия гейм, но загубиха реванша с 1:3 гейма (14, -22, -24, -19) и така пропиляха предимството си от първия мач и двубоят трябваше да се реши в златен тайбрек. Българките бяха победили в първия мач тъкмо с 3:1 и се нуждаеха от 2 гейма, за да продължат. След като спечелиха с лекота първата част обаче маричанки допуснаха съперникът да направи немислим обрат. Нашите поведоха във втория гейм с 12:6, но финландките направиха обрат до 17:14 и спечелиха частта с 25:22. Голяма битка имаше и в третия гейм, който българките отстъпиха с 24:26. Подкрепяни от публиката волейболистките на Сало взеха и четвъртата част. В златния гейм българките губеха до 6:8, но след това с отлична игра в атака на Кремена Каменова триумфираха с 15:12. Тя бе и най-резултатна в мача с 20 т. За Сало Роня Хейкиниеми заби 19 т. В следващия кръг българският шампион ще срещне руския Енисей Красноярск.

"Щастлив съм, но и ядосан. След средата на втория гейм си позволихме много емоция и не играхме онзи добър волейбол, който тренираме", обяви Иван Петков.

Ансамбълът ще гони злато на София 2018

Мони ГЕОРГИЕВ

Ансамбълът ни по художествена гимнастика има силите да извоюва златен медал на световното първенство в София догодина, вярва треньорът Весела Димитрова. Подмладеният след Олимпиадата в Рио състав извоюва сребро в многобоя и бронз в съчетанието с 3 топки и 2 въжета на световния шампионат през септември в Пезаро, Италия. "Корекциите в съчетанията дадоха резултат и доведоха до двата медала, но и много се потрудихме. Музиките ще пазим в тайна до януари, работим с композитора Димитър Гетов. Едното съчетание е почти готово, работим по новия правилник, в който са намалени точките за трудност", обясни Весела Димитрова, която заслужи приза за Треньор на месеца на Пресклуб "България" с 10 гласа.

Кузманов с успех над тенисист от топ 100

Димитър Кузманов се класира на четвъртфиналите на "Чаланджър"-а на червени кортове в Лима (Перу) с награден фонд $50 000. Мико победи със 7:6 (8), 6:3 поставения под №4 Роберто Карбалес Баена (Исп), който е №99 в света. Мачът започна лошо за Кузманов, който губеше с 1:4 след 2 пробива. Националът на България за „Купа Дейвис" обаче успя да върне двата брейка и вкара сета в тайбрек. В него пловдивчанинът отрази сетбол на испанеца при 5:6 и спечели следващите 3 точки за 8:6. Във втората част Кузманов направи 3 брейка и спечели мача за 2:05 часа. Така той записа първи успех над тенисист от топ 100 в света. Мачът беше повторение на финала на Европейското първенство при 18-годишните през 2011 г., когато Кузманов загуби. Това е пета поредна победа за българина в Лима.

Botanic

100% натурален имуностимулатор

Цегет+ съдържа висококачествен екстракт от **Ехинацея** с висока концентрация на ценната за организма Цикориева киселина. **Натуралният Витамин С** и **органичният Селен** благоприятстват нормалната функция на имунната система и допринасят за защитата на клетките от оксидативен стрес.

Цегет+ подпомага метаболизма и намалява чувството на отпадналост и умора.

Търсете в аптеките!

02/821 15 00

100% натурален имуностимулатор

www.botanic.cc

ДА ИЗПРЕВАРИМ НАСТИНКАТА И ГРИПА

Здравето не се цени, докато не дойде болестта

Томас Фулър

Обикновено, когато човек е здрав, той не мисли за своето здраве, нито за това как да го поддържа, нито за това как да не товари тялото си и да му спести редица евентуални проблеми. Мисълта за здравето идва, едва когато то липсва. Тогава търсим помощ и най-често поглъщаме готови медикаменти, резултат от химичен синтез, чиито вреди усещаме по-късно. А всъщност действието на организма ни винаги е в съвършен синхрон и причината този синхрон да се наруши често е в самите нас: неправилно разчитане на знаците, които ни дава, неправилно подадена помощ, неправилно натоварване или липса на такова. Основна рутинна грешка е мисълта, че необходимостта от определен елемент възниква спонтанно. Всъщност това се случва в продължение на дълго време.

Едни от най-често срещаните здравословни проблеми, тези, с които се сблъскваме поне веднъж в годината, са така наречените "настинка" и "грип". Те са сред честите заболявания през есенно-зимния сезон, а и не само. Тези заболявания са не само широко разпространени, но и скъпоструващи за обществото, затова на тяхната профилактика и лечение се отделя днес все по-голямо внимание. Неслучайно казват, че сме във века на вирусите. Все по-устойчиви и все по-разнообразни, често подценявани, те атакуват организма ни и обикновено го сварват неподготвен за борба с тях. И заради начина на живот, който водим, и заради условията, в които го водим, тялото ни често има нужда от допълнително подкрепление. И най-често атаката на вирусите се дължи на отслабена имунна система. Повишавайки естествените сили на организма, ние бихме могли да подготвим тялото ни за евентуална борба с вирусите и бактериите. Най-експлоатираното средство като "първа помощ" при настинка и грип, безспорно, е витамин С. Витамин С не се произвежда от човешкия организъм и може да се набави единствено чрез храна и хранителни добавки. Един от плодовете с най-високо съдържание на витамин С е ацеролата, или така наречената "барбадоска вишна". Тя съдържа от 1000 до 2300 мг витамин С на 100 г. Освен това ацеролата е отличен източник на антиоксиданти, богата на протеини и минерални соли, особено желязо, калций. Най-голямото предимство на Витамин С в ацеролата е, че е изцяло натурален, което осигурява доброто усвояване от организма. Всъщност най-голямата разлика между "естествения" и "органичен" витамин С и аскорбиновата киселина е най-вече в способността на човешкия организъм за разграждането им. Затова най-доброто за нас е комбинацията на добавките на витамин С - пълния комплекс от биофлавоноиди. А иначе благотворното въздействие на витамин С върху тялото е безспорно и отдавна доказано. Витамин С е антиоксидант. Той е ензимен кофактор - необходим за протичането на нормалните метаболитни функции в организма. Важен е за образуването на колаген и за възстановяването на съединителната тъкан. Имуностимулатор е. Засилва както клетъчната, така и секреторната защита срещу инфекциозни агенти и мутирали клетки. Предпазва срещу вредното влияние на замърсяването. Увеличава усвояването на желязото. Намалява нивото на холестерола. Друго решение, предоставено ни от природата в помощ на естествените ни защитни сили, е растението ехинацея. Отдавна позната и използвана, ехинацеята е може би най-силният естествен имуностимулатор в света. Ехинацеята се е препоръчвала още от времето на американските индианци за стимулиране на защитните сили на организма при инфекции, грип, висока температура и други състояния на треска, при носови, гърлени и ушни възпалителни процеси, херпеси и много други различни хронични възпалителни заболявания на вътрешните органи, преди всичко на дихателните и пикочните пътища, както и за почистване и лечение на рани, язви и изгаряния. Ехинацеята е наричана "натуралният антибиотик" и често е спрягана като синоним на пеницилина. Въздействието ѝ е със същата мощ с тази разлика, че няма странични ефекти. Приемът на ехинацея като хранителна добавка е отдавна използвано средство както за защита от вируси и инфекции, така и за значително по-лекото им преболедуване. Също така се използва при постоперативно възстановяване, тогава когато тялото е изтощено, дълго е боледувало или просто е с отслабена имунна защита. Все по-често и у нас ехинацеята се предписва и от медицински лица. Напълно безвредна е, няма никакви странични ефекти и може да се приема без специално предписание. Особено комбинацията с витамин С допълнително увеличава защитните сили на организма, спомага за още по-бързото елиминиране на вредните агенти и по-бързото възстановяване на нормалната среда.

Продуктът, който съдържа и натурален витамин С от ацерола и ехинацея, е Ceget+. Той е изцяло натурален продукт, което позволява по-доброто усвояване на съставките от организма. Биологично активните компоненти от ехинацеята и витамин С действат синергично, което е от огромна полза за цялостното функциониране на имунната система.

Можете да намерите продукта в аптеките без рецепта!